Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

EMN Eiropas migrācijas tīkls LATVIJA

ZIŅOJUMS PAR MIGRĀCIJAS UN PATVĒRUMA SITUĀCIJU LATVIJĀ 2025. GADĀ

Rīga, 2026. gada maijs

Ar Eiropas Savienības Padomes 2008. gada 14. maija lēmumu Nr.2008/381/EK izveidots Eiropas migrācijas tīkls, kura mērķis ir pildīt Eiropas Kopienas un dalībvalstu institūciju informācijas vajadzības, sniedzot aktuālu, objektīvu, uzticamu un salīdzināmu informāciju par migrācijas un patvēruma jomu, tādā veidā atbalstot Eiropas Savienības politikas veidošanu minētajās jomās. Eiropas migrācijas tīklu izmanto arī, lai sabiedrībai nodrošinātu informāciju par migrācijas un patvēruma jautājumiem. Tīklu veido Eiropas Komisija un dalībvalstu nozīmēti kontaktpunkti. Katrs kontaktpunkts izveido valsts migrācijas tīklu.

Kontaktpunkts sagatavo izpētes darbus, kuru tēmas ir noteiktas attiecīgā gada darba programmā. Izpētes darbu tēmas ir saistītas ar trešo valstu valstspiederīgo migrācijas jomu.

Eiropas migrācijas tīkla Latvijas kontaktpunkts ir Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde.

Kontakti:

Čiekurkalna 1.līnija 1, k-3, Rīga, Latvija, LV-1026
Tālrunis: +371 67219492
E-pasts: emn@pmlp.gov.lv
Tīmeklis: www.emn.lv

Darba autori:

Ilze Siliņa-Osmane, Eiropas migrācijas tīkla Latvijas kontaktpunkta eksperte
Ilva Ieviņa, Eiropas migrācijas tīkla Latvijas kontaktpunkta koordinatore
Santa Lūka, Valsts robežsardzes Atgriešanas un patvēruma lietu nodaļas galvenā inspektore, majore

Recenzenti:

Vilmārs Mangalis, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes priekšnieka vietnieks

Projekts tika finansēts ar Eiropas Komisijas atbalstu. Šī publikācija atspoguļo vienīgi autoru uzskatus, un Eiropas Komisijai nevar uzlikt atbildību par tajā ietvertās informācijas jebkuru iespējamo izlietojumu.

Projektu līdzfinansē Eiropas Savienība

SATURS

SATURS 3

KOPSAVILKUMS 5

IEVADS 7

PATVĒRUMA UN MIGRĀCIJAS POLITIKAS IZMAIŅU PĀRSKATS 9

Migrācijas jomas vispārējās izmaiņas 9

LIKUMĪGĀ MIGRĀCIJA 12

Ekonomiskā migrācija 16

Pētījumi un diskusijas migrācijas jomā 18

EMT nacionālais ziņojums pētījumam "Migrantu ilgtspējīgas integrācijas darba tirgū sekmēšana: prasmju atbilstības veicināšanas politika un instrumenti" 21

Studenti un zinātnieki 22

Ģimenes atkalapvienošana 23

EMT nacionālais ziņojums pētījumam: 23

STARPTAUTISKĀ AIZSARDZĪBA 25

Starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniedzēju izmitināšana 28

PAGAIDU AIZSARDZĪBA UN ATBALSTA PASĀKUMI PERSONĀM, KAS BĒG NO KARA UKRAINĀ 31

NEPILNGADĪGAS PERSONAS UN CITAS ĪPAŠI AIZSARGĀJAMAS GRUPAS 42

INTEGRĀCIJA 44

Integrācijas veicināšana sociāli ekonomiskajai līdzdalībai 46

Integrācija darba tirgū 47

Pamata pakalpojumi 48

Nediskriminācija 51

PILSONĪBA UN NATURALIZĀCIJA 53

ROBEŽKONTROLE, VĪZAS UN ŠENGENAS PĀRVALDĪBA 55
Ārējo robežu pārvaldība 55
Sadarbība ar trešām valstīm robežkontroles jomā 59
Šengenas pārvaldīšana 61
Robežu pārvaldība un vīzu politika 62

NELIKUMĪGĀ MIGRĀCIJA 65
Likumīgo migrācijas ceļu ļaunprātīgas izmantošanas novēršana 65
Viltoti ceļošanas dokumenti 66
Sadarbība ar Frontex 67

CILVĒKU TIRDZNIECĪBA 69
Apmācības un izpratnes veidošana 73

ATGRIEŠANA UN ATPAKAĻUZŅEMŠANA 77

MIGRĀCIJAS UN ATTĪSTĪBAS POLITIKA 79

AVOTU UN LITERATŪRAS SARAKSTS 81
Latvijas tiesību akti 81
ES tiesību akti 83
Literatūra 84

IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI 92

KOPSAVILKUMS

Likumīgā migrācija

2025. gadā tika izsniegtas 14 301[1] pirmreizējās uzturēšanās atļaujas, kas ir par 58 % vairāk kā 2024. gadā. 5994 pirmreizējās termiņuzturēšanās atļaujas tika izsniegtas Ukrainas civiliedzīvotājiem, kas ir saņēmuši pagaidu aizsardzību Latvijā.

No 2025. gada 15. jūlija Latvija pārtrauca vīzu izsniegšanu pasēs, kas nesatur biometrijas datus, kā arī pārtrauca uzturēšanās atļauju pieteikumu pieņemšanu no tiem Krievijas pilsoņiem, kuru rīcībā nav pases ar biometrijas datiem.[2]

Starptautiskā aizsardzība un patvērums

Salīdzinot ar 2024. gadu, patvēruma meklētāju skaits 2025. gadā ir pieaudzis 1,6 reizes – patvērumam pieteicās 1288 persona (2024. gadā 801).

Pagaidu aizsardzība

2025. gada 3. decembrī tika apstiprināti Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā[3], kas samazina valsts atbalstu Ukrainas civiliedzīvotājiem Latvijā par aptuveni 40 % – no 2025. gadā paredzētajiem 65 miljoniem eiro līdz nepilniem 40 miljoniem eiro.

Nepilngadīgie bez pavadības un citas mazāk aizsargātas grupas

2025. gadā Latvijā būtiski palielinājās nepilngadīgo bez pavadības skaits – 170, visi pieprasīja patvērumu.

Integrācija

Imigranti no trešām valstīm 2025. gadā varēja apgūt latviešu valodu, iepazīt dzīvi Latvijā, kā arī apmeklēt integrācijas kursus un saņemt palīdzību, lai veiksmīgāk atrastu darbu, un saņemt sociālā mentora atbalstu. Valsts un nevalstiskās organizācijas nodrošināja integrācijas un latviešu valodas kursus patvēruma meklētājiem un trešo valstu valstspiederīgajiem, ieskaitot Ukrainas civiliedzīvotājus.

1 Datu avots: PMLP.
2 Latvija turpmāk neatzīs Krievijas Federācijas pilsoņa pases bez biometrijas datiem. – Pieejams: https://www.mfa.gov.lv/lv/jaunums/latvija-turpmak-neatzis-krievijas-federacijas-pilsona-pases-bez-biometrijas-datiem
3 Likums "Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā". – Latvijas Vēstnesis Nr. 244, 18.12.2025. – [stājās spēkā 01.01.2026.]

Pilsonība un naturalizācija

2025. gadā Latvijas pilsonībā naturalizācijas kārtībā uzņemtas 724 personas.[4] Visvairāk Latvijas pilsonību ieguvuši ir Latvijas nepilsoņi (434). Pieaudzis ir trešo valstu valstspiederīgo skaits, kas naturalizācijas kārtībā saņēma Latvijas pilsonību – 2025. gadā tā ir 280 persona (2024. g. – 155).[5]

Robežkontrole, vīzas un Šengenas pārvaldība

2025. gada 1. septembrī stājās spēkā grozījumi Imigrācijas likumā, paredzot ārzemniekam – jebkuras valsts, izņemot Eiropas Savienības, Ziemeļatlantijas līguma organizācijas, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts, Šveices Konfederācijas vai Brazīlijas Federatīvās Republikas, pilsonim, kuram nav Latvijas Republikas izsniegtas vīzas vai uzturēšanās atļaujas, pienākumu 48 stundas pirms ieceļošanas Latvijas Republikā iesniegt elektroniski valsts apdraudējuma novēršanas informācijas sistēmā (www.eta.gov.lv.) noteiktu informāciju[6].

Nelikumīgā migrācija

2025. gada septembrī tika parakstīta vienošanās "Par grozījumiem 2022. gada 22. septembra Vienošanās par labu praksi ārvalstu studējošo piesaistē un studiju nodrošināšanā"[7], kas nosaka piecus stingrākus uzdevumus augstskolām.

Cilvēku tirdzniecība

2025. gada 26. augustā Ministru kabinets apstiprināja Cilvēku tirdzniecības novēršanas plānu 2025.–2027. gadam[8], kurš paredz ieviest Latvijai izteiktās starptautiskās rekomendācijas, kā arī nodrošināt Eiropas Savienības Direktīvas 2024/1712 prasību ieviešanu Latvijas normatīvajā regulējumā.

Par cilvēku tirdzniecības organizēšanu uzsākto kriminālprocesu ietvaros aizdomās turētā statuss ir noteikts trim personām. 11 trešo valstu valstspiederīgie ir atzīti par cilvēku tirdzniecības upuriem.

Atgriešana un atpakaļuzņemšana

2025. gadā samazinājās, piespiedu kārtā izraidīto personu skaits – 75, bet brīvprātīgi savā mītnes valstī atgriezās 2206 personas.

2024. gadā Valsts robežsardze pievienojās ES reintegrācijas programmai (EURP) un saistībā ar VRS iesaisti EURP, un, lai noregulētu VRS iekšējo programmas izmantošanas kārtību, tika izdots VRS iekšējais normatīvais akts – 2025. gada 16. aprīļa VRS pavēle Nr.23.1-8.4/608 "Par Eiropas Savienības reintegrācijas programmas izmantošanas uzsākšanu".

4 Datu avots: PMLP.
5 Datu avots: PMLP.
6 ziņas par ceļojuma (ieceļošanas) mērķi, plānoto uzturēšanās laiku un vietu, ceļošanas maršrutu, kontaktinformāciju, tā vai tā tuvinieka ieņemtiem vēlētiem amatiem, kandidēšanu vēlēšanās, esošu vai bijušu valsts vai pašvaldības amatpersonas statusu, dienestu bruņotajos spēkos, specdienestā, robežsardzē, muitā vai iekšlietu, tieslietu vai ārlietu (arī diplomātiskajā) dienestā.
7 Vienošanās par labu praksi ārvalstu studējošo piesaistē un studiju nodrošināšanā Konsolidētā versija: 08.09.2025. – Pieejams: https://www.izm.gov.lv/lv/media/30134/download?attachment
8 Ministru kabineta 2025. gada 26. augusta rīkojums Nr. 534 "Par Cilvēku tirdzniecības novēršanas plānu 2025.–2027. gadam". – Latvijas Vēstnesis Nr. 165. – 28.08.2025. – [stājās spēkā 26.08.2025.]

IEVADS

Ikgadējais ziņojums par migrācijas un patvēruma situāciju Latvijā (turpmāk – Ziņojums) sniedz informāciju par nozīmīgākajām izmaiņām migrācijas un patvēruma politikā un tiesību aktos Latvijā laika posmā no 2025. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim un 2026. gada sākumā. Ziņojumā ietverta informācija, kas iegūta no migrācijas politikas veidotājiem, īstenotājiem, kā arī publicētajiem pētījumiem un mediju analīzes.

Ziņojums izstrādāts, pamatojoties uz Eiropas Komisijas un Eiropas migrācijas tīkla (turpmāk – EMT) nacionālo kontaktpunktu izstrādāto specifikāciju, kas ļauj apkopot vienotu un salīdzināmu informāciju par ES dalībvalstīm un EMT novērotājvalstīm[9]. Sintēzes ziņojums par migrācijas un patvēruma situāciju 2025. gadā ES un EMT novērotājvalstīs pēc tā izstrādes būs pieejams EMT Latvijas kontaktpunkta mājaslapā www.emn.lv.

Ziņojuma izstrādei nepieciešamā informācija iegūta no Iekšlietu ministrijas, Valsts robežsardzes (turpmāk – VRS), Ārlietu ministrijas Konsulārā departamenta, Kultūras ministrijas, Labklājības ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas, Veselības ministrijas, Starptautiskās migrācijas organizācijas (turpmāk – IOM) Rīgas biroja, Sabiedrības integrācijas fonda (turpmāk – SIF) un PMLP.

Lai atspoguļotu sabiedrībā valdošos viedokļus un apskatītu politiskajā vidē notikušās diskusijas, darbā tika izmantoti dažādos ziņu un sabiedriskās politikas portālos publicētie raksti, viedokļi un vērtējumi, kā arī citu valsts institūciju mājaslapās pieejamā informācija. Visas darbā izmantotās avotu un literatūras vienības ir iekļautas izmantoto avotu un literatūras sarakstā.

Darbā izmantoti nacionālo datu sniedzēju un ES Statistikas biroja Eurostat apkopotie dati. Dati saskaņoti ar migrācijas un patvēruma jomas ekspertiem. Visi šajā darbā lietotie termini atbilst EMT Patvēruma un migrācijas terminu vārdnīcā[10] iekļautajām definīcijām.

9 Norvēģija, Gruzija, Moldova, Ukraina, Melnkalne, Armēnija, Serbija, Ziemeļmaķedonija, Albānija.
10 Pieejama: https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/european-migration-network-emn/emn-asylum-and-migration-glossary_en

PATVĒRUMA UN MIGRĀCIJAS POLITIKAS IZMAIŅU PĀRSKATS

PATVĒRUMA UN MIGRĀCIJAS POLITIKAS IZMAIŅU PĀRSKATS

Migrācijas jomas vispārējās izmaiņas

Dati par trešo valstu pilsoņu ieceļošanu un uzturēšanos Latvijā rāda divas paralēlas tendences: kontrolētu likumīgo migrāciju (darbaspēks, studijas) un hibrīdkara izraisītos nelegālās robežšķērsošanas mēģinājumus. Turpinās tendence pieaugt termiņuzturēšanās atļauju skaitam un tās lielākoties saistītas ar nodarbinātību un studijām. Viesstrādnieku izcelsmes valstis galvenokārt ir Tadžikistāna, Indija un Ukraina. Kopš 2021. gada Latvija saskaras ar pastiprinātu nelikumīgās migrācijas spiedienu uz robežas ar Baltkrieviju. 2024. un 2025. gadā VRS ik dienu fiksēja desmitiem un reizēm pat simtiem mēģinājumu nelikumīgi šķērsot "zaļo" robežu. Personas galvenokārt nāk no Tuvo Austrumu un Āfrikas valstīm, izmantojot Baltkrieviju kā tranzīta valsti nokļūšanai ES. Migrācijas pieaugums izpaužas kā pieaugošs ārvalstu darbaspēka īpatsvars pakalpojumu svērā un sabiedrībā kopumā. 2025. gadā pastiprināta uzmanība vērsta uz risinājumu meklēšanu imigrācijas procesu kontroles pilnveidošanai.

2025. gada 11. martā Iekšlietu ministrija rīkoja visu trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas, nodarbinātības un uzturēšanās nosacījumu kontrolē iesaistīto institūciju[11] vadītāju klātienes tikšanos, lai diskutētu par aktuālo situāciju un risinājumiem likumīgās migrācijas uzraudzības uzlabošanai. Sanāksmes laikā iestāžu vadītāji vienojās par papildus pasākumiem, kas veicami trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas un uzturēšanās Latvijas Republikā uzraudzības uzlabošanai.

Minētās tikšanās rezultātā, 2025. gada 16. decembrī, valdība atbalstīja Iekšlietu ministrijas sagatavoto informatīvo ziņojumu ar priekšlikumiem trešo valstu valstspiederīgo uzturēšanās tiesiskā ietvara pilnveidei[12]. Ziņojumā ietvertie priekšlikumi skar izglītības, nodarbinātības, nodokļu un imigrācijas kontroles jomu. Valdība norāda, lai novērstu situācijas, ka pašlaik spēkā esošos trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas noteikumus Latvijā izmanto negodprātīgi, īpaši attiecībā uz studijām un nodarbinātību, nepieciešams būtiski pilnveidot tiesisko regulējumu šajā jomā.[13] Informatīvā ziņojuma mērķis ir izvērtēt iespēju ierobežot trešo valstu valstspiederīgo uzņemšanu darbam vienkāršās profesijās; paredzēt, ka visu augstskolu pirmā kursa studentiem no trešajām valstīm ir jāveic finansiālā nodrošinājuma iemaksa, kas vīzas vai uzturēšanās atļaujas anulēšanas gadījumā sedz trešās valsts valstspiederīgā atgriešanas izmaksas; attiecībā uz studentiem no trešajām valstīm paredzēts pārskatīt to angļu valodas testēšanas institūciju skaitu, kuru pārbaudījumi tiek pielīdzināti valsts angļu valodas eksāmenam; attiecībā uz trešo valstu studentiem plānots mainīt esošo kārtību un neparedzēt iespēju augstskolām līdztekus bakalaura un maģistra līmeņa studentiem aicināt arī viņu ģimenes locekļus; tiesības aicināt ģimenes locekļus paredzēts saglabāt tikai doktorantūras studentiem.

Kā reakcija uz vairākiem kritiskiem ziņojumiem un sabiedrībā pieaugošo trauksmi par valsts nespēju pilnībā kontrolēt migrācijas procesus, Saeima 2025. gada 27. novembra

11 Sanāksmē piedalījās pārstāvji no Valsts robežsardzes, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes, Valsts drošības dienesta, Valsts policijas, Ārlietu ministrijas Konsulārā departamenta, Valsts ieņēmumu dienesta, Nodarbinātības valsts aģentūras, Valsts darba inspekcijas, Pārtikas un veterinārā dienesta, Valsts izglītības attīstības aģentūras un Rīgas pašvaldības policijas.

12 Informatīvais ziņojums "Par trešo valstu pilsoņu uzturēšanās Latvijā tiesiskā regulējuma pilnveidošanu". – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/707e492f-8bfd-4dc1-801f-3a6b85abd733

13 Valdība atbalsta Iekšlietu ministrijas priekšlikumus trešo valstu pilsoņu uzturēšanās regulējuma pilnveidei. – Pieejams: https://www.iem.gov.lv/lv/jaunums/valdiba-atbalsta-iekslietu-ministrijas-priekslikumus-treso-valstu-pilsonu-uzturesanas-regulejuma-pilnveidei

sēdē saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 150. pantu nolēma uz sešiem mēnešiem izveidot Parlamentārās izmeklēšanas komisiju par problēmām nacionālā un Eiropas Savienības līmeņa imigrācijas regulējumā un izpildinstitūciju darbā, kas izraisa trešo valstu pilsoņu masveida ieceļošanu un uzturēšanos Latvijas Republikā[14].

14 Saeimas paziņojums "Par Saeimas Parlamentārās izmeklēšanas komisijas par problēmām nacionālā un Eiropas Savienības līmeņa imigrācijas regulējumā un izpildinstitūciju darbā, kas izraisa trešo valstu pilsoņu masveida ieceļošanu un uzturēšanos Latvijas Republikā, izveidošanu". – Latvijas Vēstnesis Nr. 230, 28.11.2025.

LIKUMĪGĀ MIGRĀCIJA

LIKUMĪGĀ MIGRĀCIJA

Kopējais pirmreizēji izsniegto uzturēšanās atļauju skaits 2025. gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir palielinājies par 58 % – izsniegtas 14 301[15] (2024. gadā – 9024) uzturēšanās atļaujas. 5994[16] pirmreizējās termiņuzturēšanās atļaujas tika izsniegtas Ukrainas civiliedzīvotājiem, kas ir saņēmuši pagaidu aizsardzību Latvijā.

2025. un 2026. gadā notikušas izmaiņas Latvijas migrācijas politikā un normatīvajā regulējumā. Lai stiprinātu valsts drošību, mazinātu negodprātīgu praksi studentu migrācijas jomā, pārņemtu ES tiesību aktus un veicinātu trešo valstu valstspiederīgo integrāciju, ir pieņemti vairāki būtiski grozījumi Imigrācijas likumā, kā arī papildināti attiecīgie Ministru kabineta noteikumi. Šie tiesību akti paredz stingrākas prasības gan trešo valstu valstspiederīgajiem, gan viņu uzaicinātājiem – juridiskām un fiziskām personām. Grozījumu mērķis ir nodrošināt efektīvāku migrācijas procesu pārraudzību, samazināt ļaunprātīgu rīcību riskus un stiprināt Latvijas reputāciju kā tiesisku un drošu valsti.

2025. gada 25. martā tika pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr. 197 "Pagaidu ceļošanas dokumenta noteikumi"[17], kas nosaka pagaidu ceļošanas dokumenta paraugu un saturu, izsniegšanas kārtību un nosacījumus, kā arī derīguma termiņus. Ministru kabineta noteikumu mērķis ir transponēt direktīvas (ES) 2019/997, ar ko izveido ES pagaidu ceļošanas dokumentu un atceļ Lēmumu 96/409/KĀDP un Komisijas 2024. gada 6. maija deleģētās direktīvas (ES) 2024/1986, ar ko attiecībā uz ES pagaidu ceļošanas dokumenta mašīnlasāmo zonu groza Padomes Direktīvu (ES) 2019/997 direktīvas[18] normas par pagaidu ceļošanas dokumenta saturu, formu, izsniegšanas procedūru, nosacījumus, derīguma termiņus, valsts nodevas apmēru, samaksas kārtību, atbrīvojumus un atvieglojumus no valsts nodevas par pagaidu ceļošanas dokumenta izsniegšanu.

Pamatojoties uz 2021. gada 4. marta Ministru kabineta noteikumu Nr. 141 "Ārzemnieku ceļošanas dokumentu atzīšanas kārtība"[19] 13. punktu, Ārlietu ministrija pieņēma lēmumu Nr. 1690 par Krievijas Federācijas pilsoņa pases bez biometrijas datiem Latvijas Republikā neatzīšanu. No 2025. gada 15. jūlija Latvija pārtrauca vīzu izsniegšanu pasēs, kas nesatur biometrijas datus, kā arī pārtrauca uzturēšanās atļauju pieteikumu pieņemšanu no tiem Krievijas pilsoņiem, kuru rīcībā nav pases ar biometrijas datiem.[20] Krievija izsniedz pases ar biometrijas datiem un bez biometrijas datiem. Krievijas izsniegtās pases bez biometrijas datiem neatbilst Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO) rekomendācijām, un tās rada dažādus drošības riskus. Pasēs bez biometrijas datiem nav elektronisko datu nesēju, tāpēc nav iespējams salīdzināt pases turētāja personas datus ar datiem mikroshēmā, un šīs pases ir viegli viltojamas. Lēmuma mērķis ir novērst minētos drošības riskus.

2025. gada 18. martā Ministru kabinets apstiprināja noteikumus Nr. 176 "Grozījumi Ministru kabineta 2022. gada 8. marta noteikumos Nr. 157 "Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu, valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību un valsts nodevu par valsts

15 Datu avots: PMLP. Sākotnējie dati par uzturēšanās atļaujām, kas tiek apkopoti Eurostat – vēlāk tiks koriģēti.
16 Datu avots: PMLP.
17 Ministru kabineta 2025. gada 25. marta noteikumi Nr. 197 "Pagaidu ceļošanas dokumenta noteikumi". – Latvijas Vēstnesis. Nr. 63, 31.03.2025. – [stājās spēkā 09.12.2025.]
18 Atbilstoši Padomes 2019. gada 18. jūnija direktīvas (ES) 2019/997, ar ko izveido ES pagaidu ceļošanas dokumentu un atceļ Lēmumu 96/409/KĀDP 19. panta 1. punktam un Komisijas 2024. gada 6. maija deleģētās direktīvas (ES) 2024/1986, ar ko attiecībā uz ES pagaidu ceļošanas dokumenta mašīnlasāmo zonu groza Padomes Direktīvu (ES) 2019/997 2. panta 1. punktam.
19 Ministru kabineta 2021. gada 4. marta noteikumi Nr. 141 "Ārzemnieku ceļošanas dokumentu atzīšanas kārtība". – Latvijas Vēstnesis Nr. 46. – 08.03.2021. – [stājās spēkā 09.03.2021.]
20 Latvija turpmāk neatzīs Krievijas Federācijas pilsoņa pases bez biometrijas datiem. – Pieejams: https://www.mfa.gov.lv/lv/jaunums/latvija-turpmak-neatzis-krievijas-federacijas-pilsona-pases-bez-biometrijas-datiem

valodas prasmes pārbaudi""[21], kas nosaka valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību Krievijas Federācijas pilsoņiem, kuriem, lai iegūtu ES pastāvīgā iedzīvotāja statusu, ir jāapliecina valsts valodas prasme vismaz A2 līmenī.

2025. gada 2. oktobrī Saeima pieņēma grozījumus Imigrācijas likumā[22], kas nosaka, ka trešo valstu valstspiederīgajiem neizsniegs uzturēšanās atļaujas, ja viņi ir sodīti par noziedzīgiem nodarījumiem, par kuriem pēc Latvijas likuma ir paredzēts kriminālsods. Grozījumu mērķis ir veidot atbildībā balstītu imigrācijas politiku, mazinot draudus Latvijas valsts iekšējai ārējai drošībai un suverenitātei, kā arī mazinot Krievijas Federācijas un tās sabiedroto vērsto agresiju un ietekmi. Jaunais regulējums attiecas uz visiem trešo valstu valstspiederīgajiem. Valsts drošības dienests 2024. gada publiskajā pārskatā norādīja uz to, ka biežākais kriminālprocesu ierosināšanas iemesls 2024. gadā bija tā dēvētā naida runa Krievijas agresijas un interešu atbalstam, kas bijusi starp biežākajiem kriminālprocesu sākšanās iemesliem arī iepriekšējos gados. Visvairāk kriminmāli sodītas personas, kuras nav Latvijas pilsoņi, ir Krievijas Federācijas pilsoņi. 2022. gadā tās bija 92 personas, 2023. gadā 74 – personas, 2024. gadā 59 – personas. No pārskata izriet, ka daļa no Krievijas Federācijas interešu rupora ir ārvalstu pilsoņi ar uzturēšanās atļaujām.[23]

2026. gada 26. martā Saeima pieņēma grozījumu Imigrācijas likumā[24], kas nosaka papildu apstākļus, kas var būt par pamatu termiņuzturēšanās atļauju anulēšanai, tādējādi stiprinot valsts drošību, ārzemnieku likumpaklausību un sabiedrības saliedētību. Grozījumi nosaka, ka ārzemnieka termiņuzturēšanās atļauja ir anulējama, ja viena kalendārā gada laikā šī persona ir veikusi trīs administratīvos pārkāpumus sabiedriskās kārtības, pārvaldes, ceļu satiksmes jomā vai bērnu tiesību aizsardzības jomā.[25]

2026. gada 6. maijā tika pieņemti Grozījumi Imigrācijas likumā[26], kas pārņem Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 24. aprīļa direktīvu (ES) 2024/1233 par vienotu pieteikšanās procedūru, lai trešo valstu valstspiederīgajiem izsniegtu vienoto uzturēšanās un darba atļauju dalībvalsts teritorijā, un par vienotu tiesību kopumu trešo valstu darba ņēmējiem, kuri kādā dalībvalstī uzturas likumīgi[27]. Papildus tam ir paredzēts:

- izslēgt Imigrācijas likuma 23. panta pirmās daļas 31. punktu, kas paredz iespēju saņemt termiņuzturēšanās atļauju, ja ārzemnieks saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas nosaka valsts vērtspapīru izlaišanu, iegādājas īpašam mērķim noteiktus bezprocentu valsts vērtspapīrus par nominālvērtību 250 000 euro un samaksā valsts budžetā 38 000 euro;
- slēgt deleģēšanas līgumu ar ārpakalpojuma sniedzēju par uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu pieņemšanu un ilgtermiņa vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieteikumam pievienoto dokumentu īstuma pārbaudi;
- noteikt procedūru uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu trūkumu novēršanai, nosakot personai 14 dienu ilgu termiņu, ko iespējams pagarināt pēc iesniedzēja vai viņa uzaicinātāja lūguma. Trūkumu nenovēršanas gadījumā PMLP pieņemtu lēmumu atteikt uzturēšanās atļaujas izsniegšanu vai reģistrēšanu;

21 Ministru kabineta 2025. gada 18. marta noteikumi Nr. 176 "Grozījumi Ministru kabineta 2022. gada 8. marta noteikumos Nr. 157 "Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu, valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi"". – Latvijas Vēstnesis Nr. 57, 21.03.2025. – [stājās spēkā 22.03.2025.]

22 Likums "Grozījumi Imigrācijas likumā". – Latvijas Vēstnesis Nr. 198, 14.10.2025. – [stājās spēkā 28.10.2025.]

23 Likumprojekta "Grozījumi Imigrācijas likumā" anotācija. – Pieejams: https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS14.nsf/0/E100E8B09965485CC2258C7C001DD55F?OpenDocument

24 Likums "Grozījums Imigrācijas likumā". – Latvijas Vēstnesis Nr. 72, 15.04.2026. – [stājās spēkā 29.04.2026.]

25 Likumprojekta "Grozījums Imigrācijas likumā" anotācija. – Pieejams: https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS14.nsf/0/1B61F336839C2D39C2258D2C004D9821?OpenDocument

26 Likums "Grozījumi Imigrācijas likumā". – Latvijas Vēstnesis Nr. 85, 06.05.2026. – [stājās spēkā 20.05.2026.]

27 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1233 (2024. gada 24. aprīlis) par vienotu pieteikšanās procedūru, lai trešo valstu valstspiederīgajiem izsniegtu vienoto uzturēšanās un darba atļauju dalībvalsts teritorijā, un par vienotu tiesību kopumu trešo valstu darba ņēmējiem, kuri kādā dalībvalstī uzturas likumīgi (pārstrādāta redakcija). – PE/93/2023/REV/1 Oficiālais Vēstnesis L, 2024/1233, 30.4.2024.

- noteikt, ka dokumentus uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai iesniegt PMLP var tikai personas, kuras uzturas Latvijas Republikā likumīgi, izslēdzot no šīs kategorijas personas, kuras saņēmušas izbraukšanas rīkojumu, bet kuras vēlas iesniegt dokumentus uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai laikposmā, kuru viņām atļauts uzturēties valstī līdz izceļošanai. Atcelts 90 dienu ierobežojums dokumentu iesniegšanai nepilngadīgam bērnam, kurš dzimis Latvijā, jo nereti bērna ceļošanas dokumenta saņemšanai nepieciešams ilgāks laiks. Atcelts ierobežojums personām, kurām izsniegta uzturēšanās atļauja saistībā ar studijām iesniegt dokumentus uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai saistībā ar citu uzturēšanās iemeslu. Papildināt Imigrācijas likuma 32. panta trešo daļu ar normu, kas atļauj Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes priekšniekam atļaut personai iesniegt dokumentus uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē būtisku personīgu iemeslu dēļ;
- ārzemniekam (arī Baltkrievijas un Krievijas pilsonim) ir tiesības pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju uz laiku līdz pieciem gadiem, ja viņam nodibināta aizbildnība vai aizgādnība vai viņš ir aizbildnis vai aizgādnis Latvijas pilsonim vai Latvijas nepilsonim. Nepilngadīga Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa vecākam ir tiesības pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju, ja nepilngadīgajam Latvijas pilsonim vai Latvijas nepilsonim Latvijas Republikā nav cita aizbildņa, kurš veic ikdienas faktisko aizgādnību, vai ja viņš spēj pierādīt regulāras personiskas attiecības un tiešu kontaktu ar nepilngadīgo Latvijas pilsoni vai Latvijas nepilsoni;[28]
- ārzemnieki, kas uzturas Latvijas Republikā saistībā ar mācībām vai studijām, nav tiesīgi pieprasīt pastāvīgās uzturēšanās atļauju šīs uzturēšanās atļaujas derīguma termiņa laikā.

Imigrācijas likuma 35. pantā noteikt, ka termiņuzturēšanās atļauju neanulē, ja trešās valsts valstspiederīgajam izsniegta termiņuzturēšanās atļauja saistībā ar nodarbinātību, un kopējais bezdarba periods termiņuzturēšanās atļaujas derīguma laikā nepārsniedz trīs mēnešus vai, ja trešās valsts valstspiederīgais ilgāk nekā divus gadus uzturējies Latvijas Republikā ar termiņuzturēšanās atļauju, kas izsniegta saistībā ar nodarbinātību, kopējais bezdarba periods termiņuzturēšanās atļaujas derīguma laikā nepārsniedz sešus mēnešus, kā arī trešās valsts valstspiederīgais par darba attiecību pārtraukšanu ir paziņojis PMLP. Ja ārzemnieks ticis nodarbināts īpaši ekspluatējošos apstākļos, bezdarba periodi var būt trīs mēnešus garāki.[29]

2026. gada februārī PMLP ir izstrādājusi ērtu un funkcionālu elektronisko rīku (turpmāk – e-rīks) trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri likumīgi uzturas Latvijas Republikas teritorijā. Tas ļaus ērti un ātri saņemt informāciju par Šengenas īstermiņa un nacionālo ilgtermiņa vīzas pieprasīšanas un saņemšanas procesu.

Vīzu e-rīks ir pieejams PMLP tīmekļa vietnes www.pmlp.gov.lv sadaļā "Vīzas, ielūgumi un uzaicinājumi" – "Vīzas saņemšana Pārvaldē"[30]. Tajā vienuviet iespējams iegūt detalizētu informāciju par Šengenas īstermiņa vīzas un nacionālās ilgtermiņa vīzas pieprasīšanu, nepieciešamo dokumentu iesniegšanas procesu, apmaksas nosacījumiem un vīzas saņemšanu, kā arī par valsts nodevas apmēru un apmaksas kārtību. E-rīks izveidots, lai ļautu klientiem mūsdienīgi un ērti iepazīties ar lielo informācijas

28 Līdz šim Imigrācijas likums paredzēja ārzemniekam tiesības saņemt termiņuzturēšanās atļauju, ja viņš bija Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa aizbildnis. Šādas tiesības varēja izmantot arī bērna vecāks. Taču, kā noradīts likumprojekta "Grozījumi Imigrācijas likumā" anotācijā, praksē tika konstatēts, ka šīs tiesības izmanto arī personas, kas bērna esamību norāda kā ieganstu uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai, bet ir reģistrētas kā uzturlīdzekļu parādnieki vai arī neveic bērna ikdienas apgādību.

29 Tiesību akta projekta "Grozījumi Imigrācijas likumā" anotācija. – Pieejams: https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS14.nsf/0/755EA9F769245E90C2258D61004D726B?OpenDocument

30 Vīzu e-rīka izstrāde tika finansēta Finansiālā atbalsta instrumenta robežu pārvaldībai un vīzu politikai 2021.–2027. gada programmas projekta "Nacionālās vīzu informācijas sistēmas (NVIS) lietošana un attīstīšana" ietvaros.

apjomu, kas saistīts ar ilgtermiņa un īstermiņa vīzu pieprasīšanu. Šī informācija jau iepriekš bija pieejama PMLP mājaslapā, taču līdz šim nebija apkopota vienuviet ērtā un pārskatāmā veidā. Tas pieejams gan latviešu, gan angļu valodā: https://vizucelvedis.pmlp.gov.lv/.[31]

2025. gada rudenī tiek uzsākts plaša mēroga pilotprojekts APTITUDE[32] (Advanced Project for Trusted Identity Technologies and Unified Digital Ecosystem), kas palīdzēs izveidot vienotu, drošu un lietotājam draudzīgu digitālās identitātes ekosistēmu visiem Eiropas iedzīvotājiem. APTITUDE mērķis ir sagatavot risinājumus Eiropas Digitālās identitātes maka (EDIM) ieviešanai līdz 2026. gada beigām, nodrošinot, ka iedzīvotāji varēs droši un ērti pārvaldīt savu digitālo identitāti visā Eiropas Savienībā.

Digitālā identitāte kļūs par uzticamu ikdienas palīgu iedzīvotājiem, vienkāršojot un paātrinot dažādus procesus. Tā aizstās daļu fizisko dokumentu, vienlaikus nodrošinot pilnīgu personas datu kontroli, ievērojot Vispārīgās datu aizsardzības regulas prasības un augstākos privātuma standartus.

Pilotprojekts koncentrēsies uz četrām būtiskajām jomām, kur EDIM sniegs praktisku un ātri izmantojamu ieguvumu:

- Digitālie ceļošanas akreditācijas dati – identitātes pārbaude un pases dati ceļošanai.
- Biļetes un reģistrēšanās – digitālās iekāpšanas kartes, viesnīcu reģistrācija, sabiedriskais transports.
- Transportlīdzekļu reģistrācija – digitāli īpašumtiesību un nomas sertifikāti.
- Maksājumi un banku pakalpojumi – droša klienta identifikācija un digitālie maksājumi.

APTITUDE īstenos plašu funkciju testēšanu, lai novērtētu lietojamību, savietojamību un mērogojamību visā Eiropas Savienībā, vienlaikus veicinot standartizāciju un stiprinot publiskā un privātā sektora sadarbību. Šī iniciatīva ir nozīmīgs solis ceļā uz pilna mēroga EDIM ieviešanu, kas stiprinās uzticību digitālajai videi un atvieglos ikdienas dzīvi miljoniem iedzīvotāju visā Eiropā.

APTITUDE balstās uz iepriekšējo pilotprojektu (NOBID, DC4EU, POTENTIAL, EWC) pieredzi, paplašinot to un nodrošinot vienmērīgu pāreju uz EDIM ieviešanu. Pilotprojekts apvieno 117 publiskā un privātā sektora partnerus no 12 Eiropas valstīm[33]. [34]

31 Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde izstrādājusi digitālu ceļvedi vīzu saņemšanas procesam. – Pieejams: https://www.pmlp.gov.lv/lv/jaunums/pilsonibas-un-migracijas-lietu-parvalde-izstradajusi-digitalu-celvedi-vizu-sanemsanas-procesam

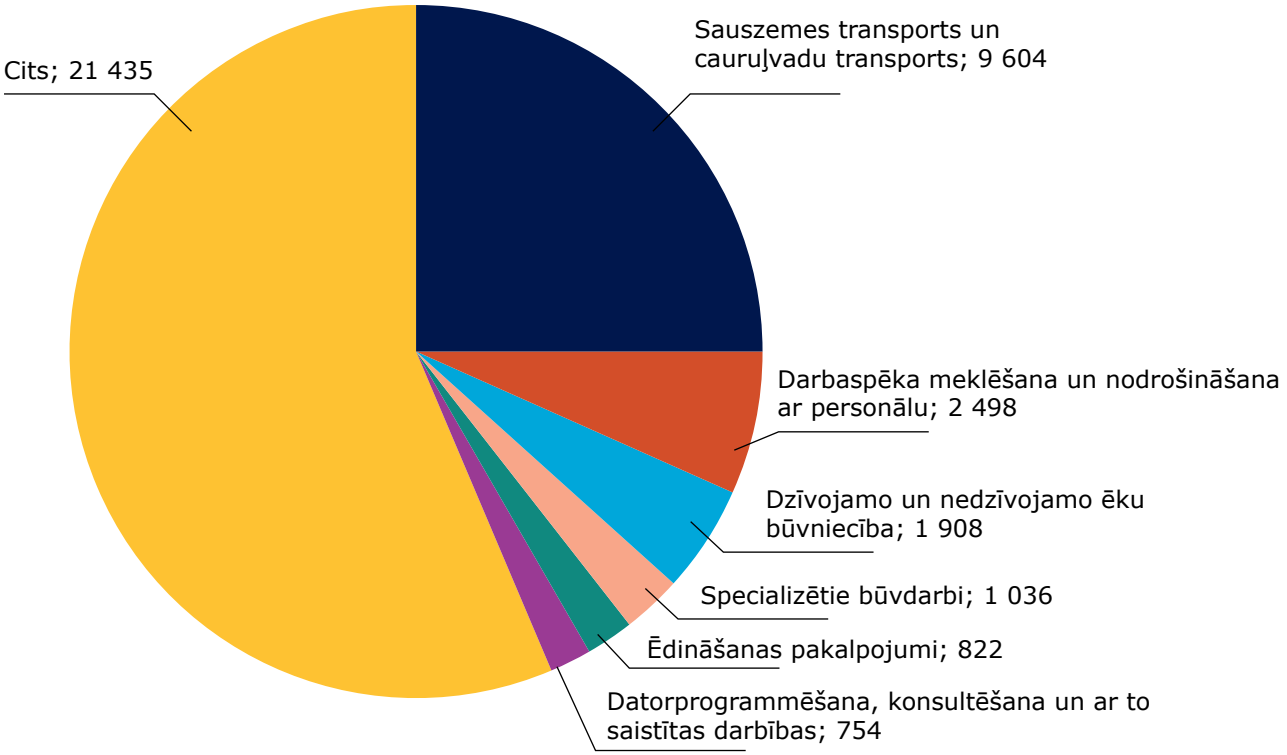
32 Vadošais partneris – Finanšu ministrija, Latvijas partneri: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija, Valsts digitālās attīstības aģentūra, AS "SEB banka".

33 Francija – projekta koordinators, Čehija, Vācija, Grieķija, Itālija, Latvija, Lietuva, Nīderlande, Polija, Portugāle un Ungārija.

34 APTITUDE projekts – solis tuvāk drošai un ērtai digitālajai identitātei visā Eiropā. – Pieejams: https://www.varam.gov.lv/lv/jaunums/aptitude-projekts-solis-tuvak-drosai-un-ertai-digitalajai-identitatei-visa-eiropa

Ekonomiskā migrācija

Tiesības uz nodarbinātību 2025. gadā

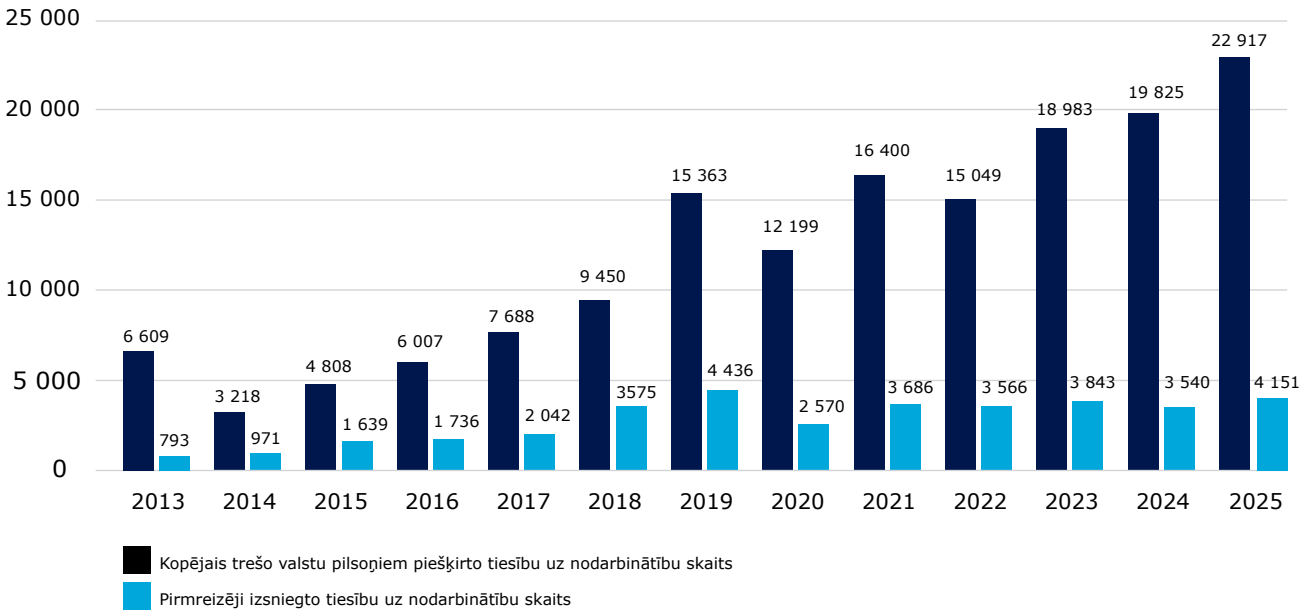

Attēls 1.-1

Kopējais 2025. gadā trešo valstu valstspiederīgajiem piešķirto tiesību uz nodarbinātību skaits ir pieaudzis par 15.6 % (2025. gadā – 22 917; 2024. gadā – 19 825). Lielākā daļa trešo valstu valstspiederīgo strādā sauszemes transporta un cauruļvadu transporta jomā (9604), darbaspēka meklēšanas un nodrošināšanas ar personālu jomā (2498), dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecības jomā (1908), datorprogrammēšanas, konsultēšanas un ar to saistītu darbību jomā (1581), specializēto būvdarbu jomā (1036), ēdināšanas pakalpojumu jomā (822). 2025. gadā visvairāk tiesības uz nodarbinātību ir piešķirtas Uzbekistānas (7265), Indijas (3034) un Baltkrievijas pilsoņiem (2845).[35]

35 Datu avots: PMLP.

Trešo valstu valstspiederīgajiem piešķirtās tiesības uz nodarbinātību un pirmreizēji izsniegtās uzturēšanās atļaujas saistībā ar nodarbinātību Latvijā

Attēls 1.-2

Pieaudzis ir nodarbinātības nolūkā pirmreizēji izsniegto uzturēšanās atļauju trešo valstu valstspiederīgajiem skaits: 2024. gadā – 3540, 2025. gadā – 4151.[36]

2025. gada 6. maijā tika pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr. 277 "Kārtība, kādā nodrošina prioritāru publisku pakalpojumu sniegšanu komersantiem" [37], kuri nosaka jomas, kā arī prasības un kritērijus uzņēmumiem, kuri darbam Latvijā ir tiesīgi uzaicināt trešo valstu valstspiederīgos, kuru nodarbinātībai nepieciešamos dokumentus pieņem un izskata, lēmumus pieņem un dokumentus izsniedz Ministru kabineta noteiktos saīsinātos termiņos. Noteikumi paredz prioritāro pakalpojumu saņēmēju uzaicinātajiem trešo valstu pilsoņiem ātrāku piekļuvi vīzas pieteikuma iesniegšanai pārstāvniecībās ārvalstīs, kā arī uzturēšanās tiesības apliecinošo dokumentu (uzturēšanās atļauju eID karšu) izgatavošanu saīsinātā termiņā – trīs darbdienu laikā (10 darbdienu vietā). Noteikumi izstrādāti ar mērķi nodrošināt eksporta veicināšanu un investīciju piesaisti, kā arī aizsardzības industrijas attīstībai draudzīgu uzņēmējdarbības vidi, tostarp – ārvalstu darbaspēka piesaistei Latvijas ekonomikas un darbaspēka vajadzību nodrošināšanai, mazinot administratīvo slogu un paātrinot administratīvos saskaņošanas procesus Latvijas tautsaimniecībai nozīmīgiem komersantiem.[38]

36 Datu avots: PMLP. Sākotnējie dati par uzturēšanās atļaujām, kas tiek apkopoti Eurostat – vēlāk tiks koriģēti.

37 Ministru kabineta 2025. gada 6. maija noteikumi Nr. 277 "Kārtība, kādā nodrošina prioritāru publisku pakalpojumu sniegšanu komersantiem". – Latvijas Vēstnesis Nr. 91, 14.05.2025. – [stājās spēkā 15.05.2025.]

38 Tiesību akta projekta "Kārtība, kādā nodrošina prioritāru publisku pakalpojumu sniegšanu komersantiem" anotācija. – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/annotation/45da77ff-1fe1-496d-b8b9-1dd853762c96

Tomēr 2025. gada 22. oktobrī Cilvēkkapitāla attīstības padomes sēdē par trešo valstu pilsoņu nodarbinātību Latvijā gan Ekonomikas ministrija, gan vairāku uzaicināto biedrību pārstāvji uzsvēra, ka Ministru kabineta noteikumi Nr. 277 ir jāpārstrādā, nosakot stingrākus kritērijus Latvijas tautsaimniecībai nozīmīgu uzņēmumu iekļaušanai "zaļā koridora" sarakstā.

2026. gada 24. februārī Ministru kabinets apstiprināja noteikumus Nr. 84 "Grozījumi Ministru kabineta 2025. gada 6. maija noteikumos Nr. 277 "Kārtība, kādā nodrošina prioritāru publisku pakalpojumu sniegšanu komersantiem""[39], kura mērķis ir novērst identificētos trūkumus regulējuma piemērošanā praksē pēc Ministru kabineta 2025. gada 6. maija noteikumu Nr. 277 stāšanās spēkā. Vienlaikus noteikumu grozījumi ir izstrādāti, lai veicinātu investīciju piesaisti, sekmētu eksportspējīgu un augstas pievienotās vērtības projektu attīstību, atbalstītu prioritāro jomu un aizsardzības industrijas izaugsmi, kā arī nodrošinātu Eiropas Parlamenta regulās (ES) 2024/1252[40] un (ES) 2024/1735[41] noteikto pienākumu izpildi.[42]

Turpmāk "zaļā koridora" priekšrocībām varēs kvalificēties komersanti, kuru eksporta apjoms sasniedz 10 miljonus eiro līdzšinējo piecu miljonu eiro vietā. Rezultātā "zaļā koridora" komersantu saraksts samazināsies no 586 līdz aptuveni 259 uzņēmumiem, nodrošinot, ka priekšrocības saņem komersanti ar augstāko pienesumu tautsaimniecībai. PMLP trešo valstu valstspiederīgo dokumentu izskatīšanas termiņš ir saīsināts no 30 uz 10 darba dienām.[43]

Pētījumi un diskusijas migrācijas jomā

2025. gadā turpinājās diskusijas par pieaugošo trešo valstu valstspiederīgo skaitu Latvijā, tai skaitā ārvalstu studentu ļaunprātīgu likumīgo ieceļošanas ceļu izmantošanu.

2025. gada martā notika Saeimas Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisijas sēde, kurā secināja, ka trešo valstu pilsoņu uzturēšanās kontrolē Latvijā ir divi robi: pirmkārt, nav īsti skaidrs, cik no viņiem patiešām izbrauc no valsts, kad zudis pamats uzturēties Latvijā, otrkārt, nav pietiekama kontrole pār augstskolām, kas uzņem ārvalstu studentus. Komisijas priekšsēdētājs Gunārs Kūtris no Zaļo un Zemnieku savienības paredzēja, ka jau rudenī nāksies par šo problemātiku runāt atkal.

Latvijā atkal pieaug ārvalstu studentu skaits, taču šo studentu lielākā daļa augstskolas neabsolvē, līdz ar to radies jautājums, kur šie studētāji paliek, – šim aspektam uzmanību pievērsuši arī Saeimas deputāti. "Šodien komisijā mums īpašs akcents bija uz studentiem, jo šajā jomā mēs jūtam, ka ir pārrāvums kontroles sistēmā, nepietiekama kontrole no valsts puses, un īstenībā man liekas, ka neviens nekontrolē," sacīja Kūtris.

39 Ministru kabineta 2026. gada 24. februāra noteikumi Nr. 84 "Grozījumi Ministru kabineta 2025. gada 6. maija noteikumos Nr. 277 "Kārtība, kādā nodrošina prioritāru publisku pakalpojumu sniegšanu komersantiem"". – Latvijas Vēstnesis Nr. 40, 26.02.2026. – [stājās spēkā 27.02.2026.]

40 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1252 (2024. gada 11. aprīlis), ar ko izveido satvaru tam, kā nodrošināt drošu un ilgtspējīgu apgādi ar kritiski svarīgām izejvielām, un groza Regulas (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1724 un (ES) 2019/1020 (Dokuments attiecas uz EEZ) PE/78/2023/REV/1 . – Oficiālais Vēstnesis L, 2024/1252, 3.5.2024.

41 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1735 (2024. gada 13. jūnijs) par pasākumu satvara izveidi Eiropas neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas ekosistēmas stiprināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2018/1724 (Dokuments attiecas uz EEZ) PE/45/2024/REV/1. – Oficiālais Vēstnesis L, 2024/1735, 28.6.2024.

42 Tiesību akta projekta "Grozījumi Ministru kabineta 2025. gada 6. maija noteikumos Nr. 277 "Kārtība, kādā nodrošina prioritāru publisku pakalpojumu sniegšanu komersantiem"" anotācija. – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/annotation/12519ea4-6cbe-4639-b9df-150ed657a5f0

43 Sašaurina «zaļā koridora» priekšrocību saņēmēju loku – vajadzēs divreiz lielāku eksporta apjomu. – Pieejams: https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/24.02.2026-sasaurina-zala-koridora-prieksrocibu-sanemeju-loku-vajadzes-divreiz-lielaku-eksporta-apjomu.a636154/

Viņš norādīja, ka esot aizdomīgas augstskolas, kuras interesē tikai iekasēt studiju maksu no studentiem, bet ne viņus reāli skolot.[44]

2025. gada 31. martā, Izglītības un zinātnes ministrija sadarbībā ar Latvijas augstskolām prezentēja turpmāko rīcību un nepieciešamos likumdošanas uzlabojumus, lai pilnveidotu ārvalstu studentu piesaistes procesu un nodrošinātu efektīvāku uzraudzību.

Vidējais ārvalstu studentu atbiruma rādītājs Latvijā 2023./2024. gadā bija 37 %, savukārt 2022./2023. gadā – 31 %, kas ir līdzīgs rādītājs ārvalstu studentu atbirumam Vācijā. Drošības situācijas un ārvalstu studentu atbiruma dēļ uzmanība ir jāvērš uz kopējā normatīvā regulējuma pilnveidi, lai veicinātu atbildību Latvijas mācību iestāžu uzaicinātāju vidū, kā arī piesaistītu patiesi ieinteresētus studentus studijām Latvijas augstskolās un mācību iestādēs.

Augstskolas un ministrijas pārstāvji atzina, ka nepieciešams uzlabot datu reģistrēšanu par ārvalstu studentiem un dažādu reģistru savietošana datu jomā, jo ir būtiski, lai visas ieinteresētās puses var iegūt uzticamus un aktuālus datus par ārvalstu studentiem un varētu precīzi izsekot viņu gaitām konkrētā augstskolā Latvijā vai arī gadījumos, ja viņi maina augstskolas. Svarīgi ir arī izveidot sistēmisku datu apmaiņu starp valsts iestādēm un augstskolām, lai izsekotu arī ārvalstu studentu nodarbinātības procesu gan studiju laikā, gan pēc absolvēšanas.

Izglītības un zinātnes ministrija ir izstrādājusi rīcības plānu savas nozares rīcībā esošās situācijas uzlabošanai, ko apņemas īstenot sadarbībā ar citām nozarēm (iekšlietu, ārlietu, drošības), un konsultējoties ar augstskolām:

1. paaugstināt sekmju prasības ārvalstu studentu uzņemšanai,
2. ierobežot tiesības augstskolām uzņemt ārvalstu studentus, ja ir augsts vīzu atteikuma procents,
3. pastiprināti pievērst uzmanību ārvalstu studentu jautājumam augstskolu akreditācijā,
4. prasīt no rektoriem administratīvo atbildību, ja neziņo par eksmatrikulētiem studentiem,
5. pārskatīt iespējas aicināt audzēkņus uz īsā cikla, vidējās profesionālās, neformālās izglītības un profesionālās pilnveides programmām,
6. izstrādāt valsts augstākās izglītības internacionalizācijas stratēģiju.[45]

2026. gada 3. marta parlamentārās izmeklēšanas komisijas sēdē tika uzklausīti augstskolu pārstāvji par tajās studējošajiem trešo valstu studentiem. Sēdes laikā imigrācijas regulējuma izvērtēšanai augstskolu pārstāvji solīja vairāk piesaistīt Eiropas un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) dalībvalstu studentus, nevis trešo valstu studentus. Kā labs internacionalizācijas piemērs komisijā no deputātu puses tika izcelta Rīgas Stradiņa universitāte (RSU). Kopējais ārvalstu studentu skaits RSU ir gandrīz 3200, no tiem studenti no trešajām valstīm ir apmēram 480, bet studenti no OECD valstīm – apmēram 90 %. "Top" valstis esot Zviedrija, Vācija, Norvēģija, Somija, Itālija, Portugāle, kā arī Indija.

RSU lielu uzsvaru liek uz ārvalstu studentu motivācijas intervijām, kas arī ir vieta, kur tiek pārbaudītas studenta angļu valodas prasmes. Ja par tām ir šaubas, tad intervija tiek nosūtīta RSU valodu pasniedzējiem, kas izvērtē, vai studenta angļu valoda atbilst B2 līmenim.[46]

---

44 Deputāti norāda uz problēmām migrācijā – ārvalstu studenti un nepietiekama izraidīto kontrole. – Pieejams: https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/19.03.2025-deputati-norada-uz-problemam-migracija-arvalstu-studenti-un-nepietiekama-izraidito-kontrole.a592193/

45 Rīcības plāns ārvalstu studentu piesaistes uzlabošanai. – Pieejams: https://lvportals.lv/dienaskartiba/374504-ricibas-plans-arvalstu-studentu-piesaistes-uzlabosanai-2025

46 Augstskolas sola samazināt trešo valstu studentu īpatsvaru. – Pieejams: https://leta.lv/home/important/227CF7CC-7478-4102-AAD7-DB86C86AB5CB/

Vairākas diskusijas ir bijušas par ukraiņiem Latvijā. "Pašvaldības nezina, kā ilgtermiņā integrēt Latvijas sabiedrībā tik lielu skaitu Ukrainas civiliedzīvotāju. Tās sevi neredz kā integrācijas politikas veidotājas, bet sagaida, ka tā tiks izstrādāta nacionālajā līmenī," situāciju Saeimas deputātiem skaidroja "Providus" vadošā pētniece migrācijas un integrācijas jautājumos Dārta Pelse.[47]

Tāpat pētnieki no "Providus" arī pamanījuši, ka jaunais Imigrācijas likums nonāks pretrunā citam – Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumam. Tas paredz, ka pēc pieciem Latvijā nodzīvotiem gadiem ukraiņi, kuri apguvuši valodu un strādā, varētu pretendēt uz pastāvīgo uzturēšanos. Taču jaunais Imigrācijas likums šādu iespēju cilvēkiem ar pagaidu aizsardzības statusu vispār neparedz. Tāpēc var izveidoties situācija, kurā ukraiņi izpilda visas prasības, bet juridiski viņiem pastāvīgo uzturēšanās atļauju saņemt nav iespējams. Kas nozīmē, ka pēc būtības nākamajā gadā, kad apritēs pieci gadi kopš daļa no Ukrainas civiliedzīvotājiem uzturas Latvijā, tad teorētiski šīs prasības, kas būtu nepieciešamas, lai saņemtu pastāvīgās uzturēšanās atļauju, kas ir nepārtraukta uzturēšanās Latvijā, kā arī valodas zināšanas daļa noteikti būs izpildījusi. Un, ja šis Imigrācijas likuma projekts tiktu pieņemts esošajā redakcijā, tas neļautu faktiski saņemt pastāvīgas uzturēšanās tiesības ilgtermiņā.[48] Iekšlietu ministrija šo problēmu gatavojas risināt, veicot atbilstošus grozījumus Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā, ko drīzumā plānots nosūtīt saskaņošanai citām ministrijām.

Arī 2026. gada sākumā migrācijas jautājumi nezaudēja aktuālitāti. Latvijas darba devēju konfederācija (turpmāk – LDDK) pauda, ka Latvijai ir nepieciešama mērķtiecīga un ekonomikai atbilstoša migrācijas politika, kas tiek veidota kā vienots valsts līmeņa ietvars un aptver četrus savstarpēji saistītus virzienus – darbaspēka piesaisti, ārvalstu studentu piesaisti un noturēšanu, drošības un integrācijas jautājumus, kā arī kapitāla un uzņēmējdarbības migrāciju. Šādai pieejai jābalstās uz regulāru nozaru un reģionu darba tirgus vajadzību izvērtējumu un jānodrošina risinājumi gan augsti kvalificētu speciālistu piesaistei, gan profesijām, kurās nepieciešamas praktiskas iemaņas un kur vietējie resursi vairs nespēj segt pieprasījumu. LDDK norādīja, ka šobrīd migrācijas politika ir sadrumstalota, un tas kavē gan darba tirgus attīstību, gan investīciju piesaisti.

LDDK uzsvēra, ka nepieciešami ātri, caurspīdīgi un skaidri darbaspēka piesaistes procesi, kā arī stingri mēri pārkāpumu gadījumā. Jāturpina mērķtiecīgs darbs pie darba un uzturēšanās atļauju izsniegšanas procesa būtiskas paātrināšanas un vienkāršošanas, jo darba tirgum nepieciešamais darbaspēks ir vajadzīgs tieši tad, kad rodas pieprasījums, nevis pēc tam, kad ir pabeigts ilgstošs birokrātiskais process. Efektīvai migrācijas politikai jābalstās uz principu, ka valsts spēj ātri pieņemt lēmumus par ieceļošanu, vienlaikus nodrošinot skaidru, caurspīdīgu un funkcionējošu uzraudzības sistēmu jau uz vietas. Drošības aspektiem jābūt stingriem un integrētiem nevis kā šķērslim ieejas posmā, bet kā nepārtrauktam kontroles mehānismam pēc ierašanās. Šāda pieeja nodrošinātu gan tautsaimniecības vajadzību izpildi, gan sabiedrības drošības interešu aizsardzību, saglabājot valsts spēju rīkoties elastīgi un atbildīgi.[49]

47 Attieksme nemainās, pabalsti mazinās: kā Latvija pielāgojas ilgtermiņa ukraiņu klātbūtnei. – Pieejams: https://lasi.lv/latvija-pasaule/sabiedriba/attieksme-nemainas-pabalsti-mazinas-ka-latvija-pielagojas-ilgtermina-ukrainu-klatbutnei.34432

48 Topošajā Imigrācijas likumā, ko jau gadiem skata Saeimā, piemirsts iekļaut īpašas labvēlības statusu no kara bēgošajiem ukraiņiem. – Pieejams: https://tv3.lv/zinas/latvija/neka-personiga/toposaja-imigracijas-likuma-ko-jau-gadiem-skata-saeima-piemirsts-ieklaut-ipasas-labvelibas-statusu-no-kara-begosajiem-ukrainiem/

49 LDDK aicina izstrādāt visaptverošu cilvēkkapitāla attīstības stratēģiju. – Pieejams: https://www.leta.lv/news/all/0167C1A2-5155-45A9-A391-C4558C065FBB/

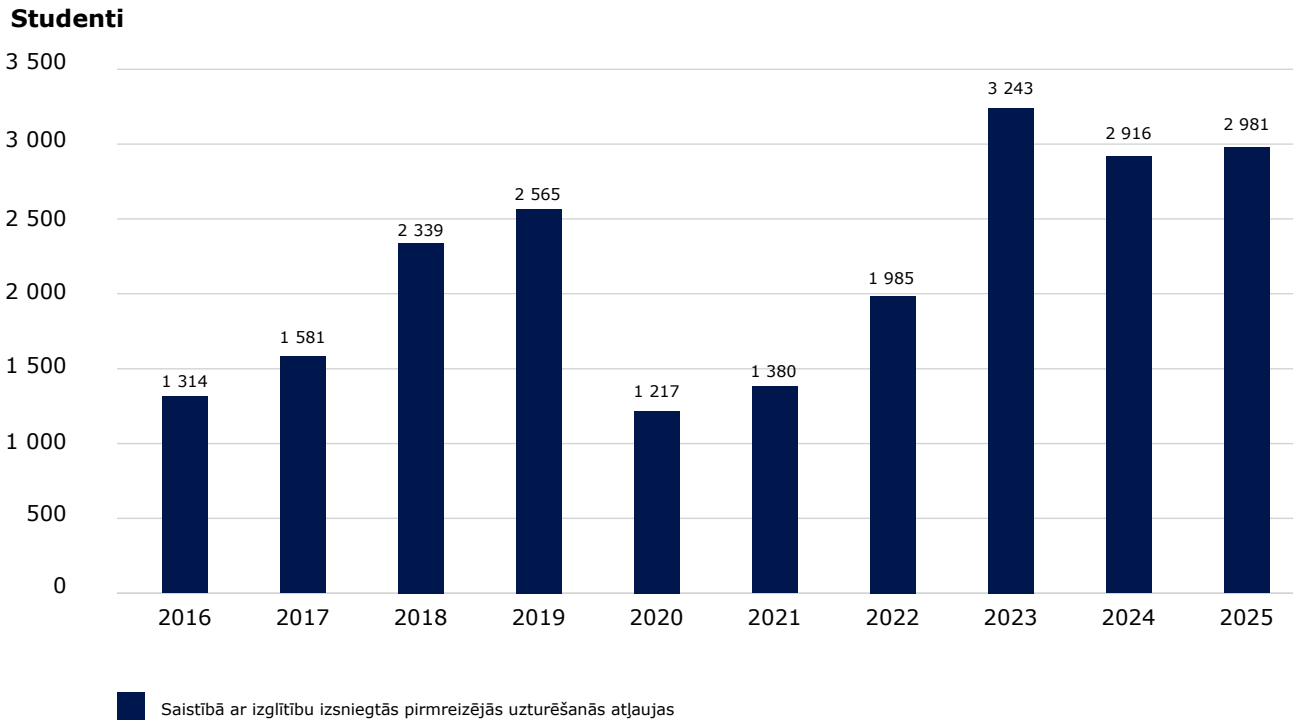
EMT nacionālais ziņojums pētījumam "Migrantu ilgtspējīgas integrācijas darba tirgū sekmēšana: prasmju atbilstības veicināšanas politika un instrumenti"[50]

Vairāk nekā puse Eiropas uzņēmumu uzskata, ka prasmju trūkums ir problēma, kuras risināšanu nevar atlikt, jo uzņēmumi nevar atrast darbiniekus ar atbilstošu kvalifikāciju un prasmēm, lai aizpildītu vakances. Paredzams, ka darbinieku ar atbilstošām prasmēm trūkums nākotnē vēl vairāk saasināsies, tāpēc arvien aktuālāks kļūst jautājums: kā efektīvi izmantot Eiropas Savienībā jau dzīvojošo un strādājošo migrantu prasmes?

Šis jautājums nav bijis valsts politikas prioritāte Latvijā, lai gan vairāk par to tiek diskutēts kopš Ukrainas civiliedzīvotāju ierašanās, kā rezultātā noteiktā laika periodā darba tirgū ienāca salīdzinoši liels skaits trešās valsts valstspiederīgo. Tomēr pēc aptaujāto ekspertu domām prasmju neatbilstības cēloņi visu veidu migrantiem Latvijā pamatā ir vienādi, un kā galvenie tiek izcelti valsts valodas prasmes trūkums, ierobežota piekļuve informācijai par darba tirgu, darba devēju bažas un ar to saistītā nepieciešamība praktiski novērtēt migrantu prasmes strādāt vietējā vidē un ārzemēs iegūtās kvalifikācijas atzīšanas procedūras sarežģītība un ilgums. Apkopojot ekspertu viedokļus, tika ziņots, ka lielākās problēmas joprojām sagādā latviešu valodas apguve, profesionālās kvalifikācijas atzīšanas procedūra un darba devēju prasību un migrantu praktisko prasmju un gatavības neatbilstības. Vienlaikus tika izcelti arī tādi labās prakses piemēri kā migrantiem pieejami latviešu valodas kursi un Nodarbinātības valsts aģentūras īstenotie pasākumi nodarbinātības veicināšanai un sadarbībai ar darba devējiem.

50 EMT nacionālais ziņojums pētījumam "Migrantu ilgtspējīgas integrācijas darba tirgū sekmēšana: prasmju atbilstības veicināšanas politika un instrumenti. – Pieejams: https://www.emn.lv/wp-content/uploads/2026/03/MIGRANTU-ILGTSPEJIGAS-INTEGRACIJAS-DARBA-TIRGU-SEKMESANA_LV_final.pdf

Studenti un zinātnieki

Attēls 1.-3

Saistībā ar izglītību 2025. gadā izsniegtas 2981[51] pirmreizējās uzturēšanās atļaujas (2024. gadā – 2916)[52], kas ir neliels pieaugums, salīdzinot ar iepriekšējo gadu.

Baltijas Starptautiskais Ekonomikas Politikas Studiju Centrs veica apjomīgu pētījumu par ārvalstu studentu un absolventu dzīves un studiju pieredzi Latvijā "Starptautisko studentu integrācija un nodarbinatības iespējas Latvijā"[53]. Pētījums identificē galvenos faktorus, kas ietekmē viņu lēmumu pēc studijām palikt Latvijā vai doties uz citu valsti. Rezultāti sniedz konkrētus ieteikumus augstskolām, darba devējiem un politikas veidotājiem, lai veicinātu starptautisko studentu integrāciju un ilgtermiņa noturēšanu Latvijā.

Pētījumā secināts, ka trešo valstu absolventu integrācijas šķēršļi Latvijas darba tirgū ir strukturāli un sistēmiski, ko nosaka politikas sadrumstalotība un vienotas pieejas trūkums. Latvijai ir nepieciešams mainīt pieeju no pasīvas izglītības eksportēšanas uz mērķtiecīgu ārvalstu talantu piesaisti. Augstākās izglītības piedāvājumam jākļūst par valsts ekonomiskās transformācijas instrumentu, koncentrējoties uz studentu piesaisti tajās studiju programmās, kas atbilst Latvijas stratēģiskajām prioritātēm un viedās specializācijas jomām.[54]

51 PMLP. Sākotnējie dati par uzturēšanās atļaujām, kas tiek apkopoti Eurostat – vēlāk tiks koriģēti.
52 Datu avots: Eurostat
53 "Starptautisko studentu integrācija un nodarbinātības iespējas Latvijā". – Pieejams: https://biceps.org/wp-content/uploads/2025/12/treso_valstu_studentu_nodarbinatiba_2025.pdf
54 Pētījuma "Starptautisko studentu integrācija un nodarbinātības iespējas Latvijā" kopsavilkums. – Pieejams: https://biceps.org/wp-content/uploads/2025/12/applv_petijuma_parskats.pdf

Ģimenes atkalapvienošana

2025. gadā ir samazinājies saistībā ar ģimenes atkalapvienošanu trešo valstu valstspiederīgajiem izsniegto pirmreizējās uzturēšanās atļauju skaits – 1367 (2024. gadā – 1672).[55]

Kontrolējošo iestāžu konstatēto problēmu saistībā ar ārvalstu studentu uzturēšanās režīma ievērošanu iespaidā 2025. gada 16. decembrī, valdība atbalstīja Iekšlietu ministrijas sagatavoto informatīvo ziņojumu ar priekšlikumiem trešo valstu valstspiederīgo uzturēšanās tiesiskā ietvara pilnveidei[56]. Informatīvais ziņojums ar priekšlikumiem trešo valstu valstspiederīgo uzturēšanās tiesiskā ietvara pilnveidei paredz atcelt iespēju bakalaura un maģistra programmās studējošajiem ieceļot kopā ar viņu ģimenes locekļiem, tā samazinot to personu skaitu, kuras pieprasa uzturēšanās atļaujas, nenorādot patieso ieceļošanas mērķi (ja patiesais ieceļošanas mērķis ir nodrošināt uzturēšanās iespēju sev un ģimenei, nevis studijas).

EMT nacionālais ziņojums pētījumam:

Trešo valstu valstspiederīgo ģimenes atkalapvienošanās Eiropas Savienībā: stāvoklis 20 gadus pēc ģimenes atkalapvienošanās direktīvas ieviešanas[57]

Tiesisko pamatu trešo valstu valstspiederīgo uzņemšanai ģimenes atkalapvienošanās nolūkā, nosaka Imigrācijas likums[58] un Patvēruma likums[59] un tiem pakārtotie Ministru kabineta noteikumi.

Latvijā trešo valstu pilsoņiem tiek piemēroti vienādi uzturēšanās atļaujas izsniegšanas nosacījumi gan ģimenes atkalapvienošanās, gan jaunas ģimenes izveidošanas gadījumos. Starptautisko aizsardzību ieguvušās personas var atkalapvienoties ar ģimenes locekļiem, ja tāda ģimene jau pastāvējusi izcelsmes valstī un ģimenes locekļi atrodas ārvalstīs. Saistībā ar ģimenes atkalapvienošanos Latvijā trešās valsts valstspiederīgajam var tikt izsniegta gan termiņuzturēšanās, gan pastāvīgās uzturēšanās atļauja.

Galvenais izaicinājums tiesību uz ģimenes atkalapvienošanos izmantošanā Latvijā ir bijusi nepieciešamo dokumentu pareiza sagatavošana. Attiecībā uz ģimenes locekļu piekļuvi izglītībai, nodarbinātībai un profesionālajai apmācībai būtisks šķērslis ir latviešu valodas zināšanu trūkums. Kā labās prakses piemēri ir izceļamas veiktās izmaiņas normatīvajos aktos, kuru rezultātā bez ierobežojumiem tika nodrošināta piekļuve darba tirgum visiem nodarbināto trešo valstu valstspiederīgo ģimenes locekļiem, un Vienas pieturas aģentūras izveide, kas sniedz pielāgotas konsultācijas un praktisku atbalstu visiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri likumīgi uzturas Latvijā[60].

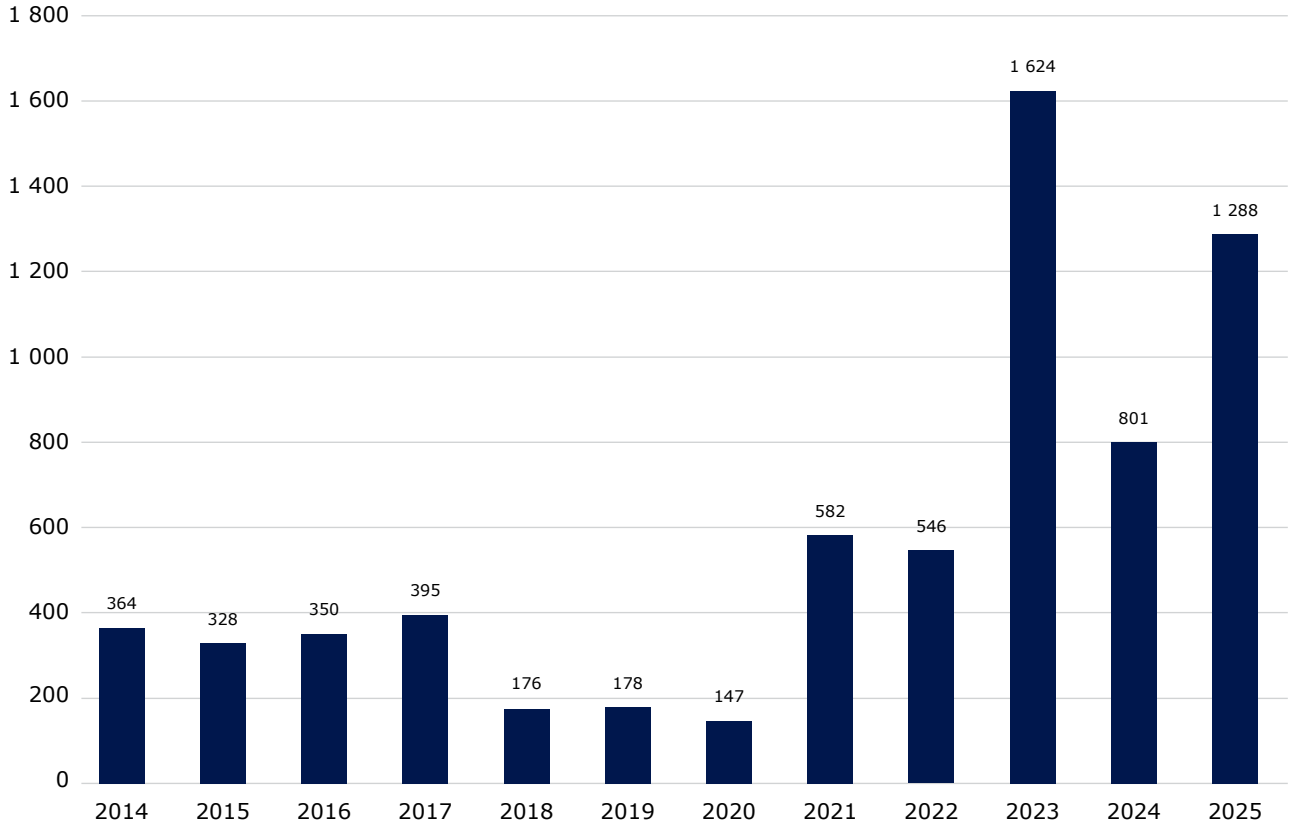
55 PMLP. Sākotnējie dati par uzturēšanās atļaujām, kas tiek apkopoti Eurostat – vēlāk tiks koriģēti.
56 Informatīvais ziņojums "Par trešo valstu pilsoņu uzturēšanās Latvijā tiesiskā regulējuma pilnveidošanu". – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/707e492f-8bfd-4dc1-801f-3a6b85abd733
57 EMT nacionālais ziņojums pētījumam: Trešo valstu valstspiederīgo ģimenes atkalapvienošanās Eiropas Savienībā: stāvoklis 20 gadus pēc ģimenes atkalapvienošanās direktīvas ieviešanas. – Pieejams: https://www.emn.lv/wp-content/uploads/2025/09/Treso-valstu-valstspiederigo-gimenes-atkalapvienosanas-ES-20-gadi-pec-Gimenes-atkalapvienosanas-direktivas-ieviesanas_2025.pdf
58 Imigrācijas likums. – Ziņotājs, Nr.169, 20.11.2002.- [stājās spēkā 01.05.2003.]
59 Patvēruma likums. – Latvijas Vēstnesis, Nr.2, 05.01.2016. – [stājās spēkā 19.01.2016.]
60 Trešo valstu valstspiederīgo ģimenes atkalapvienošanās Eiropas Savienībā: 20 gadi pēc Ģimenes atkalapvienošanās direktīvas ieviešanas. – Pieejams: https://www.emn.lv/wp-content/uploads/2026/03/2024_EMN_study_TCN_family_reunification_law_and_practice.pdf

STARPTAUTISKĀ AIZSARDZĪBA

STARPTAUTISKĀ AIZSARDZĪBA

Patvēruma meklētāju skaits

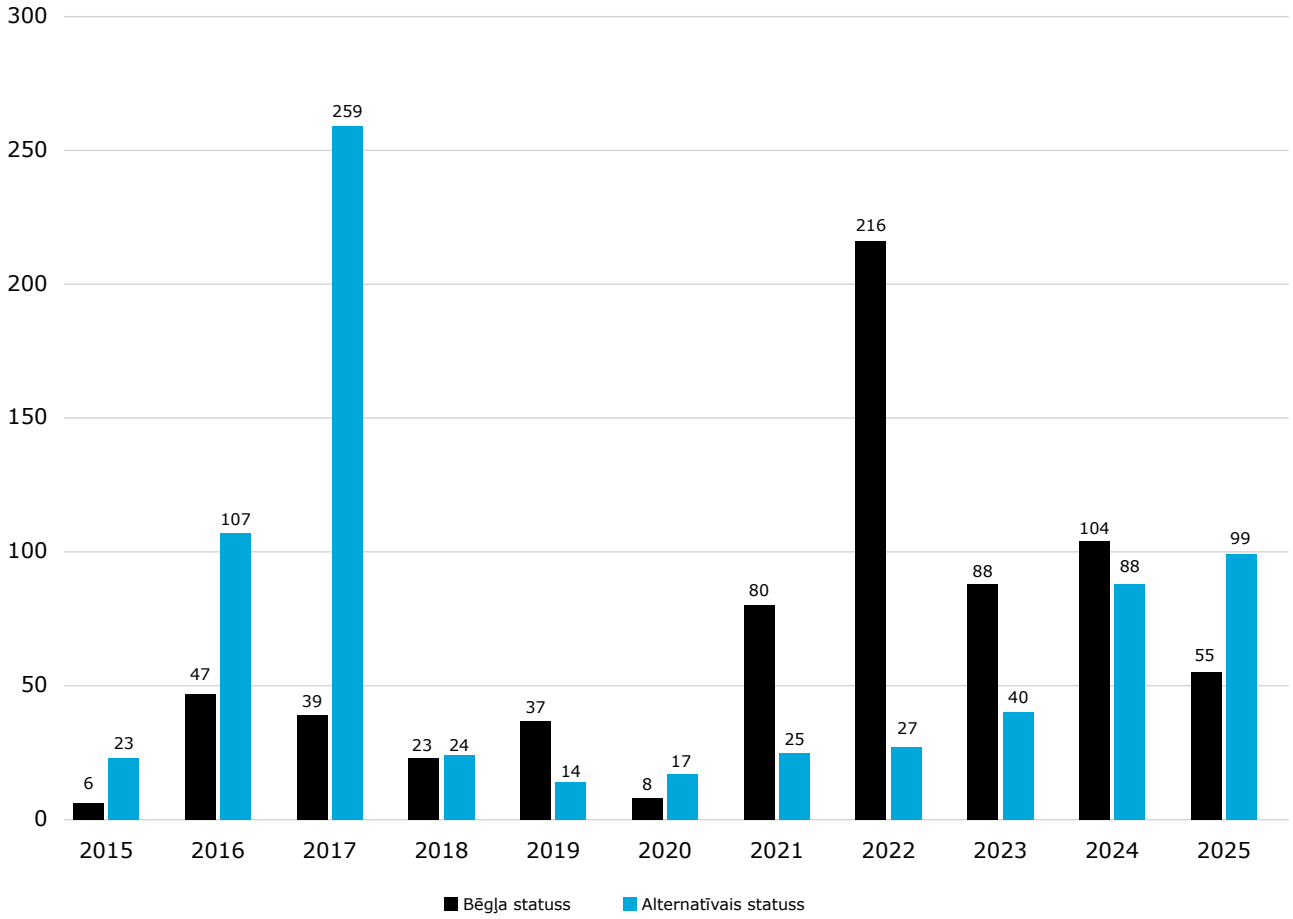

Attēls 2.-1

Salīdzinot ar 2024. gadu, patvēruma meklētāju skaits 2025. gadā ir palielinājies 1,6 reizes – 1288 (2024. gadā 801) un ir mainījušās dominējošās patvēruma meklētāju izcelsmes valstis – visvairāk patvēruma meklētāji ieradušies no Somālijas – 238 (2024. gadā – 33), Afganistānas – 142 (2024. gadā – 149), Etiopijas – 114 (2024. gadā – mazāk par pieci), Marokas – 89 (2024. gadā – 10), Tadžikistānas – 84 (2024. gadā – 163), Sudānas – 78 (2024. gadā – mazāk par pieci), Alžīrijas – 73 (2024. gadā – mazāk par pieci), Ēģiptes – 67 (2024. gadā – 0), Eritrejas – 56 (2024. gadā – 0).[61]

61 Datu avots: PMLP.

Starptautiskās aizsardzības statusu statistika

Attēls 2.-2

2025. gadā Latvijā starptautisko aizsardzību saņēmušas 154 personas. Bēgļa statuss ir piešķirts 55 personām, alternatīvais statuss – 99 personām. Dublinas mehānisma ietvaros uz Latviju 2025. gadā ir pārsūtīti 109 patvēruma meklētāji.[62]

2025. gada sākumā Cilvēktiesību centrs uzsāka projektu "Juridiskās palīdzības sniegšana patvēruma meklētājiem un personām ar starptautisko aizsardzību un kapacitātes stiprināšanas pasākumi Latvijā", kurā paredzētas vairākas aktivitātes patvēruma meklētāju, personu ar bēgļa statusu, personu ar alternatīvo statusu, personu ar pagaidu aizsardzības statusu un bezvalstnieku tiesību aizstāvēšanai. Projektu finansē UNHCR[63].

Projekta ietvaros tika organizēti divi pasākumi:

- 2025. gada 17. decembrī norisinājās vebinārs juridiskās palīdzības sniedzējiem, kas bija veltīts aktuālajiem jautājumiem par Eiropas Savienības Migrācijas un patvēruma paktu. Vebinārā piedalījās 49 dalībnieki. Pasākuma laikā tika aplūkoti:

- jaunā regulējuma tapšanas vēsturiskais fons;
- esošo normatīvo aktu salīdzinājums ar jaunajiem normatīvajiem aktiem;

62 Datu avots: PMLP

63 Juridiskās palīdzības sniegšana patvēruma meklētājiem un personām ar starptautisko aizsardzību un kapacitātes stiprināšanas pasākumi Latvijā. – Pieejams: https://cilvektiesibas.org.lv/lv/projects/juridiskas-palidzibas-sniegsana-patveruma-mekletaj-689/

- jaunais pirmsieceļošanas posms, kas ietver skrīningu un robežprocedūru;
- jaunumi, kas skar patvēruma procedūru.[64]
    - 2025. gada 14. novembrī norisinājās Latvijas Cilvēktiesību centra rīkotais ikgadējais seminārs juridiskās palīdzības sniedzējiem patvēruma tiesībās. Seminārā kopā piedalījās 25 dalībnieki, no tiem 18 juridiskās palīdzības sniedzēji un 2 Tiesu administrācijas pārstāves. Semināra pirmā daļā tika sniegts ieskats Lietuvas un Igaunijas aktualitātēs un tendencēs patvēruma tiesību aizstāvībā, kas ļāva dalībniekiem salīdzināt situāciju Baltijas valstīs. Semināra otrajā daļā notika diskusijas par pierādīšanas īpatnībām mazāk aizsargātu patvēruma meklētāju lietās. [65]

2025. gada oktobrī Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs sadarbībā ar VRS un PMLP īsteno Finansiāla atbalsta instrumenta robežu pārvaldībai un vīzu politikai (Migrācijas un patvēruma pakts) 2021. – 2027. gada plānošanas perioda projektu Nr.IC/MPP/RPVP/2025/1 "Biometrijas datu apstrādes sistēmas tehnoloģiskās platformas modernizācija un EURODAC iekārtu iegāde". Projekta mērķis ir pielāgot Biometrijas datu apstrādes sistēmas (turpmāk BDAS) tehnoloģisko platformu jaunās Eurodac regulas 2024/1358 paredzēto izmaiņu un jauninājumu izvirzītajām prasībām. Projekta mērķis ir pielāgot Biometrijas datu apstrādes sistēmas tehnoloģisko platformu jaunās Eurodac regulas 2024/1358 paredzēto izmaiņu un jauninājumu izvirzītajām prasībām.

Projekta pasākumi:

BDAS tehnoloģiskās platformas pielāgošana Eurodac regulas prasībām:

BDAS tehnoloģiskās platformas pielāgošana un papildināšana;

- drošības testi;
- apmācības.

Centrālo piekļuves punktu risinājuma pilnveidošana Eurodac.

Gala lietotāju aprīkojuma iegāde un integrācija:

- gala iekārtu iegāde;
- gala iekārtu integrācija.

Projektā sasniedzamie rezultāti:

- veikta BDAS pielāgošana un papildināšana ar IS darbībai nepieciešamo funkcionalitāti, izieti CT testi;
- veikta BDAS risinājuma drošības testēšana;
- sagatavoti apmācību videoieraksti, apmācīti sistēmas lietotāji;
- CPP risinājums ir papildināts ar iespēju veidot Eurodac datu pieprasījumus;
- iegādātas gala iekārtas;
- veikta iekārtu integrācija.[66]

64 Notika vebinārs par Eiropas Savienības Migrācijas un patvēruma paktu. - Pieejams: https://cilvektiesibas.org.lv/lv/news/notika-vebinars-par-eiropas-savienibas-migracijas--707/

65 Notika seminārs juridiskās palīdzības sniedzējiem patvēruma tiesībās. – Pieejams: https://cilvektiesibas.org.lv/lv/news/notika-seminars-juridiskas-palidzibas-sniedzejiem--706/

66 ES Finansiāla atbalsta instrumenta robežu pārvaldībai un vīzu politikai (Migrācijas un patvēruma pakts) 2021.-2027. gadam projekts Nr. IC/MPP/RPVP/2025/1 "Biometrijas datu apstrādes sistēmas tehnoloģiskās platformas modernizācija un EURODAC iekārtu iegāde". – Pieejams: https://www.pmlp.gov.lv/lv/projekts/es-finansiala-atbalsta-instrumenta-robezu-parvaldibai-un-vizu-politikai-migracijas-un-patveruma-pakts-2021-2027gadam-projekts-nr-icmpprpvp20251-biometrijas-datu-apstrades-sistemas-tehnologiskas-platformas-modernizacija-un-eurodac-iekartu-iegade

2025. gada 22. decembrī, Eiropas Savienības padome rakstveida procedūrā apstiprināja lēmumu, ar ko izveido pirmo solidaritātes rezervi 2026. gadam, kas ir daļa no ES Migrācijas un patvēruma pakta solidaritātes mehānisma īstenošanas procesa. Solidaritātes mehānisms paredz ES dalībvalstu iesaisti kopējā migrācijas situācijas pārvaldībā, sniedzot atbalstu tām ES valstīm, kuras saskaras ar paaugstinātu migrācijas spiedienu. Papildus ES Padomes lēmumam, ar ko izveido pirmo solidaritātes rezervi, pēc Latvijas iniciatīvas ir pievienota atsevišķa deklarācija, kurā ir fiksēta Latvijas situācija, drošības konteksts un nacionālās kapacitātes ierobežojumi. Deklarācija apliecina Latvijas nostāju un pamatojumu izņēmuma piemērošanai.

Latvija plāno sniegt savu ieguldījumu solidaritātes mehānismā, izmantojot trešo solidaritātes ieguldījuma veidu — alternatīvos atbalsta pasākumus jeb cita veida atbalstu, kas mazina migrācijas slogu galvenajās ierašanās valstīs, piemēram, sniedzot ekspertu zināšanas vai tehnisko atbalstu. Latvija nepiedalīsies personu pārvietošanā.[67]

2026. gada sākumā PMLP ir uzsākusi nozīmīgu Eiropas Savienības projektu "Migrācijas un patvēruma pakta procedūru ieviešana patvēruma jomā", kura mērķis ir pilnveidot valsts patvēruma sistēmas infrastruktūru un procesu pārvaldību. Projekts tiek īstenots sadarbībā ar Iekšlietu ministrijas Informācijas centru un VRS[68].

Projekta galvenais uzdevums ir nodrošināt Latvijas patvēruma procedūru pilnīgu atbilstību jaunā Migrācijas un patvēruma pakta prasībām, kas paredz efektīvāku un vienotāku pieeju visā Eiropas Savienībā. Lai to sasniegtu, tiks modernizēts Patvēruma meklētāju reģistrs un ar to saistītās informācijas sistēmas, tādējādi radot tehnoloģisku bāzi ātrākai datu apstrādei un precīzākai procesu uzskaitei. Papildus tehnoloģiskajiem uzlabojumiem projekts paredz plašu metodisko darbu, izstrādājot specifiskas rokasgrāmatas un informatīvos materiālus, kuros būs integrētas visas jaunākās starptautisko tiesību aktu normas.

Būtiska uzmanība projektā veltīta cilvēkresursu kapacitātes celšanai, organizējot apjomīgas mācības gan PMLP, gan citu iesaistīto iestāžu darbiniekiem. Īpašs fokuss tiks vērsts uz krīzes vadības prasmēm un rīcības algoritmiem gadījumos, kad novērojams masveida patvēruma meklētāju pieplūdums. Šāda preventīva sagatavošanās nodrošinās valsts pārvaldes spēju saglabāt stabilitāti un efektivitāti pat paaugstinātas slodzes un nestandarta situāciju apstākļos, aizsargājot gan sabiedrības intereses, gan personu pamattiesības.[69]

Starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniedzēju izmitināšana

2026. gada sākumā PMLP uzsāka Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda 2021. – 2027. gada programmas projektu Nr.PMLP/PMIF/2025/1 "Atbalsta pasākumi personu, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība, uzņemšanai un izmitināšanai Latvijā (2. posms)", kura mērķis ir paaugstināt uzņemšanas un izmitināšanas standartus personām, kurām nepieciešama starptautiskā un pagaidu aizsardzība Latvijā.

Projektā paredzētas galvenās darbības:

- Atbalsta pasākumi personām, kurām nepieciešama starptautiskā vai pagaidu aizsardzība (tai skaitā materiālā, medicīniskā, psiholoģiskā palīdzība);

67 ES padome rakstiski apstiprina sākotnējo vienošanos par Migrācijas un patvēruma pakta solidaritātes mehānismu; Latvija balsojumā atturas. – Pieejams: https://www.iem.gov.lv/lv/jaunums/es-padome-rakstiski-apstiprina-sakotnejo-vienosanos-par-migracijas-un-patveruma-pakta-solidaritates-mehanismu-latvija-balsojuma-atturas

68 Migrācijas un patvēruma pakta procedūru ieviešana patvēruma jomā. – Pieejams: https://www.pmlp.gov.lv/lv/projekts/migracijas-un-patveruma-pakta-proceduru-ieviesana-patveruma-joma

69 Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde modernizēs patvēruma sistēmu atbilstoši Eiropas Savienības jaunajiem standartiem. – Pieejams: https://www.pmlp.gov.lv/lv/jaunums/pilsonibas-un-migracijas-lietu-parvalde-modernizes-patveruma-sistemu-atbilstosi-eiropas-savienibas-jaunajiem-standartiem

- Aprīkojuma un transportlīdzekļu iegāde patvēruma meklētāju izmitināšanas centriem (turpmāk-PMIC);
- Darbinieku mācības par patvēruma meklētāju uzņemšanas un izmitināšanas jautājumiem;
- PMIC Liepnā darbības nodrošināšana;
- PMLP kapacitātes stiprināšana, piesaistot papildus personālu patvēruma meklētāju izmitināšanai un patvēruma procedūras nodrošināšanai.

Projekta mērķa grupas: patvēruma meklētāji; Ukrainas civiliedzīvotāji, kam, šķērsojot Latviju tranzītā, ir nepieciešams nodrošināt īstermiņa izmitināšanu un materiālo palīdzību minimālā apmērā; PMLP darbinieki, kuri nodrošina patvēruma procedūru un patvēruma meklētāju izmitināšanu.[70]

70 Atbalsta pasākumi personu, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība, uzņemšanai un izmitināšanai Latvijā (2. posms). – Pieejams: https://www.pmlp.gov.lv/lv/projekts/atbalsta-pasakumi-personu-kuram-nepieciesama-starptautiska-aizsardziba-uznemsanai-un-izmitinasanai-latvija-2posms

PAGAIDU AIZSARDZĪBA UN ATBALSTA PASĀKUMI PERSONĀM, KAS BĒG NO KARA UKRAINĀ

PAGAIDU AIZSARDZĪBA UN ATBALSTA PASĀKUMI PERSONĀM, KAS BĒG NO KARA UKRAINĀ

2026. gada sākumā Latvijā uzturējās 26 407[71] Ukrainas pilsoņi, kas saņēmuši pagaidu aizsardzības statusu.

2025. gadā NVA atbalstu saņēma kopumā 5 695 Ukrainas civiliedzīvotāji (no tiem 3 140 sievietes un 2 555 vīrieši); bezdarbnieka statusu ieguva 2 517 Ukrainas civiliedzīvotāji, bet darba meklētāja statusu – 50.

2025. gadā 1 406 Ukrainas civiliedzīvotāji tika iesaistīti aktīvajos nodarbinātības un preventīvajos pasākumos. Visaktīvāk Ukrainas civiliedzīvotāji izmantoja neformālās izglītības ieguves iespēju (375 dalības), iespēju mācīties latviešu valodu (329 dalības), saņemt karjeras konsultācijas (635 dalības), strādāt skolēnu vasaras nodarbinātības pasākumā (72 dalības), kā arī piedalījās citos aktīvajos nodarbinātības pasākumos.

2025. gadā darbā iekārtojušies 1 535 Ukrainas civiliedzīvotāji – bezdarbnieki un darba meklētāji, kuri saņēmuši NVA atbalstu.[72]

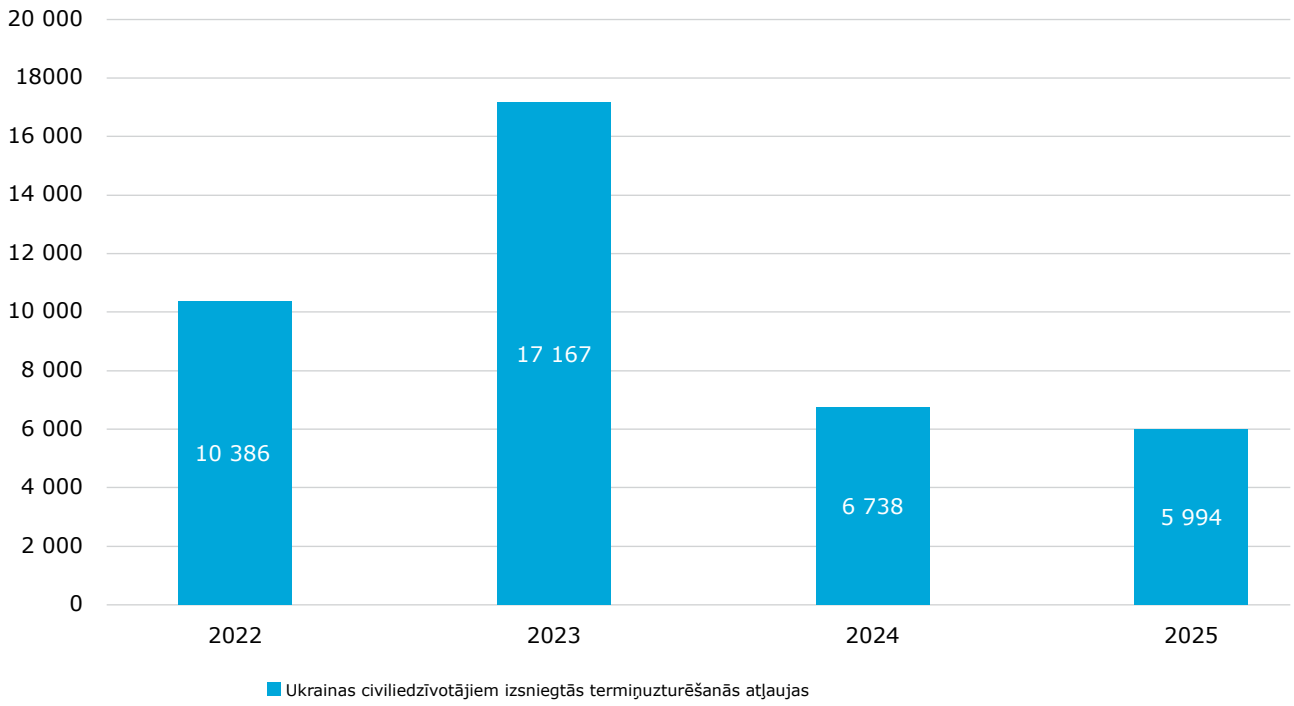
Labklājības ministrija ir sagatavojusi ziņojumu "Ukrainas civiliedzīvotāju nodarbinātība 2022.–2025. gadā"[73], kurā iekļauta informācija un dažādu institūciju dati, kas raksturo Ukrainas civiliedzīvotāju nodarbinātību, NVA atbalstu Ukrainas civiliedzīvotājiem un latviešu valodas apguvi, kā arī dati no Valsts ieņēmumu dienesta. Ziņojumā apkopotie NVA novērojumi par būtiskākajiem izaicinājumiem, kas kavējuši Ukrainas civiliedzīvotāju efektīvāku integrāciju darba tirgū ir šādi:

- pieejamu un lētu īres dzīvokļu trūkums Rīgā un ekonomiskās attīstības centros;
- ierobežots vakanču piedāvājums novados un lauku teritorijās ārpus Rīgas reģiona;
- ierobežotas sabiedriskā transporta plūsmas no dzīvesvietām lauku teritorijās uz novadu centriem;
- valsts valodas neprasme augsti kvalificētās profesijās (piemēram, skolotājiem, mediķiem, juristiem un citiem), kas traucē strādāt savā profesijā un pilnvērtīgāk realizēt savu potenciālu;
- nepietiekams nepilnas slodzes vakanču skaits, kas ir aktuāli, piemēram, sievietēm ar pirmsskolas vai sākumskolas vecuma bērniem.

Ziņojuma viens no secinājumiem ir, ka kopumā ir vērojamas pozitīvas tendences Ukrainas civiliedzīvotāju integrācijā Latvijas darba tirgū, par ko liecina pieaugošais nodarbināto un pašnodarbināto skaits, kā arī vidējās darba algas pieaugums. Vienlaikus aktuāla ir nodarbinātības veicināšana augstas kvalifikācijas profesijās, jo daudziem Ukrainas civiliedzīvotājiem ir augstākā izglītība. Tāpat būtiski ir uzlabot nodarbinātības iespējas reģionos ārpus Rīgas, īpaši Latgalē, kur ir vislielākais ilgstošo bezdarbnieku skaits. Būtiski nodarbinātības priekšnosacījumi ir mājokļa pieejamība un piemērotu vakanču klāsts reģionos, kā arī nepilna darba laika vakanču piedāvājums, kas ir īpaši aktuāls sievietēm.[74]

71 https://www.pmlp.gov.lv/lv/fizisko-personu-registra-statistika-2026-gada
72 Avots: NVA
73 Ziņojums "Ukrainas civiliedzīvotāju nodarbinātība 2022.-2025. gadā". – Pieejams: https://www.lm.gov.lv/lv/media/33626/download?attachment
74 Ziņojums "Ukrainas civiliedzīvotāju nodarbinātība 2022.-2025. gadā". – Pieejams: https://www.lm.gov.lv/lv/media/33626/download?attachment

Ukrainas civiliedzīvotājiem izsniegtās termiņuzturēšanās atļaujas

Attēls 3.-1

2025. gada 1. janvārī stājās spēkā Pasākumu plāns atbalsta sniegšanai Ukrainas civiliedzīvotājiem Latvijas Republikā 2025. gadam[75], kurā nosaka Ukrainas civiliedzīvotājiem sniedzamos atbalsta pasākumus 2025. gadam saskaņā ar Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumu un ir aprēķināts to īstenošanai indikatīvi nepieciešamais finansējums.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2025. gada 26. augusta sēdē nolemto (prot. Nr.33 53.paragr. 18. punkts)[76], ja izdevumu samazinājumu ministrijas nodrošina, veicot politikas izmaiņas, funkciju un sniegto pakalpojumu pārskatīšanu, tad ministrijas sagatavo nepieciešamos grozījumus normatīvajos aktos, kurus iekļauj valsts budžeta likumprojektu paketē. 2025. gada 3. decembrī tika apstiprināti Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā[77], kas samazina valsts atbalstu Ukrainas civiliedzīvotājiem Latvijā par aptuveni 40 % – no 2025. gadā paredzētajiem 65 miljoniem eiro līdz nepilniem 40 miljoniem eiro. Tas nozīmē izmaiņas gan pabalstos, gan atsevišķos pakalpojumos, vienlaikus saglabājot atbalstu visneaizsargātākajām grupām. Grozījumu mērķis ir nodrošināt aktuālajai situācijai un valsts budžeta iespējām piemērota atbalsta sniegšanu Ukrainas civiliedzīvotājiem Latvijā 2026. gadā.

Domnīca "Providus" veica pētījumu "Latvijas pašvaldību pieredze Ukrainas civiliedzīvotāju uzņemšanā: no krīzes līdz ilgtermiņa risinājumiem"[78], kura mērķis ir izvērtēt, kā pašvaldības spēja pielāgoties šai krīzei, kādu palīdzību tās sniedza un kādi bija galvenie izaicinājumi Ukrainas civiliedzīvotāju uzņemšanā. Secinājumi ir būtiski, lai stiprinātu Latvijas spēju reaģēt uz līdzīgām krīzēm nākotnē.

75 Ministru kabineta 2024. gada 18. decembra rīkojums Nr. 1109 "Par Pasākumu plānu atbalsta sniegšanai Ukrainas civiliedzīvotājiem Latvijas Republikā 2025. gadam". – Latvijas Vēstnesis Nr. 250, 27.12.2024. – [stājās spēkā 18.12. 2024.]

76 Ministru kabineta 26.08.2025. sēdes protokols Nr. 33. – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/meetings/protocols/fba1296e-4d5c-45f5-8edf-f843782a48fe

77 Likums "Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā". – Latvijas Vēstnesis Nr. 244, 18.12.2025. – [stājās spēkā 01.01.2026.]

78 Pētījums "Latvijas pašvaldību pieredze Ukrainas civiliedzīvotāju uzņemšanā: no krīzes līdz ilgtermiņa risinājumiem". – Pieejams: https://providus.lv/wp-content/uploads/2025/06/Pasvaldibu_kapacitate_petijums.pdf

Pētījums aptver laika posmu no kara sākuma 2022. gada 24. februārī, līdz aptuveni 2025. gada pavasarim. Tas no vienas puses apkopo pašvaldību lomu dažāda veida palīdzības sniegšanā krīzē, bet no otras puses arī dod pamatu novērtēt situāciju, kā tā attīstījusies vairāk nekā trīs gadu laikā ne vien attiecībā uz pašvaldību paveikto, bet arī kopumā uz integrācijas pieeju Latvijā, institūciju savstarpējo sadarbību un darāmajiem darbiem nākotnē. Šis laika posms ir parādījis, ka ir laiks pāriet no krīzes risinājumiem uz ilgtermiņa stratēģiju starptautiskās aizsardzības saņēmēju integrācijai Latvijā.[79]

2025. gada jūnijā Sabiedriskās politikas centrs Providus prezentēja pētījumu "Ukrainas bēgļu veidoto NVO fenomens Latvijā: izaugsme, izaicinājumi un ilgtspēja", kura galvenais mērķis bija izprast Ukrainas bēgļu Latvijā veidoto nevalstisko organizāciju (NVO) attīstības dinamiku, identificēt to panākumu faktorus, izaicinājumus un ilgtspējas perspektīvas. Ukrainas civiliedzīvotāju pašorganizēšanās un pilsoniskā aktivitāte Latvijā ir īpaši izceļama parādība, ņemot vērā, ka iepriekšējos gados jauniebraucēju līdzdalība Latvijā, līdzīgi kā daudzviet ES (saskaņā ar Migrantu integrācijas politikas indeksu MIPEX), bijusi fragmentāra un problemātiska. Analizējot organizāciju dzīvotspēju, secināts, ka, lai gan tās demonstrē apņēmību un pielāgošanās spējas, to ilgtspēja ir apdraudēta. Pašlaik lielākais izaicinājums ir atkarība no projektu finansējuma īstermiņa cikliem un nenoteiktība pēc krīzes grantu beigām, kas rada pastāvīgu "cīņu par līdzekļiem". Papildu grūtības sagādā valodas barjera, administratīvais slogs, atskaišu sarežģītība un līderu izdegšanas risks, kā arī atsevišķu NVO līderu iespējamā atgriešanās Ukrainā.[80]

2025. gadā un 2026. gada sākumā Ukrainas cilviliedzīvotāju atbalstam veikta virkne pasākumu:

1. Juridiskie grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā:

Atbilstoši Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā noteiktajam no 2025. gada 5. marta katram Ukrainas civiliedzīvotājam, kurš uzturas Latvijas Republikā kā pagaidu aizsardzības statusa subjekts, ir nepieciešama derīga uzturēšanās atļauja. Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde 2025. gadā Fizisko personu reģistrā ir aktualizējusi informāciju par 18,6 tūkstošiem Ukrainas civiliedzīvotāju, kuri zaudējuši pagaidu aizsardzības statusu Latvijā, jo mēneša laikā pēc vīzas vai uzturēšanās atļaujas termiņa beigām nav pieteikušies jaunai termiņuzturēšanās atļaujai. Šis skaits ietver gan personas, kurām izsniegtās uzturēšanās atļaujas beidzās 2025. gada pirmajā ceturksnī, gan personas, kurām dokumentu (vīzas vai termiņuzturēšanās atļaujas) termiņš beidzās 2022.[81] gadā. Derīgas uzturēšanās atļaujas nepieciešamība tika pamatota ar nepieciešamību precizēt faktisko Ukrainas civiliedzīvotāju skaitu valstī, lai varētu plānot palīdzības pasākumus Ukrainas civiliedzīvotājiem turpmākajam periodam, aprēķinot šiem pasākumiem nepieciešamo finansiālo nodrošinājumu atbilstoši faktiskajām izmaksām.

2. Nodarbinātības un profesionālās attīstības atbalsts:

2025. gada 3. decembrī tika pieņemti grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā[82], kuri neparedz turpmāku nodarbinātības un pašnodarbinātības uzsākšanas pabalstu izmaksu Ukrainas civiliedzīvotājiem. Abus pabalstus, balstoties uz personas iesniegumu, izmaksāja NVA, un tie bija vienas valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas apmērā (2022. gadā – 500 euro, 2023. gadā – 620 euro, 2024. gadā – 700 euro, 2025. gadā – 740 euro), kā arī minētie pabalsti netika aplikti ar iedzīvotāju ienākuma nodokli.

79 Pētījums "Latvijas pašvaldību pieredze Ukrainas civiliedzīvotāju uzņemšanā: no krīzes līdz ilgtermiņa risinājumiem". – Pieejams: https://providus.lv/petijumi/petijums-latvijas-pasvaldibu-pieredze-ukrainas-civiliedzivotaju-uznemsana-no-krizes-lidz-ilgtermina-risinajumiem/

80 Ukrainas bēgļu veidoto NVO fenomens Latvijā: izaugsme, izaicinājumi un ilgtspēja. – Pieejams: https://providus.lv/wp-content/uploads/2025/06/UkrainuNVOpetijums_gala_mazaks-compressed.pdf

81 Fizisko personu reģistrā aktualizētas ziņas par 18,6 tūkstošiem Ukrainas civiliedzīvotāju. – Pieejams: https://www.pmlp.gov.lv/lv/jaunums/fizisko-personu-registra-aktualizetas-zinas-par-186-tukstosiem-ukrainas-civiliedzivotaju

82 Likums "Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā". – Latvijas Vēstnesis Nr. 244, 18.12.2025. – [stājās spēkā 01.01.2026.]

Grozījumi tika veikti, ņemot vērā labvēlīgo darba tirgus situāciju un relatīvi zemo bezdarba līmeni (reģistrētais bezdarba līmenis 2026. gada 5. janvārī bija 5,0 %), kā arī samērā augsto Ukrainas civiliedzīvotāju nodarbinātības līmeni (saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes aplēsēm – 54 % 2025. gada sākumā).

Līdz 2026. gada 1. janvārim nodarbinātības uzsākšanas pabalstu ir saņēmuši 18 649 Ukrainas civiliedzīvotāji (2022. gadā – 10 303, 2023. gadā – 3 715, 2024. gadā – 2 379, 2025. gadā – 2 252), savukārt pašnodarbinātības pabalsts ir izmaksāts 1 010 personām (2022. gadā – 79, 2023. gadā – 241, 2024. gadā – 221, 2025. gadā – 469).[83]

Vienlaikus Ukrainas civiliedzīvotāji, līdzīgi kā Latvijas Republikas pilsoņi, arī turpmāk būs tiesīgi saņemt visus NVA atbalsta pakalpojumus nodarbinātības veicināšanai. NVA darbinieki Ukrainas civiliedzīvotājiem sniedz konsultācijas, palīdz piemeklēt darba iespējas un sazināties ar darba devēju.

2025. gada laikā NVA atbalstu saņēma kopumā 5 695 Ukrainas civiliedzīvotāji (no tiem 3 140 sievietes un 2 555 vīrieši); bezdarbnieka statusu ieguva 2 517 Ukrainas civiliedzīvotāji, bet darba meklētāja statusu – 50.

2025. gadā 1 406 Ukrainas civiliedzīvotāji tika iesaistīti aktīvajos nodarbinātības un preventīvajos pasākumos. Visaktīvāk Ukrainas civiliedzīvotāji izmantoja neformālās izglītības ieguves iespēju (375 dalības), iespēju mācīties latviešu valodu (329 dalības), saņemt karjeras konsultācijas (635 dalības), strādāt skolēnu vasaras nodarbinātības pasākumā (72 dalības), kā arī piedalījās cito s aktīvajos nodarbinātības pasākumos.

2025. gadā 181 darba devēji reģistrēja 2 027 brīvās darba vietas Ukrainas civiliedzīvotājiem dažādas profesijās: kravas automobiļa vadītājs (210 brīvās darba vietas), metāla konstrukciju atslēdznieks (160 brīvās darba vietas), apkopējs (162 brīvās darba vietas), palīgstrādnieks (143 brīvās darba vietas), iesaiņotājs (roku darbs) (112 darba vietas) un citās profesijās (1 240 brīvās darba vietas).

2025. gadā darbā iekārtojušies 1 535 Ukrainas civiliedzīvotāji – bezdarbnieki un darba meklētāji, kuri saņēmuši NVA atbalstu.

3. Latviešu valodas apguves atbalsts Ukrainas civiliedzīvotājiem:

Biedrība "Patvērums "Drošā māja"" no 2025. gada janvāra īsteno jaunu projektu "Latviešu valodas apguves nodarbības Ukrainas ārstiem, ārstniecības personām un Ukrainas pilsoņiem, kuri strādā medicīnas un pirmās palīdzības jomā Latvijā"[84].

Projekta mērķis ir sniegt atbalstu Ukrainas civiliedzīvotājiem, kas strādā Latvijas ārstniecības iestādēs un saņem pakalpojumus no ārstniecības iestādēm, kā arī paaugstināt viņu latviešu valodas zināšanu līmeni, praktizēt valodas lietojumu pirmās palīdzības sniegšanas procesā un labbūtību ārstniecības jomā.

Latviešu valoda tiek apgūta A1, A2, B1 un B2 līmenī. Mācību laikā tiek pilnveidotas klausīšanās, lasīšanas, runāšanas un rakstīšanas prasmes.[85]

2025. gada 28. martā, SIF apstiprinājis programmas "Latviešu valodas mācības Ukrainas civiliedzīvotājiem" konkursa rezultātus. Konkursā apstiprināts 31 pieteikums, ar kopējo pieejamo finansējumu 3 613 196 EUR. Finansējums tiks piešķirts mācību grupu iesniegšanas secībā SIF uzturētajā integrācijas pasākumu datu bāzē un kamēr

83 Avots: Nodarbinātības valsts aģentūra

84 Kursi norisināsies no 2025. gada 9. janvāra līdz 30. aprīlim. Šis projekts ir tapis ar Apvienoto Nāciju Organizācijas saistītās organizācijas Starptautiskās Migrācijas organizācijas (IOM) finansiālu atbalstu.

85 Latviešu valodas apguves nodarbības Ukrainas ārstiem, ārstniecības personām un Ukrainas pilsoņiem, kuri strādā medicīnas un pirmās palīdzības jomā Latvijā. – Pieejams: https://www.patverums-dm.lv/lv/latviesu-valodas-apguves-nodarbibas-ukrainas-arstiem-arstniecibas-personam-un-ukrainas-pilsoniem-kuri-strada-medicinas-un-pirmas-palidzibas-joma-latvija

finansējums ir pieejams programmā. Visām projekta aktivitātēm jābūt pabeigtām līdz 2025. gada 15. novembrim.

Programmas mērķis ir veicināt latviešu valodas lietojumu Ukrainas civiliedzīvotāju vidū, nodrošinot bezmaksas latviešu valodas mācības, sākot no A1 valodas prasmes līmeņa un atbilstoši sākotnējam valodas prasmes līmenim Ukrainas civiliedzīvotājiem, 120 līdz 150 akadēmisko stundu apmērā visos Latvijas reģionos.

Šī konkursa mērķa grupa ir pieaugušie Ukrainas civiliedzīvotāji, tai skaitā arī nepilngadīgie Ukrainas civiliedzīvotāji ar iegūtu vidējo izglītību Ukrainā, kā arī sešpadsmit gadus sasniegušas personas, kuras nav reģistrētas Latvijā reģistrētā izglītības iestādē.

Tiek uzskatīts, ka mācību kurss ir sekmīgi pabeigts, ja dalībnieks kopā ir apmeklējis vismaz 85 % no plānoto mācību stundu skaita. Lai nodrošinātu programmas efektivitāti, šī gada projektu konkursa nolikums paredz, ka ikvienam latviešu valodas mācību apmeklētājam, kurš apgūst latviešu valodu A2 vai augstākā valodas prasmes līmenī, ir obligāti jākārto valsts valodas prasmes pārbaudījums Valsts Izglītības un satura centrā.

2025. gada 25. aprīlī, SIF apstiprinājis Latvijas valsts budžeta finansētās programmas "Latviešu valodas mācības Ukrainas civiliedzīvotājiem – bērniem" konkursa rezultātus. Konkursā apstiprināti 18 pieteikumi, ar kopējo pieejamo finansējumu 981 890 eiro apmērā. Programmas mērķis ir veicināt latviešu valodas lietojumu Ukrainas civiliedzīvotāju – bērnu un jauniešu vidū, nodrošinot viņiem bezmaksas valodas apguvi visos Latvijas reģionos.

Programma paredz iespēju Ukrainas civiliedzīvotājiem – bērniem vecumā no 5 līdz 16 gadiem un jauniešiem no 16 līdz 18 gadiem, kuri reģistrēti Latvijas izglītības sistēmā, apgūt latviešu valodu vismaz 50, bet ne vairāk kā 120 akadēmisko stundu apmērā. Apmācības tiks organizētas, ņemot vērā dalībnieku sākotnējo valodas prasmes līmeni. Vienas akadēmiskās stundas izmaksu likme vienam dalībniekam nedrīkst pārsniegt 5,70 eiro. Projekta izmaksu attiecināmības periods ir no līguma par projekta īstenošanu noslēgšanas brīža līdz 2025. gada 30. novembrim. Savukārt visām projekta aktivitātēm jābūt pabeigtām līdz 2025. gada 15. novembrim.[86]

Lai atvieglotu pieteikšanos latviešu valodas kursiem, izstrādāta jauna pieteikšanās platforma "LearnLatvian", kurā kursu dalībniekam būs iespēja atlasīt mācību īstenotāju, izvērtējot sev ērtāko un atbilstošāko mācību centru, pamatojoties uz savu dzīvesvietu, mācību formu un piedāvātajiem nodarbību laikiem. Platforma būs pieejama Vienas pieturas aģentūras mājaslapā www.livelatvia.lv pēc līgumu noslēgšanas ar apstiprinātajiem mācību īstenotājiem.[87]

2025. gadā SIF bezmaksas latviešu valodas kursiem bija pieteikušies 3690 pieaugušie un 1 532 bērni, no kuriem mācības pabeiguši 2869 pieaugušie un 1 358 bērni.[88]

2026. gada 23. janvārī, SIF Padome apstiprināja programmas "Latviešu valodas mācības Ukrainas civiliedzīvotājiem" atklātā konkursa nolikumu pakalpojumu sniedzējiem, ar kopējo pieejamo finansējumu 3 180 880,00 EUR. Atšķirībā no iepriekšējiem gadiem ikvienam pieaugušajam, kurš apgūs latviešu valodu A1 līmenī vai augstāk, būs obligāti jākārto valsts valodas prasmes eksāmens Valsts izglītības attīstības aģentūrā (turpmāk – VIAA).

86 Apstiprināti projektu konkursa "Latviešu valodas mācības Ukrainas civiliedzīvotājiem – bērniem" rezultāti. – Pieejams: https://www.sif.gov.lv/lv/jaunums/apstiprinati-projektu-konkursa-latviesu-valodas-macibas-ukrainas-civiliedzivotajiem-berniem-rezultati

87 Apstiprināti konkursa "Latviešu valodas mācības Ukrainas civiliedzīvotājiem" rezultāti. – Pieejams: https://www.sif.gov.lv/lv/jaunums/apstiprinati-konkursa-latviesu-valodas-macibas-ukrainas-civiliedzivotajiem-rezultati

88 Pieejams atbalsts latviešu valodas kursiem Ukrainas civiliedzīvotājiem. – Pieejams: https://www.sif.gov.lv/lv/jaunums/pieejams-atbalsts-latviesu-valodas-kursiem-ukrainas-civiliedzivotajiem

Programmas mērķis ir veicināt latviešu valodas lietojumu Ukrainas civiliedzīvotāju – bērnu un pieaugušo vidū, nodrošinot bezmaksas latviešu valodas mācības visos Latvijas reģionos. Pieaugušiem mācības paredzētas sākot no A1 valodas prasmes līmeņa un atbilstoši sākotnējam valodas prasmes līmenim, nosakot 160 akadēmiskās stundas, bet bērniem – vismaz 70 līdz 160 akadēmisko stundu apmērā. Turklāt bērniem līdz 10 gadu vecumam mācībām jānotiek tikai klātienē. Savukārt dalībnieku uzskaite notiks SIF uzturētajā integrācijas pasākumu datu bāzē.

Šī konkursa mērķa grupa ir bērni un pieaugušie Ukrainas civiliedzīvotāji, kuriem PMLP izsniegusi termiņuzturēšanās atļauju, ar norādi par pagaidu aizsardzību Latvijā. Lai programma būtu efektīva, šī gada projektu konkursā paredzēts, ka ikvienam latviešu valodas kursu dalībniekam, kurš apgūs A1 vai augstāku valodas prasmes līmeni, būs obligāti jākārto valsts valodas prasmes pārbaudījums VIAA. Turklāt pirms mācību uzsākšanas pakalpojuma sniedzējam būs jānoslēdz rakstisks līgums ar katru dalībnieku (vai, ja mācās nepilngadīga persona, – ar tās likumisko pārstāvi).

Mācības varēs notikt klātienē, attālināti vai hibrīdformātā, un finansējuma saņēmējam būs jānodrošina visi nepieciešamie mācību materiāli bez maksas. Vienas grupas lielums būs no 8 līdz 15 dalībniekiem, lai nodrošinātu kvalitatīvu un mērķtiecīgu apguvi.

Mācības tiks organizētas saskaņā ar sešiem valodas prasmes līmeņiem – A1, A2, B1, B2, C1 un C2 – un tiks īstenotas, izmantojot Latviešu valodas aģentūras izstrādātos mācību programmu paraugus vai pakalpojuma sniedzēja paša autorprogrammas.[89]

2026. gada 6. martā, SIF Padome apstiprināja programmas "Latviešu valodas mācības Ukrainas civiliedzīvotājiem" 32 organizāciju un biedrību projektu pieteikumus ar kopējo pieejamo finansējumu 3 180 880,00 EUR.[90]

Sākot ar 2026. gada 1. janvāri, Ukrainas civiliedzīvotājiem ir noteikts pienākums divu gadu laikā pēc pagaidu aizsardzības piešķiršanas apgūt valsts valodu vismaz pamata līmeņa 2. pakāpē (A2) profesionālo un amata pienākumu veikšanai. Tāpat Ukrainas civiliedzīvotājiem ir noteikts pienākums piecu gadu laikā pēc pagaidu aizsardzības piešķiršanas apgūt valsts valodu tādā apjomā, kādu attiecīgo profesionālo un amata pienākumu veikšanai noteicis Ministru kabinets.[91]

4. Sociālais un psiholoģiskais atbalsts:

Biedrība "Patvērums "Drošā māja"" 2025. gada 1. februārī uzsāka īstenot projektu "Izglītojošas un radošas nodarbības kā atbalsts Ukrainas iedzīvotāju veiksmīgākai integrācijai"[92]. Projekta mērķis ir caur zināšanu apguvi un ar dažādām interesantām aktivitātēm veicināt Ukrainas civiliedzīvotāju aktīvu iesaistīšanos Latvijas sabiedrībā.

Biedrība organizēs dažādus izglītojošos un atbalstošos pasākumus. Plānotas atbalsta grupas Ukrainas sievietēm, lai sniegtu viņām atbalstu īpaši grūtā dzīves posmā. Tāpat tiks organizētas radošās meistarklases ukraiņu jauniešiem, kā arī rudenī plānotas mācības par Latvijas darba tirgu.

2025. gada februārī tika parakstīts Labklājības ministrijas un Ukrainas Sociālās politikas ministrijas sadarbības memorands. Memoranda mērķis ir attīstīt partnerību un īstenot sociālajā jomā Latvijas un Ukrainas vienošanos par ilglaicīgu atbalstu un drošības

89 Pieejams atbalsts latviešu valodas kursiem Ukrainas civiliedzīvotājiem. – Pieejams: https://www.sif.gov.lv/lv/jaunums/pieejams-atbalsts-latviesu-valodas-kursiem-ukrainas-civiliedzivotajiem

90 32 organizācijas nodrošinās latviešu valodas kursus Ukrainas civiliedzīvotājiem – bērniem un pieaugušajiem. – Pieejams: https://www.sif.gov.lv/lv/jaunums/32-organizacijas-nodrosinas-latviesu-valodas-kursus-ukrainas-civiliedzivotajiem-berniem-un-pieaugusajiem

91 Likums "Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā". – Latvijas Vēstnesis Nr. 244, 18.12.2025. – [stājās spēkā 01.01.2026.]

92 Uzsākts Rīgas domes atbalstīts projekts par Ukrainas civiliedzīvotāju integrācijas aktivitātēm Rīgā. – Pieejams: https://www.patverums-dm.lv/lv/uzsakts-rigas-domes-atbalstits-projekts--par-ukrainas-civiliedzivotaju-integracijas-aktivitatem-riga/1854

saistībām, kā arī turpināt un attīstīt sadarbību starp abām valstīm sociālās aizsardzības jomā. Sadarbības mērķis ir arī atbalstīt Ukrainu tās ceļā uz dalību ES, īpaši veicinot pieredzes apmaiņu par sociālās jomas reformām.[93]

2025. gada 4. aprīlī, SIF apstiprināja konkursa "Nevalstisko organizāciju pasākumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalstam" konkursa rezultātus. Konkursā apstiprināti 7 pieteikumi, ar kopējo pieejamo finansējumu 234 776 EUR. Programmas mērķis ir atbalstīt NVO darbības turpināšanu Ukrainas civiliedzīvotāju, kuri bēg no Krievijas militārās agresijas Ukrainā, atbalstam Latvijā, tajā skaitā finansējot Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta pasākumus pie valsts robežas.[94]

2025. gada 15. aprīlī valdība[95] atbalstījusi Izglītības un zinātnes ministrijas piedāvāto risinājumu organizēt bērnu un jauniešu dienas un diennakts nometnes, lai sniegtu psihoemocionālu atbalstu, sekmētu latviešu valodas apguvi un veicinātu integrāciju Ukrainas bēgļu bērniem. To paredz Izglītības un zinātnes ministrijas sagatavotais rīkojums par apropriācijas pārdali.

Finansējums 900 tūkstošu eiro apmērā nodrošināts līdz 2025. gada 1. novembrim un atbalsta programmu īstenos Valsts izglītības attīstības aģentūra sadarbībā ar pašvaldībām. Nometnes plānots organizēt 1. līdz 12. klases skolēniem, aicinot piedalīties 50 % Ukrainas un 50 % Latvijas skolēnu.

Nometņu programmas Ukrainas un Latvijas jauniešiem piedāvā gan latviešu valodas nodarbības, gan daudzveidīgas cita veida norises un radošās aktivitātes, kas pilnveidos komunikācijas un saskarsmes iemaņas. Vienlaikus tas ir veids, kā sekmēt sociāli emocionālās prasmes un stiprināt psihoemocionālo labbūtību, kas ģeopolitiskās situācijas dēļ ir svarīgi kā Ukrainas, tā Latvijas bērniem un jauniešiem.[96]

2025. gada 22. jūlijā, Ministru kabinets izdeva rīkojumu par grozījumiem pasākumu plānā atbalsta sniegšanai Ukrainas civiliedzīvotājiem Latvijā[97], kas paredz psiholoģiskā atbalsta kursa pieejamību Latvijā ne tikai Ukrainas Valsts robežsardzes, bet arī Valsts ārkārtējo situāciju dienesta (*State Emergency Service of Ukraine*) amatpersonām jeb ugunsdzēsējiem glābējiem. Latvijas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Valsts robežsardze un Iekšlietu ministrijas veselības un sporta centrs ir raduši iespēju piešķirt 20 vietas Ukrainas Valsts ārkārtējo situāciju dienesta amatpersonām psiholoģiskā atbalsta kursā, kuru plānots sniegt 2025. gada septembrī.[98]

2025. gada 3. decembrī tika pieņemti Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā[99], kas nosaka, ka personām, kas, bēgot no kara Ukrainā, ierodas Latvijā pirmo reizi, saglabājas nepieciešamība pēc tūlītēja primārā atbalsta, un paredz šīm personām nodrošināt izmitināšanu līdz 60 dienām un pārtiku līdz 30 dienām (ar dienas limitu – 5 euro personai dienā), kā arī atlīdzību mājsaimniecībām par šādu personu izmitināšanu līdz 60 dienām.

93 Parakstīts Labklājības ministrijas un Ukrainas Sociālās politikas ministrijas memorands par sadarbību sociālajā jomā. – Pieejams: https://www.lm.gov.lv/lv/jaunums/parakstits-labklajibas-ministrijas-un-ukrainas-socialas-politikas-ministrijas-memorands-par-sadarbibu-socialaja-joma

94 Apstiprināti konkursa "Nevalstisko organizāciju pasākumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalstam" rezultāti. – Pieejams: https://www.sif.gov.lv/lv/jaunums/apstiprinati-konkursa-nevalstisko-organizaciju-pasakumi-ukrainas-civiliedzivotaju-atbalstam-rezultati

95 Ministru kabineta 2025. gada 16. aprīļa rīkojums Nr. 212 "Par apropriācijas pārdali no budžeta resora "74. Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums" programmas 17.00.00 "Finansējums Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā noteikto pasākumu īstenošanai"". – Latvijas Vēstnesis Nr. 77, 22.04.2025. – [stājās spēkā 16.04.2025.]

96 Piešķir finansējumu šim gadam Ukrainas un Latvijas bērnu nometņu organizēšanai. – Pieejams: https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/pieskir-finansejumu-sim-gadam-ukrainas-un-latvijas-bernu-nometnu-organizesanai-0

97 Ministru kabineta 2025. gada 22. jūlija rīkojums Nr. 449 "Par Pasākumu plānu atbalsta sniegšanai Ukrainas civiliedzīvotājiem Latvijas Republikā 2025. gadam". – Latvijas Vēstnesis Nr. 141, 25.07.2025. – [stājās spēkā 22.07.2025.]

98 Psiholoģiskā atbalsta kurss Latvijā būs pieejams arī Ukrainas ugunsdzēsējiem glābējiem. – Pieejams: https://lvportals.lv/dienaskartiba/378725-psihologiska-atbalsta-kurss-latvija-bus-pieejams-ari-ukrainas-ugunsdzesejiem-glabejiem-2025

99 Likums "Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā". – Latvijas Vēstnesis Nr. 244, 18.12.2025. – [stājās spēkā 01.01.2026.]

Lai nodrošinātu īpašu atbalstu mazaizsargātajām Ukrainas civiliedzīvotāju personu grupām, grozījumi nosaka, ka Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā definētās deviņas mazaizsargāto personu grupas izmitināšanas atbalstu varēs saņemt līdz 180 dienām[100]. Grozījumi nosaka, ka pašvaldība pēc minētā 180 dienu izmitināšanas perioda beigām pārliecinās, vai Ukrainas civiliedzīvotājam joprojām nepieciešama valsts nodrošināta izmitināšana, un pieņem lēmumu turpināt to līdz 180 dienām, bet ne ilgāk kā līdz 2026. gada 31. decembrim, vai pārtraukt valsts nodrošinātu izmitināšanu, ja Ukrainas civiliedzīvotājs neatbilst nevienai no šā panta 1.2 daļā minētajām personu grupām[101]. Grozījumu mērķis ir nodrošināt aktuālajai situācijai un valsts budžeta iespējām piemērota atbalsta sniegšanu Ukrainas civiliedzīvotājiem Latvijā 2026. gadā.[102]

2025. gada 3. decembrī tika apstiprināti Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā[103], kas nosaka, ka no 2026. gada 1. janvāra Ukrainas civiliedzīvotājiem būs pienākums veikt pacienta līdzmaksājumu un zāļu iegādes kompensācija šīm personām tiks nodrošināta vispārējā kārtībā. Ņemot vērā, ka šobrīd Ukrainas civiliedzīvotāju situācija ir stabilizējusies, izmaiņas Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā paredz nodrošināt, ka visiem Latvijas iedzīvotājiem ir vienlīdzīga pieeja valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanai. Nepieciešamība pāriet no ārkārtas atbalsta režīma uz vienlīdzīgu un ilgtspējīgu veselības aprūpes sistēmas regulējumu.

2026. gada 3. martā tika apstiprināti Ministru kabineta noteikumi Nr. 109 "Grozījumi Ministru kabineta 2022. gada 8. jūnija noteikumos Nr. 339 "Noteikumi par primāri sniedzamā atbalsta nodrošināšanu Ukrainas civiliedzīvotājiem""[104], kas aktualizēt kārtību, kādā organizē personām primāri sniedzamo atbalstu atbilstoši grozījumiem Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā, kas stājās spēkā 2026. gada 1. janvārī, kā arī ņemot vērā 2026. gadā Ukrainas civiliedzīvotāju izmitināšanai un ēdināšanai pieejamo valsts budžeta finansējumu.[105]

5. Izglītības atbalsts Ukrainas civiliedzīvotājiem:

2025. gada 12. augustā tika apstiprināti Ministru kabineta noteikumi Nr. 492 "Grozījumi Ministru kabineta 2016. gada 26. jūlija noteikumos Nr. 488 "Kārtība, kādā nepilngadīgam patvēruma meklētājam nodrošina izglītības ieguves iespējas""[106], kuros paredzēta iespēja individuālo izglītības programmas apguves plānu izstrādei, kuros valsts izglītības standartos noteiktos sasniedzamos rezultātus var atbilstoši pielāgot minētās mērķgrupas izglītojamo iepriekš iegūtajām zināšanām un prasmēm, attiecīgi arī adaptējot izglītojamā mācību snieguma vērtēšanu. Kārtība arī nosaka pedagoģiskā nodrošinājuma nosacījumus individuālā izglītības programmas apguves plāna izpildei valsts un privātajās izglītības

100 Tāpat par 180 dienām par šo personu grupu izmitināšanu atlīdzību varēs saņemt mājsaimniecības.

101 2) ir persona ar invaliditāti;
3) nodrošina šīs daļas 2. punktā minētās personas aprūpi;
4) ir pensijas vecumā atbilstoši Latvijā noteiktajam pensionēšanās vecumam;
5) Latvijā iegūst izglītību klātienē pirmsskolas, pamatizglītības, vispārējās vidējās vai profesionālās vidējās izglītības iestādē vai pāriet uz mācībām nākamajā izglītības pakāpē, iegūst izglītību augstākās izglītības iestādē vai turpina izglītības ieguvi Ukrainā tālmācībā vai attālināti pamatizglītības, vispārējās vidējās vai profesionālās vidējās izglītības iestādē;
6) ir sieviete, kura stājusies grūtniecības uzskaitē;
7) ir viens no bērna vecākiem vai ārkārtas aizbildnis, kurš kopj bērnu līdz divu gadu vecumam;
8) nodrošina pirmsskolas vecuma bērna kopšanu, aprūpi un bērnam nav iespējas apmeklēt pirmsskolas izglītības iestādi;
9) ir bērns pirmsskolas vecumā, kuram nav iespējas apmeklēt pirmsskolas izglītības iestādi.

102 Tiesību akta projekta "Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā "anotācija. – Pieejams: https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS14.nsf/0/3F3B005435D1CBBFC2258D24001BA76C?OpenDocument

103 Likums "Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā". – Latvijas Vēstnesis Nr. 244, 18.12.2025. – [stājās spēkā 01.01.2026.]

104 Ministru kabineta 2026. gada 3. marta noteikumi Nr. 109 "Grozījumi Ministru kabineta 2022. gada 8. jūnija noteikumos Nr. 339 "Noteikumi par primāri sniedzamā atbalsta nodrošināšanu Ukrainas civiliedzīvotājiem"". – Latvijas Vēstnesis Nr. 47, 09.03.2026. – [stājās spēkā 10.03.2026.]

105 Tiesību akta projekta "Grozījumi Ministru kabineta 2022. gada 8. jūnija noteikumos Nr. 339 "Noteikumi par primāri sniedzamā atbalsta nodrošināšanu Ukrainas civiliedzīvotājiem"" anotācija. – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/annotation/cee5ca3f-5c3a-4864-b0c2-c93e9ab0a3e3

106 Ministru kabineta 2025. gada 12. augusta noteikumi Nr. 492 "Grozījumi Ministru kabineta 2016. gada 26. jūlija noteikumos Nr. 488 "Kārtība, kādā nepilngadīgam patvēruma meklētājam nodrošina izglītības ieguves iespējas"". – Latvijas Vēstnesis Nr. 154, 13.08.2025. – [stājās spēkā 01.09.2025.]

iestādēs. Grozījumu mērķis ir turpināt Ukrainas civiliedzīvotāju bērnu iekļaušana Latvijas izglītības sistēmā, lai nodrošinātu bērnu labbūtību, veicinātu viņu integrāciju un risinātu izglītības apguves jautājumus.

2025. gada martā Kultūras pilī "Ziemeļblāzma" norisinājās VIAA sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju īstenotā projekta "Skola – kopienā" atklāšanas konference. Projekta "Skola – kopienā" mērķis ir attīstīt integrētu skolas un kopienas sadarbību, stiprinot vecāku, izglītības iestāžu un dažādu institūciju kopīgu darbu. Tā mērķis ir mazināt sociālās atstumtības un priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riskus, vienlaikus palīdzot jauniešiem apgūt pamat- un vidējo izglītību.[107]

2025. gada rudenī piecos Latvijas reģionos norisinājās VIAA īstenotā ESF+ projekta "Skola – kopienā" ideju domnīcas, kurās pašvaldību, nevalstisko organizāciju un izglītības iestāžu pārstāvji izstrādāja iniciatīvu un partnerības projektu ieceres. Domnīcu mērķis bija meklēt risinājumus, kā stiprināt sadarbību starp skolām un vietējām kopienām, mazināt sociālās atstumtības un priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riskus, kā arī atbalstīt skolēnus, pedagogus un vecākus mācībās latviešu valodā.

Dalībnieku piedāvātajās iniciatīvās īpaši akcentēta kopveseluma pieeja – vienlaikus tiek risinātas vairākas sabiedrībai būtiskas problēmas, tostarp mentālās veselības stiprināšana, vardarbības mazināšana, dzīvesprasmju attīstīšana un lasītprasmes uzlabošana. Liela uzmanība pievērsta arī atbalstam bērniem no mazākumtautību, imigrantu un remigrantu ģimenēm.[108]

2025. gada nogalē piecos Latvijas reģionos noslēdzās izglītojamo mentoru mācības, kuru rezultātā sagatavoti 117 mentori. Jau no 2026. gada janvāra jauniešiem visā Latvijā būs pieejams mentoru atbalsts. Riska grupā ir jaunieši, kuri piedzīvo sociālo atstumtību: bērni no Ukrainas, izglītojamie ar speciālām vajadzībām, jaunieši, kuri dažādu iemeslu dēļ skolu apmeklē reti vai vispār neapmeklē.[109]

2026. gada 20. janvārī tika apstiprināti Ministru kabineta noteikumi Nr. 18 "Grozījumi Ministru kabineta 2016. gada 26. jūlija noteikumos Nr. 488 "Kārtība, kādā nepilngadīgam patvēruma meklētājam nodrošina izglītības ieguves iespējas""[110], kas precizē finansēšanas nosacījumus no 2026. gada 1. janvāra līdz 2026. gada 31. augustam Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuri uz 2025. gada 1. septembri ir reģistrēti Valsts izglītības informācijas sistēmā ar apakšstatusu "Ukrainas civiliedzīvotājs" vispārējās izglītības un profesionālās izglītības programmu apguvei.

2025. gada oktobrī tika publicēts Domnīcs "Providus" pētījums "Ukrainas civiliedzīvotāji Latvijas izglītības sistēmā: prakse un izaicinājumi"[111], kura mērķis ir apzināt un analizēt Ukrainas civiliedzīvotāju bērnu iekļaušanās praksi Latvijas izglītības sistēmā – cik veiksmīgi Ukrainas civiliedzīvotāji iekļaujas Latvijas skolās un izstrādāt politikas rekomendācijas.

Pētījuma saturs dalīts trīs daļās, lai atbildētu uz pamatjautājumiem par situācijas un normatīvā ietvara raksturojumu, pašvaldību un skolu resursiem izglītības pieejamības kontekstā, kā arī galvenajiem ilgtermiņa izaicinājumiem Latvijas izglītības integrācijas sistēmā.

107 Projekta "Skola – kopienā" atklāšanas konference: Kopā ar "Skola – kopienā". – Pieejams: https://www.viaa.gov.lv/lv/jaunums/projekta-skola-kopiena-atklasanas-konference-kopa-ar-skola-kopiena

108 Pašvaldības un skolas izstrādā jaunas iniciatīvas sociālās atstumtības mazināšanai un kopienu stiprināšanai. – Pieejams: https://www.skola-kopiena.lv/news/details?oid=b2966664-643d-451a-ad51-dfe667ff86f1

109 Pirmie 117 projekta "Skola – kopienā" mentori gatavi palīdzēt jauniešiem . – Pieejams: https://www.skola-kopiena.lv/news/details?oid=307d8ea9-1966-491a-9706-5e124f603e36

110 Ministru kabineta 2026. gada 20. janvāra noteikumi Nr. 18 "Grozījumi Ministru kabineta 2016. gada 26. jūlija noteikumos Nr. 488 "Kārtība, kādā nepilngadīgam patvēruma meklētājam nodrošina izglītības ieguves iespējas"". – Latvijas Vēstnesis Nr. 16, 23.01.2026. – [stājās spēkā 24.01.2026.]

111 Ukrainas civiliedzīvotāji Latvijas izglītības sistēmā: prakse un izaicinājumi. – Pieejams: https://providus.lv/wp-content/uploads/2025/10/UCLVizglitibas-sistema-1-1.pdf

Apkopotie dati rāda, ka Ukrainas civiliedzīvotāju uzņemšana Latvijas izglītības sistēmā notiek apstākļos, kad valsts un pašvaldību līmeņa institūcijas vēl tikai pilnveido ilgtermiņa pieeju jauniebraucēju iekļaušanai. Pētījuma rezultāti liecina, ka izglītības integrācija ir iespējama un daļēji funkcionējoša, taču tai raksturīga fragmentēta un nevienmērīga ieviešana, kas tiešā veidā atkarīga no skolu iniciatīvas, cilvēkresursu pieejamības un pašvaldību iesaistes.

Pētījuma secinājumi saistīti ar to, ka Ukrainas civiliedzīvotāju integrācija Latvijas izglītības sistēmā notiek fragmentāri un ir atkarīga no skolu iniciatīvas. Trūkst vienotas ilgtermiņa stratēģijas, stabila finansējuma un cilvēkresursu. Lai gan skolas ir galvenais integrācijas posms, tās uzņemas arī vērtēšanas lomu – trūkst skaidru un vienotu datu ieguves algoritmu, kas ļautu vērtēt integrācijas procesu norisi.[112]

112 Pētījums "Ukrainas civiliedzīvotāji Latvijas izglītības sistēmā: prakse un izaicinājumi". – Pieejams: https://providus.lv/raksti/petijums-ukrainas-civiliedzivotaji-latvijas-izglitibas-sistema-prakse-un-izaicinajumi/

NEPILNGADĪGAS PERSONAS UN CITAS ĪPAŠI AIZSARGĀJAMAS GRUPAS

NEPILNGADĪGAS PERSONAS UN CITAS ĪPAŠI AIZSARGĀJAMAS GRUPAS

2025. gadā Latvijā tika konstatētas 170 nepilngadīgas personas bez pavadības un visas pieprasīja patvērumu Latvijā. Lielākā daļa bija Somālijas pilsoņi – 135.[113]

2025. gada 15. aprīlī ir veikti grozījumi Ministru kabineta 2017. gada 20. jūnija noteikumos Nr. 352 "Noteikumi par oficiālās statistikas veidlapas paraugu bāriņtiesas darbības jomā un veidlapas aizpildīšanas un iesniegšanas kārtību" [114], iekļaujot sadaļas:

- "patvēruma meklētāju skaits, kuri ar bāriņtiesas lēmumu izmitināti patvēruma meklētāju izmitināšanas centrā";
- "patvēruma meklētāju skaits, kuri, pamatojoties uz robežsardzes vai tiesas lēmumu, uzturas aizturēto ārzemnieku izmitināšanas centrā".

Šo sadaļu iekļaušana nodrošinās precīzāku datu apkopošanu un ļaus iegūt pilnīgu informāciju par visu nepavadīto bērnu izvietošanu Latvijā.

2025. gada jūlijā Tiesībsarga birojs vērsās pie Ministru prezidentes Evikas Siliņas ar aicinājumu valdībai iespējami īsākā laikā izvērtēt, kā notiks izdevumu kompensēšana pašvaldībām, nodrošinot nepilngadīgo patvēruma meklētāju bez pavadības vajadzības. Problēma ir tajā, ka atsevišķām bāriņtiesām darba apjoms ir ievērojami pieaudzis, bet skaidrības, vai un kad valsts piešķirs papildu finansējumu, joprojām nav. Ar īpašu slogu šobrīd saskaras Ropažu novada pašvaldība. *Šī problēma nav risināta ilgstoši, tādēļ aicinām Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisiju veikt parlamentāro kontroli, lai risinājumu rastu bez kavēšanās.*[115]

2026. gada novembrī iekšlietu ministrija iesniedza Ministru kabinetā apstiprināšanā informatīvo ziņojumu "Par nepilngadīgo patvēruma meklētāju bez pavadības tiesību un interešu aizsardzības pasākumu ietekmi uz pašvaldību budžetiem"[116], kurā nosaka, ka protokollēmumā piedāvātais risinājums paplašina pašvaldību kompensācijas saņemšanas iespējas, paredzot atlīdzināt izdevumus, kas radušies, ne tikai sniedzot atbalstu bēgļiem un personām ar alternatīvo statusu, bet arī izdevumus, kas radušies, nodrošinot nepilngadīgo patvēruma meklētāju bez pavadības tiesību un interešu aizsardzību no 2024. gada 1. janvāra. Protokollēlums nosaka, ka pašvaldībām radušies faktiskie izdevumi kompensējami no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" līdz nepilngadīgo patvēruma meklētāju bez pavadības 24 gadu vecumam.[117]

113 Avots: PMLP.

114 Ministru kabineta 2025. gada 8. aprīļa noteikumi Nr. 217 "Grozījumi Ministru kabineta 2017. gada 20. jūnija noteikumos Nr. 352 "Noteikumi par oficiālās statistikas veidlapas paraugu bāriņtiesas darbības jomā un veidlapas aizpildīšanas un iesniegšanas kārtību"". – Latvijas Vēstnesis Nr. 74, 15.04.2025. – [stājās spēkā 16.04.2025.]

115 Bez kavēšanās jākompensē pašvaldību izdevumi nepilngadīgo patvēruma meklētāju bez pavadības vajadzībām. – Pieejams: https://www.tiesibsargs.lv/news/bez-kavesanas-jakompense-pasvaldibu-izdevumi/

116 Informatīvais ziņojums "Par nepilngadīgo patvēruma meklētāju bez pavadības tiesību un interešu aizsardzības pasākumu ietekmi uz pašvaldību budžetiem". – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/meetings/cabinet_ministers/47e44dd2-3576-4640-ae69-5ea79e9436c2

117 Ministru kabineta 2025. gada 25. novembra sēdes protokols Nr. 49. – Latvijas Vēstnesis Nr. 231, 01.12.2025.

INTEGRĀCIJA

INTEGRĀCIJA

Integrācijas politika Latvijā ir Kultūras ministrijas pārziņā. Šīs politikas īstenošanā ir iesaistītas arī Izglītības un zinātnes ministrija, Kultūras ministrija, Ārlietu ministrija, Labklājības ministrija, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija, Iekšlietu ministrija, SIF un nevalstiskās organizācijas.

"Vienas pieturas aģentūra" (turpmāk – VPA) ietvaros pilnveidoja un paplašināja integrācijas atbalsta pasākumu saturu, ieviešot strukturētus izglītojošos atbalsta moduļus, kas papildina individuālo konsultāciju un citu VPA sniegto pakalpojumu klāstu. Izmaiņas īstenotas pasākumu satura, metodikas un mērķtiecīguma līmenī, pielāgojot atbalstu dažādām mērķa grupām (tai skaitā starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniedzējiem), balstoties uz individuālajiem sociālekonomiskās iekļaušanās plāniem. Normatīvo aktu vai integrācijas politikas izmaiņas šajā posmā netika plānotas vai veiktas Sabiedrības integrācijas fonda kompetences ietvaros.

SIF un VPA darbojas kā politikas ieviesēji, nodrošinot valsts līmenī apstiprināto pasākumu praktisku īstenošanu. Attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo iekļaušanu 2025. gadā netika veiktas atsevišķas normatīvo aktu izmaiņas, tomēr integrācijas pasākumu īstenošanas ietvaros tika nodrošināta informatīvā un konsultatīvā atbalsta pieejamība par nodarbinātības nosacījumiem, uzņēmējdarbības uzsākšanas iespējām un ar to saistīto regulējumu Latvijā.

Papildus tam 2025. gadā tika izstrādāta programma un vadīti 16 starpkultūru komunikācijas un sadarbības semināri ārējiem sadarbības partneriem, aptverot 35 organizācijas un vairāk nekā 200 dalībniekus no pašvaldību un valsts iestādēm (tai skaitā sociālie dienesti, izglītības iestādes, bibliotēkas, pašvaldību policija, augstskolas, lidosta "Rīga"). Semināru mērķis bija stiprināt speciālistu spēju efektīvi orientēties resursos, savlaicīgi novirzīt klientus VPA un mazināt administratīvo slogu.

VPA 2025. gadā turpināja sniegt individuālu atbalstu trešo valstu pilsoņiem (konsultācijas, juridiskais atbalsts, tulkošana, psiholoģiskais atbalsts), kā arī koordinēt sadarbību starp institūcijām, lai nodrošinātu savlaicīgu un mērķtiecīgu integrācijas pakalpojumu pieejamību. VPA pirmā posma filiāles atrodas Rīgā, Liepājā, Jelgavā, Daugavpilī un Valmierā, nodrošinot savlaicīgu un mērķtiecīgu konsultatīvo un praktisko atbalstu iebraucējiem, tostarp, mutisku un rakstisku tulkošanu, juridisko palīdzību un psihologa un psihoterapeita konsultācijas, sekmīgākai socioekonomiskai iekļaušanai Latvijā. VPA klienti ir trešo valstu valstspiederīgie un starptautiskās aizsardzības saņēmēji, kuri likumīgi uzturas Latvijā. VPA uzdevums ir sekmēt šo iebraucēju iekļaušanos sabiedrībā un tās saliedētu attīstību, izmantojot vienotu pieeju integrācijas jautājumos. Lai to paveiktu, VPA darbinieki sadarbojas ar pārstāvjiem no valsts un pašvaldību iestādēm, nevaldības organizācijām, augstskolām un uzņēmējdarbības vides. 2025. gadā VPA sniedza individuālās konsultācijas 8662 klientiem. Visbiežāk klienti interesējās par migrācijas jautājumiem (32 %), nodarbinātību (11 %), sociālajiem pakalpojumiem un atbalstu (8 %), sadzīves jautājumiem (16 %), veselības aprūpi (3 %), mājokli (4 %) un izglītību (8 %). Citi jautājumi veidoja 1 %, bet VPA sniegtie specializētie pakalpojumi – juridiskais atbalsts, psihologa konsultācijas un latviešu valodas apguve – kopumā veidoja 17 % no visām sniegtajām konsultācijām.

Tulkošanas pakalpojumi joprojām ir bijuši būtiski integrācijas procesā – mutiskā tulkošana sniegta 951 klientiem, rakstiskā tulkošana 689 klientiem, bet juridiskās konsultācijas saņēmuši 86 klienti. Pieprasījums pēc psiholoģiskā atbalsta un latviešu valodas apguves turpina pieaugt, apliecinot šo pakalpojumu nozīmīgumu ikdienas dzīvē un integrācijas

procesā. Papildus individuālajam darbam VPA organizēja informatīvās dienas un semināru, kuros klienti ieguva zināšanas par dzīvi Latvijā, kā arī kopienu tikšanās, kas sekmēja savstarpēju izpratni starp vietējiem iedzīvotājiem un jauniebraucējiem. Attīstīta arī digitālā pieejamība, sniedzot konsultācijas attālināti, kas ir īpaši svarīgi reģionos. [118]

No 2026. gada 1. janvāra Latvijā darbu turpina SIF VPA — vienlaikus nacionāla līmeņa atbalsta centrs, kas nodrošina koordinētu, savlaicīgu un individualizētu palīdzību trešo valstu valstspiederīgajiem un starptautiskās aizsardzības saņēmējiem. Aģentūras mērķis ir atvieglot cilvēku pirmos soļus Latvijā, sniedzot praktisku, juridisku, psiholoģisku un informatīvu atbalstu vienuviet, lai veicinātu veiksmīgu iekļaušanos Latvijas sabiedrībā. Projekts tiks īstenots turpmākos 4 gadus, līdz 2029. gada beigām.[119]

2025. gada 25. septembrī publicēts jaunākais Migrantu integrācijas politikas indeksa (MIPEX) ziņojums, kas analizē imigrantu integrācijas politiku Eiropas Savienības (ES) valstīs. MIPEX ir starptautiski atzīts rīks, ko izstrādājusi Migration Policy Group (MPG) sadarbībā ar Barselonas Starptautisko lietu centru (CIDOB). Ar visaptverošu indikatoru palīdzību tas mēra imigrantu integrācijas politiku astoņās galvenajās jomās: darba tirgū, izglītībā, ģimenes atkalapvienošanā, pastāvīgās uzturēšanās tiesībās, piekļuvē pilsonībai, politiskajā līdzdalībā, pretdiskriminācijā un veselības aprūpē. Jaunākais pētījums aptver 27 ES valstis laika posmā no 2020. gada līdz 2024. gada sākumam.

Latvijas sniegums MIPEX[120] indeksā ir novērtēts ar 36 no 100 punktiem, kas raksturo valsts integrācijas politiku kā "drīzāk nelabvēlīgu". Rezultāts ir zemāks par ES vidējo rādītāju visās astoņās analizētajās jomās. Īpaši zemi rezultāti ir:

- Izglītībā (26/100), kas liecina par sistēmiska un organizēta atbalsta trūkumu imigrantu bērnu iekļaušanai izglītības sistēmā.
- Darba tirgus mobilitātē (33/100), kas norāda uz mērķētu pasākumu trūkumu, lai veicinātu iebraucēju iekļaušanos darba tirgū atbilstoši viņu kvalifikācijai.

Ziņojumā secināts, ka atbalsta pasākumi vairākās jomās tiek īstenoti kampaņveidīgi, nevis sistēmiski. Kopš 2020. gada Latvijas kopējais vērtējums nav būtiski mainījies.[121]

Projekta "Migrantu uzņemšana nenoteiktības apstākļos: pārvaldība un vietējā līmeņa iekļaušana"[122] ietvaros ir izstrādāts Pilsētas attīstības un integrācijas laboratorijas (PAIL) izveides un darbības ceļvedis[123]. Pilsētas attīstības un integrācijas laboratorija (PAIL) ir autoru piedāvātais nosaukums ietvaram, kurā sekmēt sabiedrības līdzdalību, risinot vietējās attīstības un sabiedrības integrācijas jautājumus. Latvijas pilsētu attīstība, ar dažiem izņēmumiem, ir aplūkojama sarūkoša iedzīvotāju skaita un novecojošās sabiedrības kontekstā. PAIL ir ietvars, kas ļauj pašvaldībai attīstīt dziļāku izpratni par vietējās attīstības un integrācijas jautājumu risināšanas iespējām un risinājumus īstenot, raugoties uz situāciju ilgtermiņā. Šī ceļa karte piedāvā PAIL veidot, izmantojot četrkāršās spirāles modeli. Četrkāršā spirāle ir inovāciju ietvars, kurā sadarbojas valsts pārvalde, augstskolas, uzņēmēji, un pilsoniskā sabiedrība.[124]

118 Vienas pieturas aģentūras ieguldījums jaunpienācēju atbalstā 2025. gadā. – Pieejams: https://livelatvia.lv/lv/vienas-pieturas-agenturas-ieguldijums-jaunpienaceju-atbalsta-2025-gada/
119 Latvijā darbu turpina Vienas pieturas aģentūra jaunpienācējiem Latvijā. – Pieejams: https://www.sif.gov.lv/lv/jaunums/latvija-darbu-turpina-vienas-pieturas-agentura-jaunpienacejiem-latvija
120 https://mipex.eu/latvia
121 Migrantu integrācijas indekss: 2025 gada dati. – Pieejams: https://providus.lv/raksti/migrantu-integracijas-indekss-2025-gada-dati/
122 Projektu finansē Latvijas Zinātnes padome, grants Nr. LZP-2023/1-0227.
123 Pilsētas attīstības un integrācijas laboratorijas (PAIL) izveides un darbības ceļvedis. – Pieejams: 10.5281/zenodo.17728461.
124 Pilsētas attīstības un integrācijas laboratorijas (PAIL) izveides un darbības ceļvedis. – Pieejams: 10.5281/zenodo.17728461.

Integrācijas veicināšana sociāli ekonomiskajai līdzdalībai

Kultūras ministrija ir Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda (turpmāk – PMIF) 2021.2027. gada plānošanas perioda deleģētā iestāde. Lai sasniegtu PMIF mērķus, Kultūras ministrija regulāri rīko atklātus projektu konkursus.

Sabiedrības integrācijas fonds un VPA īpašu uzmanību pievērsa trešo valstu valstspiederīgo iekļaušanai caur nodarbinātību un izglītību, tostarp[125]:

- sadarbība ar augstskolām (Biznesa augstskola Turība, RTU, LU, LBTU, DU, ViA u. c.), informējot gan ausgstskolu darbiniekus, gan starptautiskos studentus par VPA pakalpojumiem un atbalsta iespējām;
- dalība starptautiskos un starpinstitucionālos pasākumos (t. sk. OpenEU pasākums "Migranti un bēgļi");
- sadarbība ar ES projektu CeMeWe (Centrālā Baltijas reģiona mentorings migrantēm darba meklējumos);
- VPA pasākums "Latgales uzņēmēju brokastis" Daugavpilī sadarbībā ar Valsts ieņēmumu dienestu, aktualizējot jaunpienācēju nodarbinātības jautājumus un darba devēju pieredzi. Šie pasākumi veicināja trešo valstu valstspiederīgo izpratni par nodarbinātības regulējumu Latvijā un stiprināja sadarbību ar darba devējiem.

2025. gada 2. janvārī biedrība "Patvērums "Drošā māja"" sadarbībā ar ANO Bēgļu aģentūru (UNHCR) uzsākusi īstenot jaunu projektu "Multidisciplinārā pieeja patvēruma meklētāju un bēgļu integrācijas procesā". Projekta ietvaros ir plānotas vairākas aktivitātes, kas sekmēs ātrāku un veiksmīgāku mērķa grupas pārstāvju iekļaušanos Latvijas sabiedrībā. Plānotas juridiskās konsultācijas patvēruma meklētājiem un bēgļiem, tai skaitā Ukrainas civiliedzīvotājiem, kas uzturas Latvijā. Tāpat ir plānotas integrācijas aktivitātes patvēruma meklētāju centros Muceniekos un Liepnā, kur patvēruma meklētāji varēs piedalīties dažādās izglītojošās un informatīvajās aktivitātēs. Vienlaikus notiks arī mākslas terapijas nodarbības Ukrainas sievietēm, kas uzturas Latvijā.[126]

Dažādu starptautisko aģentūru sekmīgi īstenotais mācību modelis Polijā, kura mērķis ir stiprināt pašvaldību spējas iekļaut bēgļus un jaunpienācējus, šobrīd ir pielāgots Baltijas valstu kontekstam. 2025. gada 12. martā, tika uzsākta jauna starpinstitūciju iniciatīva "Jaunpienācēju un bēgļu integrācijas akadēmija Baltijas valstīs 2025.–2026. gadam" pašvaldību darbiniekiem no Igaunijas, Latvijas un Lietuvas. ANO Bēgļu aģentūra (UNHCR), Eiropas Padomes starpkultūru pilsētu programma (CoE ICC), EDSO Demokrātisko institūciju un cilvēktiesību birojs (ODIHR) un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (OECD) ir izstrādājusi mācību programmu un ievieš to sadarbībā ar domnīcu Providus. Mācības palīdzēs pašvaldību darbiniekiem gan viņu šodienas darbā ar bēgļiem, gan arī sagatavos iespējamiem nākotnes izaicinājumiem. Pusotra gada laikā akadēmijas dalībnieki iegūs zināšanas, kas īpaši pielāgotas, lai atbalstītu viņu darbu Baltijas valstu kontekstā un uzlabotu prasmes tādos jautājumos kā starpkultūru kompetenču un komunikācijas stiprināšana, efektīvas partnerības veidošana integrācijas jautājumos, dezinformācijas problēmu risināšana, mazāk aizsargātu bēgļu grupu vajadzību risināšana un cīņa pret dzimumā balstītu vardarbību.[127]

SIF un VPA darbības ietvaros tika izstrādāti un īstenoti izglītojošie atbalsta moduļi migrantiem: pamatmodulis, starptautiskās aizsardzības modulis, ģimenes modulis,

125 Avots: Kultūras ministrija
126 Multidisciplinārā pieeja patvēruma meklētāju un bēgļu integrācijas procesā. – Pieejams: https://www.patverums-dm.lv/lv/multidisciplinara-pieeja-patveruma-mekletaju-un-beglu-integracijas-procesa
127 Uzsākta reģionālā mācību programma, lai stiprinātu bēgļu un jaunpienācēju integrāciju Baltijas valstu pašvaldībās. – Pieejams: https://www.unhcr.org/neu/lv/132601-uzsakta-regionala-macibu-programma-lai-stiprinatu-beglu-un-jaunpienaceju-integraciju-baltijas-valstu-pasvaldibas.html

studiju modulis un citi. Moduļu saturā ir informācija par Latvijas sociālo un kultūras telpu, tiesībām, normatīvo regulējumu, nodarbinātību, izglītību un sociālekonomisko atbalstu, vienlaikus veicinot starpkultūru kompetenci, patstāvību ikdienas situācijās un piederības sajūtu Latvijai. Līdzās izglītojošajam saturam grupām bija arī psiholoģiskā atbalsta funkcija, kas veicināja stabilu dalībnieku iesaisti visa gada garumā.[128] Izstrādāto moduļu mērķis ir trešo valstu valstspiederīgo zināšanu un prasmju pilnveide veiksmīgai sociālekonomiskai iekļaušanai Latvijas sabiedrībā.

Izglītojošie atbalsta moduļi tika īstenoti 7 grupās dažādos Latvijas reģionos (Rīgā – 4, Jelgavā – 2, Liepājā – 1). Līdzās izglītojošajam saturam grupām bija arī psiholoģiskā atbalsta funkcija, kas veicināja stabilu dalībnieku iesaisti visa gada garumā.

Papildus tam 2025. gadā tika izstrādāta programma un vadīti 16 starpkultūru komunikācijas un sadarbības semināri ārējiem sadarbības partneriem, aptverot 35 organizācijas un vairāk nekā 200 dalībniekus no pašvaldību un valsts iestādēm (t. sk. sociālie dienesti, izglītības iestādes, bibliotēkas, pašvaldību policija, augstskolas, lidosta "Rīga"). Semināru mērķis bija stiprināt speciālistu spēju efektīvi orientēties resursos, savlaicīgi novirzīt klientus VPA un mazināt administratīvo slogu.[129]

SIF un VPA piedalījās ES atbalstītajā projektā "Bibliotēku tilti" (LIBRI), kura mērķis ir veicināt trešo valstu pilsoņu integrāciju, izmantojot bibliotēkas kā kopienu sadarbības un līdzdalības platformas. Tāpat, SIF kā partneris noslēdza nodomu protokolus ar Liepājas Centrālo zinātnisko bibliotēku, Saldus novada bibliotēku, Latgales Centrālo bibliotēku (Daugavpils). Nodomu protokoli paredz vietējo partnerību veidošanu, darbinieku dalību apmācībās un semināros, kā arī vietējo integrācijas stratēģiju izstrādi 2025. gadā un plānoto aktivitāšu īstenošanu līdz 2026. gada 30. aprīlim.[130]

Integrācija darba tirgū

2025. gadā NVA tika reģistrētas 144 personas ar bēgļa vai alternatīvo statusu.

2025. gada laikā NVA turpināja konsultāciju sniegšanu klātienē un attālināti e-pastos, telefoniski un attālināto videokonferenču veidā.

2025. gadā 7 personas ar bēgļa vai alternatīvo statusu saņēmušas karjeras konsultācijas un 18 personas tika iesaistītas šādos aktīvajos nodarbinātības un preventīvajos pasākumos: e-karjeras paštesti (2), informatīvās dienas (3), konkurētspējas paaugstināšanas pasākumos (3), EURES (Eiropas valstu nodarbinātības dienestu, dalībnieku un partneru tīkla) konsultācijas (1), pasākums komercdarbības vai pašnodarbinātības uzsākšanai (1), individuālās psihologa konsultācijas (1), pasākumi noteiktām personu grupām (1), apmācības tiešsaistes kursu platformās (1), skolēnu vasaras nodarbinātības pasākums (1), valsts valodas kursi (13).

2025. gadā darba gaitas uzsāka 61 persona ar bēgļa vai alternatīvo statusu, kura iepriekš bija saņēmusi NVA atbalstu.[131]

2025. gada pavasarī, NVA Liepājā, Rēzeknē, Rīgā, Valmierā un Jelgavā rīkoja reģionālos seminārus darba devējiem "Trešo valstu pilsoņu nodarbināšana Latvijā: juridiskie un praktiskie aspekti". Uzņēmēji tika informēti par ārvalstu darbaspēka piesaistes nosacījumiem, normatīvajiem regulējumiem un risinājumiem, kā arī uz darba devēju jautājumiem atbildēja eksperti – NVA, PMLP, Valsts darba inspekcijas un Eiropas

128 Avots: KM
129 Avots: KM
130 Avots: KM
131 Avots: NVA

nodarbinātības dienestu tīkla (EURES) pārstāvji. Semināri tika rīkoti Eiropas Sociālā fonda (ESF) Plus projekta "EURES tīkla darbības nodrošināšana Latvijā" ietvaros. Darba devēju dalība pasākumos bija bez maksas.

Semināru tēmas:

- NVA atzinumu izsniegšana darba devējiem par trešo valstu pilsoņu nodarbināšanu;
- EURES atbalsts darbaspēka piesaistei no Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomikas zonas valstīm, tostarp no Latvijas;
- PMLP darba atļauju izsniegšanas process trešo valstu valstspiederīgajiem;
- Darba devēju un darba ņēmēju tiesības un pienākumi, VDI uzraudzības mehānismi;
- Diskusija, pieredzes apmaiņa, praktisko situāciju analīze.[132]

Lai nodrošinātu lielāku atbalstu un objektivitāti pretendentu atlasē no vietējā darba tirgus, kopš 2025. gada 15. augusta visiem darba devējiem, kuri vakancei pieprasījuši atzinumu par trešā valsts valstspiederīgā piesaistes nepieciešamību, tiek piedāvāts organizēt intervijas ar pretendentiem klātienē (NVA telpās vai pie darba devēja) vai tiešsaistē.

Papildus sniedzam informāciju, ka 2025. gadā NVA ir saņēmusi pieprasījumu sniegt 5 247 atzinumus (par 38 565 brīvām darba vietām), izsniegusi 4 408 pozitīvus atzinumus par ārzemnieku piesaisti (par 32 029 neaizpildītām brīvajām darba vietām), izsniegusi 388 atzinumus ar atteikumu atļaut trešo valstu valstspiederīgo piesaisti, un tai pašā laikā darba devēji ir akceptējuši 1 066 vietējos kandidātus uz pieteiktajām viesstrādnieku vakancēm.[133]

Pamata pakalpojumi

Sociālā palīdzība

Labklājības ministrijā, analizējot pēdējo gadu datus no Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (turpmāk – VSAA), redzams, ka tieši pēdējos gados, arvien vairāk pieaugot darba devēju atbalstītajai darbaspēka piesaistei no trešajām valstīm un vienlaikus pilnveidojot finanšu ietilpīgos demogrāfiju veicinošos pasākumus, ir izveidojusies neplānota tendence saistībā ar vecāku pabalsta izmantošanas iespējām trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ieradušies Latvijā strādāt uz terminētu laiku, kamēr pārējā ģimene un bērni faktiski dzīvo trešajā valstī.

2025. gada 27. novembrī Saeima steidzamības kārtā galīgajā lasījumā apstiprināja likumprojektu "Grozījumi likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu"" [134], kurš, tostarp, paredz noteikt papildu kritēriju vecāku pabalsta piešķiršanai. Tātad, sākot no 2026. gada 1. jūlija, vecāku pabalstu piešķirs par bērnu, kuram piešķirts personas kods, kura statuss Fizisko personu reģistrā ir aktīvs un kurš pastāvīgi dzīvo Latvijas teritorijā. Ja Latvijā sociāli apdrošinātas personas bērns, par kuru piešķir vecāku pabalstu, dzīvo citā Eiropas Savienības dalībvalstī, Šveices Konfederācijā vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstī, vecāku pabalstu par bērnu piešķir saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa regulas nosacījumiem (turpmāk – Regula Nr. 883/2004).

132 Liepājā, Rēzeknē, Rīgā, Valmierā un Jelgavā NVA rīkos reģionālos seminārus darba devējiem par ārvalstnieku nodarbināšanas jautājumiem. – Pieejams: https://www.valka.lv/lv/jaunums/liepaja-rezekne-riga-valmiera-un-jelgava-nva-rikos-regionalos-seminarus-darba-devejiem-par-arvalstnieku-nodarbinasanas-jautajumiem

133 Avots:NVA

134 Likums "Grozījumi likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu"". – Latvijas Vēstnesis Nr. 233, 03.12.2025. – [stājās spēkā 01.01.2026.]

To, vai bērns pastāvīgi dzīvo Latvijā, VSAA kontrolēs pēc tās rīcībā esošās informācijas par bērna deklarēto dzīves vietu Latvijā. Šaubu gadījumā VSAA var vecāku pabalsta saņēmējam lūgt iesniegt pierādījumus, kas apstiprina, ka bērns pastāvīgi dzīvo Latvijas teritorijā (ceļošanas dokumenti, ģimenes ārsta reģistrācija un apmeklējuma dati). Attiecīgi vecāku pabalsts tiks piešķirts tikai tad, ja bērnam Latvijas fizisko personu reģistrā būs aktīvs statuss, piešķirts personas kods un bērns pastāvīgi dzīvos Latvijā.

Valodu apmācības

2025. gadā VPA izstrādājusi arī jaunu platformu "LearnLatvian", lai atvieglotu informācijas pieejamību par bezmaksas latviešu valodas kursiem. Tā ir pieejama mājas lapā www.livelatvia.lv. Tajā jaunpienācēji var ērti atrast savai dzīvesvietai tuvāko latviešu valodas apguves vietu. Platformā pieejama arī informācija par maksas latviešu valodu kursiem, kā arī apkopoti bezmaksas tiešsaistes mācību materiāli un valodas apguves ieteikumi.[135]

2025. gada augusta izskaņā Latvijas Universitāte saņēma Augstākās izglītības kvalitātes aģentūras lēmumu par studiju programmas „Latviešu valodas kā svešvalodas skolotājs" licencēšanu. Jaunveidotās programmas mērķis ir paplašināt latviešu valodas apguves iespējas, veicinot sabiedrības integrāciju, un sagatavot skolotājus darbam ar pieaugušo auditoriju. Studijas jaunveidotajā programmā ir bez maksas – tai ir nodrošinātas budžeta vietas, turklāt studējošajiem ir iespēja saņemt arī stipendiju līdz pat 280 eiro mēnesī.[136] 2026. gada februārī šajā programmā mācības ir uzsākuši 37 studenti.[137]

Studiju programma ir paredzēta interesentiem, kuri vēlas iegūt vai pilnveidot pedagoģiskās prasmes latviešu valodas kā svešvalodas pasniegšanā, īpašu uzsvaru liekot uz integrācijas procesu atbalstu ārvalstu pilsoņiem un mazākumtautību pārstāvjiem, kas vēlas apgūt latviešu valodu.

Latviešu valodas aģentūra 2025. gada beigās publicējusi pētījumu „Latviešu valodas apguve jauniebraucēju vidū: pieredze un vajadzības" (2025)[138], kura ziņojumā apkopoti 2024. gadā Latviešu valodas aģentūrā veiktā pētījuma par jauniebraucēju latviešu valodas apguves vajadzībām un pieredzi rezultāti.

Pētījuma mērķgrupa ir imigranti, kuri Latvijā uzturas ne ilgāk kā piecus gadus un kuri nav ne Latvijas pilsoņi, ne nepilsoņi, ietverot bēgļus, patvēruma meklētājus un trešo valstu pilsoņus. Pētījumā iegūtie dati sniedz ieskatu jauniebraucēju latviešu valodas apguves pieredzē, viņu mācību motivācijā, raksturo mācību procesa efektivitāti, valodas lietojumu ikdienā, parāda jauniebraucēju nākotnes plānus saistībā ar valodas apguvi un integrāciju sabiedrībā. Pētījumā ieskicētas grūtības, ar kurām saskārušies valodas apguvēji, un atspoguļoti arī labās prakses piemēri.

Respondenti piedāvā savā pieredzē balstītus ieteikumus latviešu valodas apguves sistēmas uzlabošanai un valsts valodas politikas pilnveidei. Šie ieteikumi saistīti ar informācijas par latviešu valodas apguves pieejamību, latviešu valodas kursu kvalitātes nodrošināšanu, latviešu valodas apguves motivāciju un latviešu valodas lietojumu ikdienā.[139]

135 Vienas pieturas aģentūras ieguldījums jaunpienācēju atbalstā 2025. gadā. – Pieejams: https://livelatvia.lv/lv/vienas-pieturas-agenturas-ieguldijums-jaunpienaceju-atbalsta-2025-gada/

136 Licencē jauno studiju programmu pieaugušajiem „Latviešu valodas kā svešvalodas skolotājs". – Pieejams: https://valoda.lv/licence-jauno-studiju-programmu-pieaugusajiem-latviesu-valodas-ka-svesvalodas-skolotajs/

137 IZM rosina veidot vienotu latviešu valodas apguves sistēmu pieaugušajiem. – Pieejams: https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/izm-rosina-veidot-vienotu-latviesu-valodas-apguves-sistemu-pieaugusajiem

138 Latviešu valodas apguve jauniebraucēju vidū: pieredze un vajadzības" (2025). – Pieejmas: https://valoda.lv/wp-content/uploads/2025/12/Petijums_Latviesu-valodas-apguve-jauniebrauceju-vidu_2025.pdf

139 Publicēts pētījums par jauniebraucēju latviešu valodas apguves vajadzībām un pieredzi. – Pieejams: https://valoda.lv/publicets-petijums-par-jauniebrauceju-latviesu-valodas-apguves-vajadzibam-un-pieredzi/

Pētījums sniedz ieskatu pašreizējā situācijā un piedāvā ieteikumus valodas politikas pilnveidei latviešu valodas kā svešvalodas apguves organizēšanā pieaugušajiem un jauniebraucēju atbalstam (kā veicināt latviešu valodas apguvi un sekmēt jauniebraucēju pilnvērtīgu iekļaušanos Latvijas sabiedrībā).[140]

Latviešu valodas aģentūra 2026. gada sākumā ir publicējusi latviešu valodas kā svešvalodas apguves programmas pieaugušajiem A0–C2 valodas prasmes līmeņiem. Izglītības programmu paraugi A0–C2 valodas prasmes līmeņiem veidoti, uzsverot valodas praktisku lietojumu saziņā ikdienas situācijās un veicot profesionālos pienākumus. Valodas apguves saturs izkārtots septiņās tēmās, katrā no tām ir integrēti gramatikas, tekstveides, ortogrāfijas, ortoepijas un interpunkcijas jautājumi. Ievadā sniegts programmu paraugu metodiskais raksturojums. Izglītības programmu paraugi pieejami šeit: https://maciunmacies.valoda.lv/maci/pieaugusajiem.[141]

Izglītības un zinātnes ministrija (turpmāk – IZM) ir sagatavojusi konceptuālo ziņojumu par iespējamiem risinājumiem institucionālās atbildības un kompetenču sadrumstalotības novēršanai latviešu valodas apguvē pieaugušajiem. IZM konceptuālajā ziņojumā rosina ieviest koordinētu, caurskatāmu un kvalitātē balstītu latviešu valodas mācību sistēmu pieaugušajiem.

Konceptuālā ziņojuma mērķis ir piedāvāt vienotu valsts valodas apguves sistēmu pieaugušajiem, kā rezultātā tiktu panākta labāka mācību kvalitāte, kā arī efektīvāka datu un publiskā finansējuma pārvaldība. Ziņojuma sagatavošanas laikā ir notikušas konsultācijas ar atbildīgajām nozaru ministrijām un institūcijām, ņemot vērā pieaugošo pieprasījumu pēc latviešu valodas mācībām īpaši jauniebraucēju vidū.

Līdz šim valsts valodas mācību pasākumi tiek īstenoti Kultūras ministrijas un Sabiedrības integrācijas fonda, kā arī Labklājības ministrijas un to padotības iestāžu savstarpējā sadarbībā. Papildus valsts līmeņa aktivitātēm latviešu valodas apguves iespējas nodrošina arī pašvaldības. Ņemot vērā valsts valodas politikas īstenošanā iesaistīto institūciju daudzveidību, ir nepieciešams stiprināt koordinācijas un sadarbības mehānismus, lai nodrošinātu iestāžu darbības saskaņotību un efektivitāti.

IZM piedāvā moduli valsts valodas apguves pakalpojuma saņemšanai un pārvaldībai integrēt digitālajā pieaugušo prasmju pārvaldības platformā STARS. Platforma nodrošinās:

- vienotu pieteikšanos latviešu valodas mācībām,
- valodas prasmes līmeņa pašpārbaudes iespējas (A1–C2),
- datu uzkrāšanu par mācību norisi un rezultātiem,
- finansējuma izsekojamību, kas mazinās dubultās finansēšanas risku.

Valsts valodas moduļa izstrādi un uzturēšanu platformā nodrošinās Valsts izglītības attīstības aģentūra, savukārt valodas apguves satura, mācību kvalitātes pilnveides un metodiskā atbalsta funkcijas būs Latviešu valodas aģentūras kompetencē.[142]

140 Latviešu valodas apguve jauniebraucēju vidū: pieredze un vajadzības" (2025). – Pieejams: https://valoda.lv/wp-content/uploads/2025/12/Petijums_Latviesu-valodas-apguve-jauniebrauceju-vidu_2025.pdf

141 Latviešu valodas kā svešvalodas apguves programmas pieaugušajiem A0–C2 valodas prasmes līmeņiem. – Pieejams: https://valoda.lv/latviesu-valodas-ka-svesvalodas-apguves-programmas-pieaugusajiem-a0-c2-valodas-prasmes-limeniem/

142 IZM rosina veidot vienotu latviešu valodas apguves sistēmu pieaugušajiem. – Pieejams: https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/izm-rosina-veidot-vienotu-latviesu-valodas-apguves-sistemu-pieaugusajiem

Nediskriminācija

2025. gada pavasarī Latvijas Tiesībsargs publicēja pētījumu "Par diskriminācijas situāciju Latvijā" mērķis ir veikt kvalitatīvu izpēti un analīzi par diskriminācijas situāciju Latvijā. Pētījumu izstrādāja SIA "AC Konsultācijas", sadarbojoties ar Tiesībsarga biroja Diskriminācijas novēršanas nodaļas ekspertiem.

Pētījuma mērķa sasniegšanā tika izvirzīti šādi darba uzdevumi:

- Veikt analīzi par likumos ietvertajiem diskriminācijas kritērijiem.
- Analizēt statistikas datus par dažādām mazaizsargātām, diskriminācijas riskam pakļautām personu grupām Latvijā.
- Izvērtēt Tiesībsarga biroja īstenoto praksi diskriminācijas novēršanas jomā laika periodā no 2021. gada līdz 2024. gada jūlijam.
- Analizēt Latvijā iepriekš veiktus pētījumus diskriminācijas jomā.
- Iepazīties ar LETA veiktās mediju izpētes rezultātiem un apkopot būtiskākos secinājumus par diskriminācijas situāciju.
- Izpētīt informāciju par ES vienlīdzības indeksiem, tostarp attiecībā uz Latvijas situāciju citu ES dalībvalstu vidū.
- Īstenot diskriminācijas jomas ekspertu aptauju, izmantojot Delfi metodi.
- Sagatavot secinājumus par diskriminācijas situāciju Latvijā un izstrādāt ieteikumus nepieciešamajiem uzlabojumiem jomā.[143]

Pētījumā iesaistīto ekspertu vērtējumā svarīgāk par jaunu diskriminācijas kritēriju ieviešanu normatīvajā regulējumā ir precizēt netiešās diskriminācijas jēdzienu, nodrošināt vienotu normu piemērošanu un stiprināt Tiesībsarga biroja kapacitāti un koordinējošo lomu. Eksperti norāda, ka jāaktualizē vecuma diskriminācijas problemātika dažādās jomās, īpaši senioru diskriminācija nodarbinātībā; cilvēku ar dažāda veida invaliditāti fiziskā un digitālā piekļūstamība, kā arī diskriminācija veselības aprūpē pēc cilvēku sociālās izcelsmes un stāvokļa.[144]

Pētījuma autori sagatavoja ieteikumus, kas ir vērsti uz diskriminācijas jautājumu aktualizēšanu un izpēti, sabiedrības izpratnes veicināšanu par diskrimināciju un diskriminācijas izpausmju mazināšanu.[145]

Sākot ar 2025. gada jūlija – augusta izdevumu, Labklājības ministrija[146] regulāri publicē ziņu apkopojumu "(NE)diskriminācijas biļetens" par norisēm un notikumiem, kas saistīti ar diskrimināciju un tās mazināšanu, vienlīdzīgas un iekļaujošas sabiedrības veidošanu.

Ziņas par attiecīgiem veikumiem, lēmumiem, pētījumiem atradīsiet apkopotus "(NE) diskriminācijas biļetenā" LM tīmekļvietnes sadaļā "Horizontālais princips "Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana""[147] pie ziņām un jaunumiem[148].

143 Diskriminācijas situācija Latvijā. – Pieejams: https://www.tiesibsargs.lv/resource/diskriminacijas-situacija-latvija/

144 Pētījums "Diskriminācijas situācija Latvijā". – Pieejams: https://m.juristavards.lv/biblioteka/286984-petijums-diskriminacijas-situacija-latvija/

145 Par diskriminācijas situāciju Latvijā. – Pieejams: https://www.tiesibsargs.lv/wp-content/uploads/2025/04/diskriminacijas_situacija_latvija.pdf

146 Labklājības ministrija sadarbībā ar Tieslietu ministriju ES fondu 2021.–2027. gada plānošanas periodā ir atbildīga par horizontālā principa "Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana" koordināciju – šis princips ir jāievēro visos ES fondu plānošanas, īstenošanas, novērtēšanas un uzraudzības posmos.

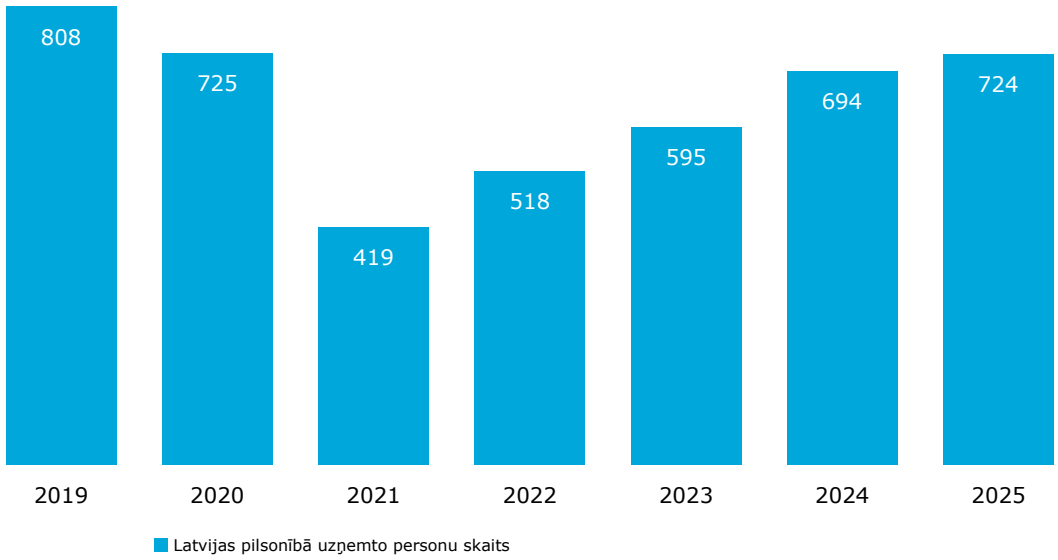
147 Horizontālais princips "Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana". – Pieejams: https://www.lm.gov.lv/lv/horizontalais-princips-vienlidziba-ieklausana-nediskriminacija-un-pamattiesibu-ieverosana

148 Ziņas un jaunumi. – Pieejams: https://www.lm.gov.lv/lv/zinas-un-jaunumi-0

PILSONĪBA UN NATURALIZĀCIJA

PILSONĪBA UN NATURALIZĀCIJA

Attēls 7.-1.

Salīdzinājumā ar 2024. gadu naturalizācijas kārtībā Latvijas pilsonībā uzņemto personu skaits turpina palielināties – 724 (2024. gadā – 694).[149] Līdzīgi kā 2024. gadā lielāko pilsonību ieguvušo personu īpatsvaru veido Latvijas nepilsoņi – 434. Pieaudzis ir Latvijas pilsonību ieguvušo personu no trešām valstīm valstspiederīgo skaits – 280 (2024. gadā – 155).

149 Datu avots: PMLP.

ROBEŽKONTROLE, VĪZAS UN ŠENGENAS PĀRVALDĪBA

ROBEŽKONTROLE, VĪZAS UN ŠENGENAS PĀRVALDĪBA

2025. gada 14. janvārī Ministru kabinetā apstiprināja Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas sadarbībā ar nozaru ministrijām, pašvaldībām un citām Austrumu pierobežas attīstībā ieinteresētajām pusēm izstrādāto rīcības plānu Latvijas Austrumu pierobežas ekonomiskajai izaugsmei un drošības stiprināšanai 2025.–2027. gadam[150]. Kopumā 58 pasākumiem piešķirti 644,6 milj. eiro, tai skaitā valsts budžeta finansējums 269,6 milj. eiro un ES fondu un cits ārvalstu finansējums 375,0 milj. eiro apjomā.

Plāns izstrādāts, ņemot vērā Ministru kabineta doto uzdevumu, kā arī ģeopolitisko situāciju ES Austrumu pierobežā pēc Krievijas sāktā pilna apmēra agresijas kara pret Ukrainu un Austrumu pierobežas sociālekonomiskos izaicinājumus. Tas iekļauj virkni iniciatīvu tādās reģiona ilgtspējīgai attīstībai būtiskās jomās kā drošība, ekonomika un cilvēkresursi.

Ieplānota arī valsts ārējās sauszemes robežas infrastruktūras uzlabošana, iekļaujot trīs robežšķērsošanas vietu – "Terehova", "Grebņeva", "Pāternieki" – infrastruktūras modernizācijas darbus un viedos risinājumus robežu rindu mazināšanai.[151]

Ārējo robežu pārvaldība

2025. gada 25. februārī tika pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr. 123 "Noteikumi par trešo valstu valstspiederīgo vīzu pieteikumu pieņemšanas un ieceļošanas ierobežojumiem Latvijas Republikā"[152], kura mērķis ir stiprināt Latvijas drošību ar nolūku mazināt apdraudējumu, kas skar valstisko neatkarību, suverenitāti, teritoriālo vienotību, valsts varu vai demokrātisko valsts iekārtu no trešo valstu puses, vienlaikus nosakot izņēmumus noteiktām personu kategorijām ar būtiskiem ieceļošanas mērķiem, kurām var atļaut ieceļot Latvijas Republikā[153]. Noteikumi nosaka, kuras trešās valsts valstspiederīgajiem tiek noteikti vīzu pieteikumu pieņemšanas un ieceļošanas ierobežojumi Latvijas Republikā, un minēto ierobežojumu termiņus.

2025. gada 19. martā tika pieņemts Ministru kabineta rīkojums Nr. 166 "Par prasības noteikšanu ieceļošanai tikai ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem robežšķērsošanas vietās "Pāternieki", "Terehova" un "Grebņeva""[154], kurš paredz, ka, lai pastiprinātu robežapsardzības sistēmu un efektivizētu robežkontroli, no 2025. gada 19. marta Latvijas Republikas – Baltkrievijas Republikas valsts robežu caur robežšķērsošanas vietu "Pāternieki" un Latvijas Republikas – Krievijas Federācijas valsts robežu caur robežšķērsošanas vietu "Terehova" un "Grebņeva" personām atļauts šķērsot, ieceļojot tikai ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem.

Lēmums par minēto robežkontroles punktu darbības ierobežošanu pieņemts, ņemot vērā vairākus būtiskus drošības un sabiedriskās kārtības aspektus. Viens no galvenajiem iemesliem ir hibrīdapdraudējuma un migrācijas krīzes riski, ko turpina radīt Krievijas un

150 Ministru kabineta 2025. gada 20. janvāra rīkojums Nr. 32 "Par Rīcības plānu Latvijas Austrumu pierobežas ekonomiskajai izaugsmei un drošības stiprināšanai 2025.–2027. gadam". – Latvijas Vēstnesis Nr. 15, 22.01.2025. – [stājās spēkā]

151 Valdība apstiprina rīcības plānu Austrumu pierobežas drošībai un izaugsmei. – Pieejams: https://www.mk.gov.lv/lv/jaunums/valdiba-apstiprina-ricibas-planu-austrumu-pierobezas-drosibai-un-izaugsmei

152 Ministru kabineta 2025. gada 25. februāra noteikumi Nr. 123 "Noteikumi par trešo valstu valstspiederīgo vīzu pieteikumu pieņemšanas un ieceļošanas ierobežojumiem Latvijas Republikā". – Latvijas Vēstnesis Nr. 43, 03.03.2025. – [stājās spēkā 04.03.2025.]

153 Tiesību akta projekta "Noteikumi par trešo valstu valstspiederīgo vīzu pieteikumu pieņemšanas un ieceļošanas ierobežojumiem Latvijas Republikā" anotācija. – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/annotation/c3fef175-b623-4dba-baf0-0b53b0d07684

154 Ministru kabineta 2025. gada 19. marta rīkojums Nr. 166 "Par prasības noteikšanu ieceļošanai tikai ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem robežšķērsošanas vietās "Pāternieki", "Terehova" un "Grebņeva"". – Latvijas Vēstnesis Nr. 55B, 19.03.2025. – [stājās spēkā 19.03.2025.]

Baltkrievijas īstenotās stratēģijas, kas vērstas uz ES dalībvalstīm kaitējošu migrācijas plūsmu organizēšanu, līdz ar to tas rada nepieciešamību pēc ierobežojošiem pasākumiem.

Tāpat pastāv pamatotas bažas, ka, līdzīgi kā Somijā, kur īsā laika posmā pirms Somijas–Krievijas robežas slēgšanas tika novērots nelikumīgu robežšķērsošanas mēģinājumu pieaugums, arī uz Latvijas robežas varētu pieaugt šādu gadījumu skaits, īpaši izmantojot alternatīvus pārvietošanās līdzekļus, piemēram, velosipēdus vai skrejriteņus.[155]

2025. gada 3. aprīlī Saeima pieņēma grozījumus Latvijas Republikas valsts robežas likumā[156], nosakot, ka caurlaidi pierobežas joslā[157] turpmāk NVS pilsoņiem izsniegs, ja būs saņemta Valsts drošības dienesta rakstveida piekrišana. Valsts drošības dienests dod rakstveida piekrišanu, ja uzturēšanās pierobežas joslā ir nepieciešama pamattiesību īstenošanai un nav konstatējami valsts drošības apdraudējuma riski. Grozījumi arī nosaka, ka jau izsniegtās un spēkā esošās terminētās caurlaides būs derīgas ne ilgāk kā divus mēnešus no likuma grozījumu spēkā stāšanās.[158]

Pamatojoties uz 2021. gada 4. marta Ministru kabineta noteikumu Nr. 141 "Ārzemnieku ceļošanas dokumentu atzīšanas kārtība"[159] 13. punktu, Ārlietu ministrija pieņēma lēmumu Nr. 1690 par Krievijas Federācijas pilsoņa pases bez biometrijas datiem Latvijas Republikā neatzīšanu. Lēmuma izpilde tika uzsākta no 2025. gada 15. jūlija. Minētais lēmums neattiecās uz Krievijas Federācijas diplomātiskajām un dienesta pasēm bez biometrijas datiem. Vienlaikus tika noteikts, ka sešu mēnešu pārejas periodā, tas ir līdz 2026. gada 15. janvārim, Krievijas Federācijas pilsoņa pasu bez biometrijas datiem turētāji, kuriem līdz 2025. gada 15. jūlijam bija izsniegta Latvijas Republikas ilgtermiņa vīza vai uzturēšanās atļauja, var ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā. Savukārt pārejas periods neattiecās uz Krievijas Federācijas pilsoņa pases bez biometrijas datiem turētājiem, kuriem ir izsniegta citas Eiropas Savienības dalībvalsts ilgtermiņa vīza vai uzturēšanās atļauja.

2025. gada 1. septembrī stājās spēkā grozījumi Imigrācijas likumā[160], paredzot ārzemniekam – jebkuras valsts, izņemot Eiropas Savienības, Ziemeļatlantijas līguma organizācijas, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts, Šveices Konfederācijas vai Brazīlijas Federatīvās Republikas, pilsonim, kuram nav Latvijas Republikas izsniegtas vīzas vai uzturēšanās atļaujas, pienākumu 48 stundas pirms ieceļošanas Latvijas Republikā iesniegt elektroniski valsts apdraudējuma novēršanas informācijas sistēmā (www.eta.gov.lv.) ziņas par ceļojuma (ieceļošanas) mērķi, plānoto uzturēšanās laiku un vietu, ceļošanas maršrutu, kontaktinformāciju, tā vai tā tuvinieka ieņemtiem vēlētiem amatiem, kandidēšanu vēlēšanās, esošu vai bijušu valsts vai pašvaldības amatpersonas status, dienestu bruņotajos spēkos, specdienestā, robežsardzē, muitā vai iekšlietu, tieslietu vai ārlietu (arī diplomātiskajā) dienestā. Minētais pienākums nav attiecināms uz personu, kura bauda imunitāti un privilēģijas saskaņā ar Latvijai saistošām starptautisko tiesību normām vai kura dodas īstermiņa braucienā (arī tranzītā) oficiālo funkciju veikšanai vai tehniskā atbalsta nodrošināšanai Latvijas vai ārvalsts diplomātiskajai vai konsulārajai pārstāvniecībai vai starptautiskai organizācijai.

Pamatojoties uz pieaugošu starptautisko pasažieru plūsmas apjomu un nepieciešamību modernizēt robežpārbaudes, vienlaikus stiprinot drošību un pamattiesību aizsardzību,

155 No 19. marta ierobežos kustību robežkontroles punktos "Pāternieki", "Terehova" un "Grebņeva". – Pieejams: https://www.iem.gov.lv/lv/jaunums/no-19-marta-ierobezos-kustibu-robezkontroles-punktos-paternieki-terehova-un-grebneva

156 Likums "Grozījumi Latvijas Republikas valsts robežas likumā". – Latvijas Vēstnesis Nr. 76, 17.04.2025. – [stājās spēkā 18.04.2025.]

157 Personām, kuras sasniegušas 15 gadu vecumu, saskaņā ar Latvijas Republikas valsts robežas likuma 18. pantā noteikto, uzturoties pierobežas joslā, ir nepieciešama Valsts robežsardzes izsniegta pastāvīgā vai terminētā speciālā caurlaide.

158 Likumprojekta "Grozījumi Latvijas Republikas valsts robežas likumā" anotācija. – Pieejams: https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS14.nsf/0/81287360058D1EE1C2258C0D00294206?OpenDocument

159 Ministru kabineta 2021. gada 4. marta noteikumi Nr. 141 "Ārzemnieku ceļošanas dokumentu atzīšanas kārtība". – Latvijas Vēstnesis Nr. 46. – 08.03.2021. – [stājās spēkā 09.03.2021.]

160 Likums "Grozījumi Imigrācijas likumā". – Latvijas Vēstnesis Nr. 76, 17.04.2025. – [stājās spēkā 01.09.2025.]

2025. gada 29. augustā Starptautiskajā lidostā "Rīga" izlidošanas sektorā tika uzsākta 10 jaunu ABC vārtu ekspluatācija. Savukārt ērtākai un drošākai robežpārbaudei ne-Šengenas izceļošanas terminālī esošie divi ABC vārti, tika pārvietoti uz ieceļošanas ne-Šengenas terminālī. Vienlaikus tika mainīts personas vecums, no kura var izmantot ABC vārtus, proti, izlidošanas sektorā ABC vārti paredzēti ABC subjekta, kurš sasniedzis 18 gadus vecumu, pārbaudei, bet ielidošanas sektorā – ABC subjekta, kurš sasniedzis 14 gadus vecumu, pārbaudei.[161] Jaunu ABC vārtu ekspluatācija īsteno Eiropas drošības stratēģiju, stiprinot robežu pārvaldību un nodrošinot pamattiesību un Eiropas Savienības vērtību aizsardzību.

No 2025. gada 12. oktobra visās robežšķērsošanas vietās Latvijā un valsts teritorijā uzsākta Ieceļošanas/Izceļošanas sistēmas (turpmāk – IIS) izmantošana[162]. IIS reģistrē trešo valstu valstspiederīgo biometriskos datus (pirkstu nospiedumus un sejas attēlu), datus no ceļošanas dokumenta un ceļošanas datumus. Latvija veica IIS ieviešanu pilnā apjomā. Kopumā pilna IIS ieviešana ir jāveic līdz 2026. gada 9. aprīlim. Pakāpeniskās IIS ieviešanas laikā dalībvalstis izstrādāja nacionālos ieviešanas plānus, kas, pamatojoties uz Regulu (ES) 2025/1534[163], ļāva dalībvalstīm piemērot atsevišķas atkāpes no IIS pilnas darbības ieviešanas.

IIS izmantošanas mērķis ir uzlabot drošību Šengenas valstu zonā, lai robežsargiem un tiesībsargājošām iestādēm būtu pieejama svarīga informācija par ceļotājiem, tādējādi palīdzot novērst drošības riskus.

No 2025. gada 15. oktobra Latvijas autoceļu robežšķērsošanas vietās sāka darboties Elektroniskās rindas rezervācijas sistēma (ERRS), kas paredz visu motorizēto transportlīdzekļu, kas šķērso sauszemes robežu obligātu reģistrēšanu attālināti, izmantojot Elektroniskās rindas rezervācijas sistēmu.

2025. gada 7. oktobrī tika pieņemts Ministru kabineta rīkojums Nr. 643 "Par ierobežojuma noteikšanu Latvijas Republikas–Baltkrievijas Republikas un Latvijas Republikas–Krievijas Federācijas robežas šķērsošanai, veicot starptautiskos neregulāros pasažieru pārvadājumus ar autobusiem"[164], kas nosaka, ka no 2025. gada 1. novembra ir aizliegti starptautiskie neregulārie pasažieru pārvadājumi Baltkrievijas un Krievijas robežas šķērsošanai.

2025. gada 22. decembrī tika apstiprināts Ministru kabineta rīkojums Nr. 871 "Grozījums Ministru kabineta 2024. gada 12. marta rīkojumā Nr. 184 "Par pastiprināta robežapsardzības sistēmas darbības režīma izsludināšanu""[165], kas Latvijas–Baltkrievijas pierobežā pagarina pastiprinātu robežapsardzības sistēmas darbības režīmu līdz 2026. gada 30. jūnijam. Grozījumi paredz pagarināt pastiprinātu robežapsardzības sistēmas darbības režīmu attiecīgajās administratīvajās teritorijās.[166] Saskaņā ar Latvijas Republikas valsts robežas likuma[167] 35.1 panta pirmo un otro daļu Ministru kabinetam

161 Avots: VRS.

162 EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2017/2226 (2017. gada 30. novembris), ar ko izveido ieceļošanas/izceļošanas sistēmu (IIS), lai reģistrētu to trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas un izceļošanas datus un ieceļošanas atteikumu datus, kuri šķērso dalībvalstu ārējās robežas, un ar ko paredz nosacījumus piekļuvei IIS tiesībaizsardzības nolūkos, un ar ko groza Konvenciju, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu, un Regulas (EK) Nr. 767/2008 un (ES) Nr. 1077/2011. – Oficiālais Vēstnesis L 327/20. – 09.12.2017.

163 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2025/1534 (2025. gada 18. jūlijs) par pagaidu atkāpēm no konkrētiem Regulu (ES) 2017/2226 un (ES) 2016/399 noteikumiem attiecībā uz ieceļošanas/izceļošanas sistēmas darbības pakāpenisku sākšanu PE/17/2025/REV/1. – Oficiālais Vēstnesis L, 2025/1534, 23.7.2025.

164 Ministru kabineta 2025. gada 7. oktobra rīkojums Nr. 643 "Par ierobežojuma noteikšanu Latvijas Republikas–Baltkrievijas Republikas un Latvijas Republikas–Krievijas Federācijas robežas šķērsošanai, veicot starptautiskos neregulāros pasažieru pārvadājumus ar autobusiem". – Latvijas Vēstnesis, 195, 09.10.2025. – [stājās spēkā 07.10.2025.]

165 Ministru kabineta 2025. gada 22. decembra rīkojums Nr. 871 "Grozījums Ministru kabineta 2024. gada 12. marta rīkojumā Nr. 184 "Par pastiprināta robežapsardzības sistēmas darbības režīma izsludināšanu"". – Latvijas Vēstnesis Nr. 248, 29.12.2025. – [stājās spēkā 22.12.2025. Zaudē spēku 01.07.2026.]

166 Tiesību akta projekta "Grozījums Ministru kabineta 2024. gada 12. marta rīkojumā Nr. 184 "Par pastiprināta robežapsardzības sistēmas darbības režīma izsludināšanu"" anotācija. – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/annotation/26f19661-419b-4b0d-bd63-6f9fd641de75

167 Latvijas Republikas valsts robežas likums. – Latvijas Vēstnesis Nr. 189, 02.12.2009. – [stājās spēkā 16.12.2009.]

ir tiesības, konstatējot nesamērīgi lielu nelikumīgu valsts robežas šķērsošanas vai tās mēģinājuma gadījumu skaitu[168], izsludināt pastiprinātu robežapsardzības sistēmas darbības režīmu visā pierobežā vai tās daļā atkarībā no apdraudējuma intensitātes.[169] Ministru kabineta rīkojums tika pieņemts, ievērojot Krievijas Federācijas uzsākto karu Ukrainā, lai mazinātu apdraudējumu Latvijas Republikas iekšējai drošībai.

Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs sadarbībā ar Valsts Policiju, VRS un PMLP 2024. gada 1. jūnijā uzsāka projektu Nr. IC/RPVP/2024/6 "Sadarbspējas arhitektūras un prasību izveide", kas noslēdzās 2025. gada decembrī. Projekta ietvaros izstrādāts dokumentācijas kopums Regulās (ES) 2019/817[170] un (ES) 2019/818[171] nosaukto informācijas sistēmu sadarbspējas ieviešanai, lai iekļautos kopējā Eiropas Savienības sadarbspējas ietvarā robežu un vīzu, kā arī policijas un tiesu iestāžu sadarbības, patvēruma un migrācijas jomā. Ir veikta sadarbspējas ietvarā iekļauto Iekšlietu ministrijas Informācijas centra, Valsts policijas, Valsts Robežsardzes, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes informācijas sistēmu kopējās arhitektūras, funkcionalitātes, atbalstīto biznesa procesu un ierobežojumu izpēte. Projekta gala nodevums – izstrādāta jauna sadarbspējas IS koncepcija, kas ietver sadarbspējas risinājuma loģisko, tehnisko un datu arhitektūru, funkcionalitāšu sarakstu, kā arī produktu karti un tās ieviešanas plānu. Uz koncepcijas bāzes turpmākajos gados tiks izveidota sadarbspējas ietvara funkcionalitāte un nodrošināta Latvijas institūciju iekļaušanās kopējā ES sadarbspējas ietvarā policijas un tiesu iestāžu sadarbības, patvēruma un migrācijas jomā, nodrošinot sadarbspējas regulu prasību izpildi.[172]

2025. gada 17. oktobrī, darba vizītē Latvijā ieradās Eiropas Komisijas iekšlietu un migrācijas komisārs Magnuss Brunners. Komisārs kopā ar iekšlietu ministru Rihardu Kozlovski apmeklēja Latvijas austrumu robežu, lai iepazītos ar aktuālo situāciju uz robežas un infrastruktūras izbūves progresu.

Komisārs, apmeklējot Latvijas–Baltkrievijas robežu, uzsvēra, ka Latvija veic nozīmīgu darbu, sargājot ne tikai savas valsts, bet arī visas Eiropas Savienības drošību. M.Brunners norādīja, ka Baltkrievija un Krievija izmanto migrantus kā politiskā spiediena instrumentu pret Eiropu, kā arī akcentēja, cik svarīgi ir izprast Latvijas situāciju, pieredzi un vajadzības, lai nodrošinātu atbilstošu atbalstu šajos apstākļos. M.Burnners uzsvēra, ka Eiropas Komisija izprot un aktīvi sniedz atbalstu Eiropas Savienības ārējās sauszemes robežas aizsardzībai.[173]

2026. gada 5. maijā tika apstiprināti grozījumi Valsts robežsardzes likumā[174], kuri aktualizē un paplašina likumā noteiktās robežsarga tiesības Valsts robežsardzes funkciju izpildē, nosakot tiesības noteiktos gadījumos lietot sprāgstvielu un spridzināšanas

168 2025. gada jūlijā no valsts robežas nelikumīgas šķērsošanas atturētas personas 2049 gadījumos, 2025. gada augustā no valsts robežas nelikumīgas šķērsošanas atturētas personas 1222 gadījumos, 2025. gada septembrī no valsts robežas nelikumīgas šķērsošanas atturētas personas 1023 gadījumos, 2025. gada oktobrī no valsts robežas nelikumīgas šķērsošanas atturētas personas 975 gadījumos, 2025. gada novembrī no valsts robežas nelikumīgas šķērsošanas atturētas personas 618 gadījumos (statistika uz 2025. gada 27. novembri).

169 Tiesību akta projekta "Grozījums Ministru kabineta 2024. gada 12. marta rīkojumā Nr. 184 "Par pastiprināta robežapsardzības sistēmas darbības režīma izsludināšanu"" anotācija. – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/annotation/26f19661-419b-4b0d-bd63-6f9fd641de75

170 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/817 (2019. gada 20. maijs), ar ko izveido satvaru ES informācijas sistēmu sadarbspējai robežu un vīzu jomā un groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 767/2008, (ES) 2016/399, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240, (ES) 2018/1726 un (ES) 2018/1861 un Padomes Lēmumus 2004/512/EK un 2008/633/TI PE/30/2019/REV/1. – Oficiālais Vēstnesis L 135, 22.5.2019.

171 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/818 (2019. gada 20. maijs), ar ko izveido satvaru ES informācijas sistēmu sadarbspējai policijas un tiesu iestāžu sadarbības, patvēruma un migrācijas jomā un groza Regulas (ES) 2018/1726, (ES) 2018/1862 un (ES) 2019/816 PE/31/2019/REV/1. – Oficiālais Vēstnesis L 135, 22.5.2019.

172 Sadarbspējas arhitektūras un prasību izveide. – Pieejams: https://www.pmlp.gov.lv/lv/projekts/sadarbspejas-arhitekturas-un-prasibu-izveide

173 EK komisārs Brunners vizītē uz Latvijas ārējas austrumu robežas ar iekšlietu ministru R.Kozlovski pārrunā paveikto robežas stiprināšanā. – Pieejams: https://www.iem.gov.lv/lv/jaunums/ek-komisars-brunners-vizite-uz-latvijas-arejas-austrumu-robezas-ar-iekslietu-ministru-rkozlovski-parruna-paveikto-robezas-stiprinasana

174 Likums "Grozījumi Valsts robežsardzes likumā". – Latvijas Vēstnesis Nr. 84, 05.05.2026. – [stājās spēkā 19.05.2026.]

ietaisi. Likums izstrādāts, ņemot vērā Valsts robežsardzes likuma 4. pantā noteiktās funkcijas un attiecīgi nepieciešamību robežsargiem noteikt tiesības noteiktos gadījumos lietot sprāgstvielu un spridzināšanas ietaisi, lai atvairītu bruņotu vai militāru iebrukumu Latvijas Republikas teritorijā, lai efektīvāk un ātrāk novērstu vai pārtrauktu paaugstināta riska apdraudējumus personu, sabiedrības un valsts aizsardzības jomā.[175]

VAS "Valsts nekustamie īpašumi" 2025. gada beigās pilnībā pabeidza Latvijas–Krievijas robežas žoga izbūvi. Līdz ar šo darbu pabeigšanu ir noslēdzies vērienīgs un stratēģiski nozīmīgs valsts ārējās drošības infrastruktūras posms. Kopumā uz Latvijas–Krievijas robežas izbūvēts žogs aptuveni 280 kilometru garumā, nodrošinot nepārtrauktu barjeru tajās vietās, kur tas tehniski bija paredzēts. Ņemot vērā izmaiņas starptautiskajā drošības vidē un to, ka ir konstatējams Latvijas Republikas–Baltkrievijas Republikas valsts robežas nelikumīgas šķērsošanas gadījumu skaita straujš pieaugums, ir pastiprinājušies ar robežas aizsardzību un drošību saistītie riski. Minētais vistiešākā mērā ietekmē Latvijas Republikas valsts drošību. Lai novērstu draudus Latvijas Republikas valsts drošībai, ir nepieciešams iespējami īsā termiņā nodrošināt ārējās robežas apsardzībai nepieciešamās infrastruktūras izbūvi.[176]

No 2025. gada 20. līdz 28. maijam vizītē Valsts robežsardzes Ventspils pārvaldē tika uzņemtas sešas Moldovas Republikas Robežpolicijas Ģenerālinspektorāta amatpersonas. Vizīte norisinājās saskaņā ar projekta "Moldovas Republikas Robežpolicijas Ģenerālinspektorāta kapacitātes stiprināšana "zaļās" un "zilās" robežas kontroles jomā (LatMoldova)" – ko īsteno Latvijas Republikas Valsts robežsardze, Moldovas Republikas Robežpolicijas Ģenerālinspektorāts un Valsts robežsardzes koledža – aktivitāšu plānu, ar mērķi veikt pirmās Moldovas Republikas Robežpolicijas apskates grupas dalībnieku apmācību.

Apmācību ietvaros Moldovas Republikas Robežpolicijas pārstāvji apguva specifiskas zināšanas un nostiprināja praktiskās iemaņas veicot kuģošanas līdzekļu kontroles (apskates) procedūras grupas sastāvā.

Vizītes ietvaros iegūtās teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas būtiski paaugstinās Moldovas Republikas Robežpolicijas personāla spējas veikt specifiskus robežkontroles uzdevumus, tostarp paaugstināta riska apstākļos.

Sadarbība ar trešām valstīm robežkontroles jomā

2025. gada 6. novembrī tika parakstīts "Divpusējās sadarbības plāns starp Valsts robežsardzi un Moldovas Republikas Iekšlietu ministrijas Robežpolicijas Ģenerālinspektorātu 2026.–2027. gadam" (katru gadu 6 pasākumi). Sadarbības plāns paredz pušu iestāžu vadītāju ik gada tikšanos, kā arī ekspertu tikšanos šādās jomās:

- pieredzes apmaiņa institucionālās komunikācijas jomā ar uzsvaru uz sadarbību ar valsts un starptautiskajiem medijiem, kas veicina iestādes iekšējo kapacitāti sabiedrības informēšanā;
- pieredzes apmaiņa starp speciālo operāciju vienībām speciālās intervences, personāla atlases, dienesta struktūras un organizācijas jomā;
- pieredzes apmaiņa kinoloģijas jomā;
- pieredzes apmaiņa dokumentu kriminālistikas ekspertīzes jomā;
- pieredzes apmaiņa riska analīzes jomā, tai skaitā gatavojot riska analīzes produktus,

175 Tiesību akta projekta "Grozījumi Valsts robežsardzes likumā" anotācija. – Pieejams: https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS14.nsf/0/EC80A32828F35940C2258D87004CFF82?OpenDocument

176 Tiesību akta projekta "Ārējās sauszemes robežas infrastruktūras izbūves likums" anotācija. - Pieejams: https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS13.nsf/0/811CCAEB1B582DB3C225878700346C93?OpenDocument#B

informācijas vākšana un sadarbības jautājumi;

- pieredzes apmaiņa lidostas robežkontroles punktu robežpārbaužu jomā;
- pieredzes apmaiņa moderno robežuzraudzības tehnisko līdzekļu un citu tehnoloģiju izmantošanā, ieskaitot robežas infrastruktūras izveidi, tehnisko iekārtu iegādi un uzturēšanu;
- pieredzes apmaiņa starptautiskās sadarbības un projektu īstenošanas jomā;
- pieredzes apmaiņa noziedzības novēršanas un apkarošanas jomā starp kriminālizmeklēšanas vienībām;
- pieredzes apmaiņa un praktiskie vingrinājumi bezpilota lidaparātu jomā.[177]

Sadarbības plāna mērķis ir attīstīt starptautisko sadarbību, lai nodrošinātu drošību gan Latvijas, gan visas Eiropas robežām.

2025. gadā tika izstrādāts "Vienošanās starp Moldovas Republikas Iekšlietu ministrijas Robežpolicijas Ģenerālinspektorātu un Latvijas Republikas Valsts robežsardzi par sadarbību un informācijas apmaiņu" projekts. Vienošanās 2. punkts paredz pušu sadarbību šādos virzienos: savstarpēja palīdzība nelegālās migrācijas novēršanā un citu pārrobežu draudu apkarošanā, palīdzība administratīvajās procedūrās, integrēta robežu pārvaldība, inovatīvas pieejas robežkontroles jomā, riska analīze, dokumentu ekspertīze, personāla profesionālās sagatavošanas jomā, dienesta suņu un kinologu apmācības, aviācijas un bezpilota lidaparātu izmantošana, ātrās reaģēšanas vienību iesaistīšana robežkontrolē, divpusējā un daudzpusējā sadarbība, tostarp sakaru virsnieku darbība, starptautisko projektu/programmu līdzdalība/īstenošana, Eiropas integrācija, tostarp tiesiskā regulējuma saskaņošana saskaņā ar Eiropas Savienības normām un standartiem, pieredzes apmaiņa profesionālās izglītības, apmācības/pašreizējā personāla apmācības līmeņa paaugstināšanas jomā, informācijas un pieredzes apmaiņa noziegumu apkarošanas jomā, pieredzes apmaiņa citās savstarpējās intereses profesionālajās jomās. Vienošanās atrodas saskaņošanā Moldovas pusē un kuras parakstīšana plānota 2026. gada 1. ceturksnī.

2025. gadā tika izstrādāts "Vienošanās par sadarbību starp Latvijas Republikas Valsts robežsardzi un Ukrainas Valsts Migrācijas dienestu" projekts. Vienošanās 2. punkts paredz pušu sadarbību šādos virzienos: a) mācību vizīšu organizēšana, nolūkā uzlabot pušu nodarbināto profesionālās iemaņas, atbilstoši pušu kompetencei, tostarp, nelegālās migrācijas apkarošanā, robežpārbaudes, ārzemnieku ieceļošanas, uzturēšanās kontroles jomā un citās jomās, savstarpēja informācijas apmaiņa par normatīvajiem aktiem migrācijas jomā, to praktisko pielietošanu un izpildi, patvēruma procedūrām, to praktisko pielietošanu un izpildi, patvēruma tendencēm, nostāju un viedokli attiecībā par valstīm ar augstiem migrācijas riskiem, pseidonimizētiem (statistikas) datiem, pēc pieprasījuma, ārzemnieku kontroles jomā, palīdzības sniegšana apmācību organizēšanā pušu kompetences jomās, savstarpēja apmaiņa ar ceļošanas dokumentu un citu dokumentu aprakstiem, kas nepieciešami ieceļošanai un uzturēšanai pušu teritorijās, ar nolūku cīnīties pret nelegālo migrāciju. Vienošanās atrodas saskaņošanā Ukrainas pusē un kuras parakstīšana plānota 2026. gada 1. ceturksnī.

2025. gadā tika izstrādāts "Vienošanās par sadarbību starp Latvijas Republikas VRS un Ukrainas Tieslietu ministrijas Kijevas Tiesu ekspertīžu Zinātnisko pētījumu institūtu" projekts. Puses apņemas stiprināt, attīstīt un veicināt kopīgu darbību pētniecības, izstrādes, dokumentu ekspertīzes un informācijas apmaiņas jomā. Vienošanās 3. punkts nosaka šādas sadarbības formas: kopīgu zinātnisko projektu īstenošanu, to rezultātu, kā arī zinātnieku apmaiņu, kas piedalās šo projektu īstenošanā; zinātniskā, tehniskā un

177 Avots: VRS.

cita personāla apmaiņu, ar nolūku piedalīties kopīgās zinātnes konferencēs, semināros, simpozijos, izstādēs un citos pasākumos; informācijas apmaiņu par jaunākajām kolekcijām, izglītojošām, metodiskajām un informatīvajām uzziņas publikācijām; tipisku apmācību programmu apmaiņu tiesu ekspertiem par visa veida dokumentu tiesu ekspertīzēm; informācijas apmaiņu par modus operandi un jaunākajām tendencēm dokumentu viltošanā. Vienošanās atrodas saskaņošanā Ukrainas pusē un kuras parakstīšana plānota 2026. gada 1. ceturksnī.

Izstrādes stadijā atrodas "Sadarbības plāns 2026.–2027. gadam starp Latvijas Republikas VRS un Azerbaidžānas Republikas Valsts robežsardzes dienestu", kurš ietver 4 pasākumus 2026. gadā un 4 pasākumus 2027. gadā saistībā ar sadarbību šādās jomās: pieredzes apmaiņa starp speciālo uzdevumu vienībām, sadarbības veicināšana starp Rīgas un Baku lidostu robežkontroles punktu priekšniekiem, robežas infrastruktūras izveide, kinoloģijas, bezpilota lidaparātu izmantošanā un citās jomās. Sadarbības plāns atrodas saskaņošanas stadijā Azerbaidžānas pusē, tā parakstīšana plānota 2026. gada 1. ceturksnī. [178]

Ņemot vērā Latvijas un Uzbekistānas savienojošo gaisa robežu, VRS saskata ievērojamu potenciālu turpmākai praktiskās sadarbības attīstīšanai robežu pārvaldības un ar to saistītajās jomās. Šajā kontekstā VRS projekta ietvaros izskata iespēju izveidot VRS sakaru virsnieka punktu Uzbekistānas Republikā (Taškentā), kura mērķis būtu veicināt reģionālo sadarbību un stiprināt Uzbekistānas robežu drošības iestādes institucionālo kapacitāti robežu pārvaldības jomā. Projekta ietvaros VRS sadarbībā ar Lietuvas Republikas un Igaunijas Republikas robežsardzes iestādēm (projekta partneri) piedāvā organizēt kopīgas mācības un pieredzes apmaiņas pasākumus Uzbekistānas Republikas Valsts drošības dienesta Robežu karaspēka pārstāvjiem. Minētās mācības varētu notikt Uzbekistānā, Latvijā, Lietuvā un Igaunijā un tikt īstenotas dažādās robežu pārvaldības un migrācijas kontroles jomās. Projekts ietver sevī arī virkni tematisku apmācību, vairākas apmācību vizītes Eiropas Savienības dalībvalstīs, kā arī tehniskā aprīkojuma iepirkumu Uzbekistānas pusei. Projekta realizēšanas laiks: 2 gadi. Pašlaik notiek projekta idejas apspriede Uzbekistānas pusē. Projekta realizēšanu plānots uzsākt 2026. gada 2. pusgadā pēc saskaņošanas procedūras pabeigšanas ar Uzbekistānas pusi.

Šengenas pārvaldīšana

Latvijas atbildīgās iestādes 2025. gadā turpina rekomendāciju izpildi pēc 2023. gadā veiktās Latvijas Šengenas novērtēšanas.

Šengenas novērtēšanas rekomendāciju izpildes mērķis ir nodrošināt, ka novērtēšanā konstatētie trūkumi tiek savlaicīgi un pilnībā novērsti, stiprinot ārējo robežu aizsardzību, drošības un sadarbības procedūru kvalitāti, kā arī garantējot vienotu Šengenas *acquis* prasību piemērošanu visās dalībvalstīs. Tas veicina kopējās Šengenas telpas drošību, savstarpējo uzticēšanos un sistēmas efektīvu darbību.

Šengenas rekomendāciju izpildes galvenais virzītājspēks ir dalībvalsts politiskā un administratīvā atbildība par Šengenas *acquis* ievērošanu, ko stiprina Eiropas Komisijas uzraudzība, Padomes pieņemtie ieteikumi, noteiktie izpildes termiņi un turpmākās uzraudzības mehānismi.

178 Avots: VRS

Robežu pārvaldība un vīzu politika

2025. gadā kopējais izsniegto vīzu skaits palielinājās, sasniedzot 32 941 (2024. gadā – 30 622). No izsniegtajām vīzām 17 549 bija Šengenas vīzas, 15 392 – ilgtermiņa (D) vīzas.[179]

2025. gada 15. maijā tika uzsākta sadarbība ar ārpakalpojuma sniedzēju *VFS Global* Armēnijā, nosūtot vīzu pieteikumus izskatīšanai uz Latvijas vēstniecību Gruzijā. Ņemot vērā Eiropas Komisijas 2025. gada 1. jūlija vēstuli, kurā tika vērsta uzmanība uz ārpakalpojuma sniedzēja un Latvijas vēstniecības Gruzijā sadarbības līgumā par vīzu pieteikumu apstrādi Armēnijā noteiktās obligātās pakalpojuma maksas neatbilstību Vīzu kodeksa 17. panta 4. punkta b) apakšpunkta prasībām, Ārlietu ministrija no 2025. gada 9. jūlija ir uz laiku apturējusi vīzu pieteikumu pieņemšanu Armēnijā. Sadarbība tiks atsākta pēc pozitīva Eiropas Komisijas lēmuma saņemšanas, attiecīgi pārskatot ārpakalpojuma sniedzēja VFS Global un Latvijas vēstniecības Gruzijā sadarbības līgumu.

Eiropas Komisijas uzraudzības rezultātā konstatētā neatbilstība ārpakalpojuma maksas regulējumam saskaņā ar Vīzu kodeksu, kas radīja nepieciešamību pārskatīt sadarbības līgumu ar VFS Global un uz laiku apturēt vīzu pieteikumu pieņemšanu Armēnijā līdz atbilstības nodrošināšanai.

Tabula 8.-1.
Kopējais izsniegto vīzu skaits pēc to veida, 2024–2025.[180]

	2024	2025
Šengenas vīzas	16 213	17 549
Ilgtermiņa (D) vīzas	14 409	15 392
Pavisam	30 622	32 941

2025. gada 26. un 27. martā Ārlietu ministrijā norisinājās Latvijas diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību ārvalstīs, kurās tiek pieņemti vīzu pieteikumi, lietvežu apmācības vīzu jautājumos.

Mācību mērķis bija nodrošināt vīzu jautājumos iesaistītos lietvežus ar darbā nepieciešamajām zināšanām un prasmēm. Mācību laikā konsulārie lietveži papildināja prasmes vīzu pieteikumu pieņemšanā un apstrādē, kā arī biometrijas datu noņemšanā. Tāpat tika aplūkoti personas datu aizsardzības jautājumi. Mācību programmā iekļautas arī lekcijas, kas pilnveido lietvežu saskarsmes prasmes komunikācijā ar dažādu tautību, kultūru un temperamentu cilvēkiem, tādējādi nodrošinot efektīvāku un uz klientu orientētāku apkalpošanu Latvijas pārstāvniecībās ārvalstīs.

Kā lektori mācībās piedalījās PMLP, VRS un Ārlietu ministrijas eksperti, kā arī Valsts administrācijas skolas pasniedzēji. Mācībās piedalījās 16 Latvijas pārstāvniecību ārvalstīs konsulārie lietveži – vietējie līgumdarbinieki, kuru darba pienākumos ietilpst Šengenas vienoto vīzu pieteikumu apstrāde.[181]

Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs sadarbībā ar VRS un Valsts policiju 2024. gadā ir uzsācis Eiropas Savienības Finansiālā atbalsta instrumenta robežu pārvaldībai un vīzu politikai projekta "Ieceļošanas/izceļošanas sistēmas un ETIAS ieviešanas 2. posms" īstenošanu.

179 Datu avots: PMLP.
180 Datu avots: PMLP.
181 Rīgā norisinās Latvijas pārstāvniecību ārvalstīs lietvežu mācības vīzu jautājumos. – Pieejams: https://www.mfa.gov.lv/lv/jaunums/riga-norisinas-latvijas-parstavniecibu-arvalstis-lietvezu-macibas-vizu-jautajumos

Projekta mērķis ir ieviest Ieceļošanas/izceļošanas sistēmas (IIS) un Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas (ETIAS) darbībai nepieciešamos risinājumus.

Projektu ir plānots pabeigt 2026. gada 31. martā.

Projekta pasākumi:

- Valsts robežsardzes elektroniskās informācijas sistēmas (REIS) pilnveide, lai ieviestu IIS un ETIAS darbībai nepieciešamo funkcionalitāti;
- Centrālo piekļuves punktu risinājuma ieviešana ar IIS un ETIAS, ETIAS kontrolsaraksta risinājuma ieviešana, ETIAS valsts vienības risinājuma ieviešana;
- SIRENE IS pielāgošana ETIAS datu apstrādei;
- IIS informācijas kampaņa.

Projektā sasniedzamie rezultāti:

- Veikta REIS papildināšana ar IIS un ETIAS darbībai nepieciešamo funkcionalitāti.
- CPP risinājums ir ieviests ekspluatācijā ar iespēju veidot IIS un ETIAS datu pieprasījumus.
- ETIAS kontrolsaraksta risinājums ir izstrādāts un ieviests ekspluatācijā.
- ETIAS valsts vienības risinājums ir izstrādāts un ieviests ekspluatācijā.
- Sagatavoti CPP risinājuma, ETIAS kontrolsaraksta risinājuma un ETIAS valsts vienības risinājuma apmācību materiāli.
- Veikta CPP un ETIAS risinājumu drošības testēšana.
- SIRENE IS pielāgota ETIAS procesu izpildei.
- Iegādāti un VRS struktūrvienībās izvietoti plakāti, uzlīmes, infografikas par IIS.[182]

2025. gada 9. oktobrī tika parakstīta "Vienošanās starp Latvijas Republikas Valsts robežsardzi, Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrijas Valsts robežsardzes dienestu un Igaunijas Republikas Policijas un Robežsardzes pārvaldi par rīcību kopīgi atjaunot pagaidu robežkontroli pie iekšējām robežām".[183] Vienošanās mērķis ir noteikt rīcību, kādā iesaistītās puses sadarbojas un organizē savstarpēji saskaņotus kopīgās robežkontroles pagaidu atjaunošanas pasākumus pie iekšējās robežas, lai nodrošinātu gatavību efektīvi veikt robežkontroles pagaidu atjaunošanas pasākumus saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksu, novērstu apdraudējumu sabiedriskajai vai iekšējai drošībai iesaistīto pušu valstīs, novērstu nelikumīgo migrāciju un nepieļautu nelikumīgu valsts robežas šķērsošanu. Nepieciešamība proaktīvi stiprināt iekšējo drošību un migrācijas kontroli Baltijas reģionā, nodrošinot juridiski un operacionāli saskaņotu gatavību pagaidu robežkontroles atjaunošanai, noteica minētās vienošanās izstrādi.

182 (Nr. IC/RPVP/2024/11) Projekts: Ieceļošanas/izceļošanas sistēmas un ETIAS ieviešanas 2.posms. – Pieejams: https://www.rs.gov.lv/lv/projekts/nr-icrpvp202411-projekts-iecelosanasizcelosanas-sistemas-un-etias-ieviesanas-2posms

183 Avots: VRS.

NELIKUMĪGĀ MIGRĀCIJA

NELIKUMĪGĀ MIGRĀCIJA

Par "zaļās" robežas nelikumīgu šķērsošanu 2025. gadā tika aizturēti 340 trešo valstu valstspiederīgie (2024. gadā – 122). Aizturēto personu galvenās grupas veidoja Somālijas, Sudānas un Marokas pilsoņi. Aizturēto personu vairākums konstatēts uz sauszemes robežas Latvija–Baltkrievija, taču arī ir 12 gadījumi, kad tika šķērsota Latvijas–Krievijas robeža.[184]

VRS atteica ieceļošanu Latvijā 2952 personām, kas ir par 4 % mazāk nekā 2024. gadā (3073 personām). Visbiežāk 2025. gadā ieceļošana tika atteikta Krievijas (783), Moldovas (756), Baltkrievijas (371), Ukrainas (310) un Uzbekistānas (161) pilsoņiem. Skaitlisko rādītāju izmaiņas galvenokārt skaidrojamas ar papildus ieviestajām sankcijām transportlīdzekļu iebraukšanas kārtībā un ar personām piemērotajiem liegumiem ieceļot valstī.[185]

VRS rīcībā esošā informācija, par konstatēto novērsto nelikumīgas robežas šķērsošanas mēģinājumu skaitu uz Latvijas–Baltkrievijas robežas, liecina, ka 2025. gadā tika konstatēti 12 046 gadījumi[186].[187]

Šengenas valstu vīzas tika anulētas 459 trešo valstu valstspiederīgajiem (2024. gadā – 353), skaita palielinājums ir skaidrojams ar to, ka tiek pieņemti lēmumi par vīzu atcelšanu, konstatējot, ka vīzas izsniegšanas laikā ir sniegta maldinoša informācija par nodarbinātības iespējām valstī.[188]

Likumīgo migrācijas ceļu ļaunprātīgas izmantošanas novēršana

2025. gadā VRS amatpersonas konstatēja 185 pārkāpumus par ārzemnieku nelikumīgu strādāšanu, bet darba devēji par nelikumīgu nodarbināšanu sodīti 54 gadījumos.[189].

2025. gadā (līdz 3. decembrim) Valsts darba inspekcijas (turpmāk – VDI) veiktajās uzraudzības un kontroles pārbaudēs darba tiesību un darba aizsardzības jomā ir atklāti 102 nereģistrēti nodarbināti ārvalstnieki (tai skaitā trešo valstu valstspiederīgie), kas veido 11 % no kopā atklātajām nereģistrēti nodarbinātajām personām norādītajā laika periodā.

Tāpat 2025. gadā VDI, lai efektīvi un mērķtiecīgi īstenotu nereģistrētās (tai skaitā trešo valstu valstspiederīgo) nodarbinātības ierobežošanu un mazināšanu, sadarbībā ar Valsts robežsardzi ir veikusi 106 kopīgas pārbaudes.[190]

2025. gada septembrī tika parakstīta vienošanās "Par grozījumiem 2022. gada 22. septembra Vienošanās par labu praksi ārvalstu studējošo piesaistē un studiju nodrošināšanā"[191], kas nosaka piecus stingrākus uzdevumus augstskolai:

1. nekavējoties informēt VRS un Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi par trešo valstu valstspiederīgo studējošajiem, ja studējošais 14 dienas nepārtraukti nav apmeklējis augstskolas attiecīgo studiju programmu bez attaisnojoša iemesla,
2. augstskolai rodas pamatotas šaubas par studējošā vēlmi turpināt studijas attiecīgajā augstskolā,

184 Avots: VRS.
185 Datu avots: VRS.
186 identitāte netiek noteikta, tāpēc viena persona var atkārtoties vairākās epizodēs.
187 Avots: VRS.
188 Avots: VRS.
189 Datu avots: VRS.
190 Datu avots: VDI
191 Vienošanās par labu praksi ārvalstu studējošo piesaistē un studiju nodrošināšanā Konsolidētā versija: 08.09.2025. – Pieejams: https://www.izm.gov.lv/lv/media/30134/download?attachment

3. augstskolas rīcībā ir cita informācija, kas liecina par studējošā citu uzturēšanās mērķi Latvijā, kas nav saistīts ar studijām,
4. augstskola konstatē, ka studējošais neievēro studiju programmā noteikto obligāto apmeklējuma skaitu un pārkāpj obligātā apmeklējuma procentuālo robežu,
5. studējošais neierodas Latvijā noteiktā laikā vai neuzsāk studijas augstskolā.

Grozījumi paredz kā obligātu prasību augstskolām ieviest iekšējās kontroles sistēmu attiecībā uz trešo valstu studentu studiju apmeklējumu, nosakot maksimālo studentu atbiruma rādītāja slieksni 20 % (augstskolām, kurās ārvalstu studentu skaits ir sākot no 50). Grozījumu mērķis ir uzlabot studentu kontroli un novērst nelikumīgu ieceļošu un uzturēšanos studiju nolūkā.

No 2025. gada 13. janvāra līdz 17. janvārim Moldovas Robežpolicijas Ģenerālinspektorātā Valsts robežsardzes koledžas Robežsardzes un imigrācijas dienestu priekšmetu katedras docents nodrošināja 18 Moldovas Robežpolicijas amatpersonu apmācības atbilstoši kvalifikācijas paaugstināšanas programmai "Profilēšana, intervēšana, identifikācija".

Apmācību laikā Moldovas kolēģiem bija iespēja iepazīties ar ES kompetento iestāžu labāko praksi personu profilēšanas un identificēšanas jomās. Izskatīti jēdzienu pamati un attīstības virzieni, apspriesti robežšķērsotāju profilu dažādi tipi, kā arī izanalizēta profilam raksturīgāka uzvedība. Papildus tam, sniegta informācija par intervēšanas un identificēšanas metodēm.[192]

Viltoti ceļošanas dokumenti

2025. gadā Latvijā aizturēti trešo valstu valstspiederīgie par viltotu ceļošanas dokumentu (83) un transportlīdzekļu dokumentu (144) lietošanu.[193]

2025. gada 10. septembrī konsulārā dienesta darbinieki piedalījās tiešsaistes mācībās, ko rīkoja Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra Frontex, kuras eksperti iepazīstināja un dalījās pieredzē ar aktualitātēm dokumentu viltojumu atpazīšanā.[194]

2025. gadā No 10. līdz 14. martam Valsts robežsardzes koledžas pasniedzēji ES līdzfinansētā projekta ietvaros nodrošināja 18 Moldovas Robežpolicijas amatpersonu apmācības atbilstoši kvalifikācijas paaugstināšanas programmai "Dokumentu pārbaude un viltvāržu konstatēšana".

Piecu dienu laikā Moldovas kolēģiem īstenotas teorētiskās un praktiskās apmācības aptverot plašu tēmu klāstu: mūsdienu tendences viltoto dokumentu atklāšanā uz Eiropas Savienības ārējām robežām, maršruti, indikatori, publiski pieejamie resursi, ko ir iespējams izmantot dokumentu autentiskuma pārbaudē, drošu dokumentu ICAO[195] standarts, dokumentu tipoloģija, ražošanas un dokumentu personalizācijas metodes, viltvāržu atklāšana robežpārbaudēs. Šīs apmācības organizētas un nodrošinātas Finansiāla atbalsta instrumenta robežu pārvaldībai un vīzu politikai 2021.–2027. gadam projekta Nr. VRS/RPVP/2023/9 "Valsts robežsardzes sakaru virsnieku punktu darbības turpināšana Gruzijā, Ukrainā, Moldovā un Azerbaidžānā"[196] ietvaros.

192 Valsts robežsardzes amatpersonas nodrošina Moldovas Robežpolicijas amatpersonu apmācības par robežšķērsojošo personu profilēšanu un identificēšanu. – Pieejams: https://www.rs.gov.lv/lv/projekts/valsts-robezsardzes-amatpersonas-nodrosina-moldovas-robezpolicijas-amatpersonu-apmacibas-par-robezskersojoso-personu-profilesanu-un-identificesanu
193 Datu avots: VRS.
194 Avots: Ārlietu ministrija
195 ICAO - Starptautiskā Civilās aviācijas organizācija
196 Valsts robežsardze uzsāk īstenot projektu par Valsts robežsardzes sakaru virsnieku punktu darbības turpināšanu Gruzijā, Ukrainā, Moldovā un Azerbaidžānā. – Pieejams: https://www.rs.gov.lv/lv/projekts/valsts-robezsardze-uzsak-istenot-projektu-par-valsts-robezsardzes-sakaru-virsnieku-punktu-darbibas-turpinasanu-gruzija-ukraina-moldova-un-azerbaidzana

Sadarbība ar Frontex

2025. gadā Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras (Frontex) operacionālā gada ietvaros, Valsts robežsardzes eksperti un tehniskais aprīkojums aktīvi tika iesaistīti Frontex koordinētājās kopīgajās operācijās, stiprinot ES ārējo robežu drošību un imigrācijas pārvaldību.

Operacionālā gada griezumā Valsts robežsardze piedalījās 21 Frontex koordinētajā kopīgajā operācijā un sniedza atbalstu ES dalībvalstīm un trešajām valstīm, tādam kā, Grieķija, Rumānija, Bulgārija, Igaunija, Lietuva, Ziemeļmakedonija, Polija, Slovākija, Slovēnija, Horvātija, Itālija, Francija, Spānija, Somija, Melnkalne, Serbija, Albānija, Kosova, Kipra, Čehija, Gruzija, iesaistot 341 Valsts robežsardzes ekspertu (iztaujāšanas un atpazīšanas eksperti, pirkstu nospiedumu noņemšanas un reģistrācijas eksperti, robežuzraudzības eksperti, pirmās un otrās līnijas eksperti, dokumentu padziļinātas izpētes eksperti, informācijas pārvaldības eksperti, eksperti noziegumu atklāšanā motorizēto transportlīdzekļu ekspluatācijas jomā, Valsts robežsardzes tehnisko līdzekļu apkalpes locekļi), no tiem 16 kinologi ar dienesta suņiem un 3 piespiedu atgriešanas pavadīšanas un atbalsta eksperti piedalījās atgriešanas operācijās.

2025. gadā Valsts robežsardze izvietoja 4 tehniskos līdzekļus dalībvalstīs: 1 kuģi RK-12 "VALPAS" (kopā 9 iesaistes periodi uz rotācijas kārtības), 3 kuterus (kopā 9 iesaistes periodi uz rotācijas kārtības) un 3 mobilos videonovērošanas kompleksus (kopā 12 iesaistes periodi uz rotācijas kārtības).

Kuģis RK-12 "VALPAS" ar apkalpi tika iesaistīts kopīgajā operācijā "Greece 2025", Krētā no 2025. gada 25. marta un līdz 2026. gada 21. janvārim piedalījās 66 jūras glābšanas operācijās, glābjot 3 306 cilvēku dzīvības, vienlaikus nodrošinot patrulēšanu un novērošanu Grieķijas piekrastes reģionā.

Papildus no 2025. gada 11. jūnija līdz 29. oktobrim Baltijas jūrā tika īstenota Frontex, Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūras (EFCA) un Eiropas Jūras drošības aģentūras (EMSA) daudzfunkcionālā jūras operācija "MMO Baltic Sea 2025", kurā ar saviem tehniskajiem līdzekļiem piedalījās Lietuva, Latvija, Igaunija, Somija un Polija. Valsts robežsardze iesaistīja minētajā operācijā savus tehniskos līdzekļus – 1 kuģi un 2 kuterus, lai sadarbībā ar citām valstīm cīnītos pret pārrobežu noziedzību jūrā un veicinātu sadarbību tiesībaizsardzības iestāžu krasta apsardzes darbībās, kā arī atbalstītu meklēšanas un glābšanas operācijas jūrā.

Vienlaikus, Valsts robežsardze sadarbībā ar Frontex koordinē Eiropas Robežu un krasta apsardzes Pastāvīgā korpusa ekspertu izvietošanu Latvijas teritorijā. Kopumā Valsts robežsardzes struktūrvienībās 2025. gadā tika izvietoti 229 Eiropas Robežu un krasta apsardzes Pastāvīga korpusa eksperti no dažādām Eiropas Savienības dalībvalstīm, kas sniedza ievērojamu atbalstu Valsts robežsardzei robežkontroles pasākumu nodrošināšanā un Eiropas Savienības ārējas robežas stiprināšanā. Sākot ar 2025. gada otro pusgadu Latvijas ārējo robežu uzraudzībai papildus tika iesaistīti 3 Frontex mobilās videonovērošanas kompleksi, kas ievērojami paaugstināja robežuzraudzības spējas un reaģēšanas efektivitāti.[197]

197 Par Valsts robežsardzes iesaisti 2025. gada Frontex koordinētajās kopīgajās operācijās. – Pieejams: https://www.rs.gov.lv/lv/jaunums/par-valsts-robezsardzes-iesaisti-2025gada-frontex-koordinetajas-kopigajas-operacijas

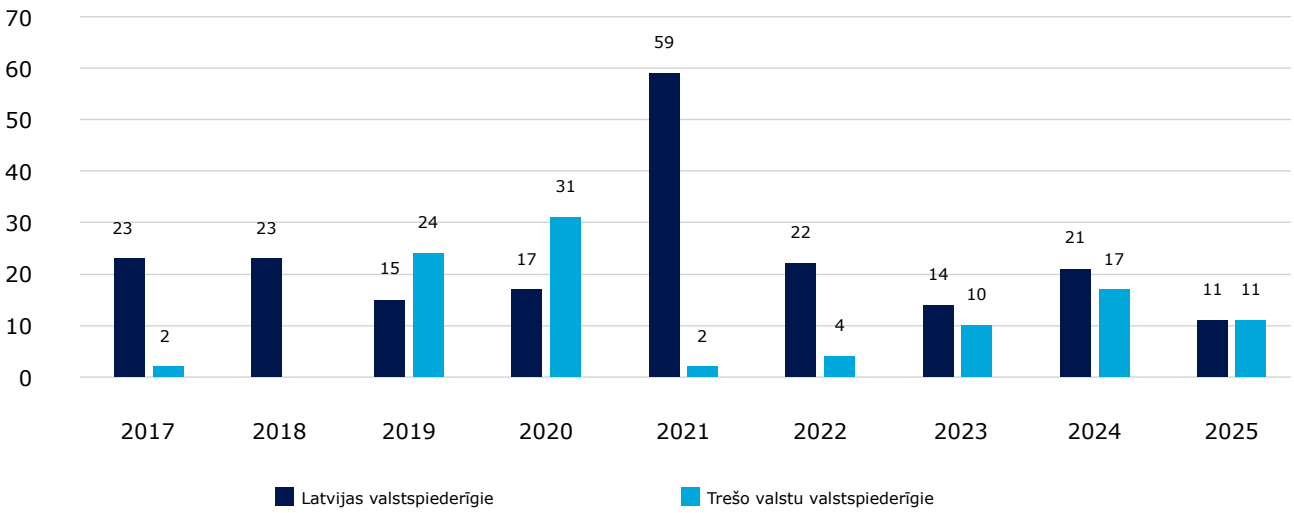

CILVĒKU TIRDZNIECĪBA

CILVĒKU TIRDZNIECĪBA

Par cilvēku tirdzniecības organizēšanu uzsākto kriminālprocesu ietvaros aizdomās turētā statuss 2025. gadā ir noteikts 3 personām. 11 trešo valstu valstspiederīgie atzīti par cilvēku tirdzniecības upuriem.[198]

Identificēto upuru skaits un valstiskā piederība

Attēls 10.-1.

2025. gada 28. janvārī, Ministru kabinets pieņēma zināšanai Iekšlietu ministrijas informatīvo ziņojumu "Par Cilvēku tirdzniecības novēršanas plāna 2021. – 2023. gadam izpildi"[199], kurā atspoguļots panāktais progress, izaicinājumi un turpmākie uzdevumi cilvēku tirdzniecību novēršanas jomā.

Kopā no plānā iekļautā 31 pasākuma ir izpildīti 22 pasākumi, daļēji izpildīti un novērtēti – četri pasākumi, bet kā neizpildīti novērtēti pieci pasākumi. Tādējādi kopumā var secināt, ka plāna izpilde ir bijusi sekmīga. Plāns iedalīts četros galvenajos virzienos – prevencijā, lai palielinātu sabiedrības izpratni un informētību, uzsverot, ka cilvēku tirdzniecība ir sociāla problēma; aizsardzībā, lai uzlabotu cilvēku tirdzniecības upuru identificēšanu un nodrošināt efektīvu palīdzību un aizsardzību; vainīgo saukšanā pie atbildības, lai pastiprinātu centienus saukt pie kriminālatbildības cilvēku tirdzniecības noziedzīgo nodarījumu pastrādāšanā iesaistītās personas; sadarbībā, lai stiprinātu sadarbību un informācijas apmaiņu ar partneriem Latvijā un ārvalstīs, jo tikai koordinēta un kopīga starpinstitūciju rīcība var palīdzēt novērst cilvēku tirdzniecību.

Būtiskākie sasniegumi cīņā pret cilvēku tirdzniecību:

- Veiksmīgi organizētas informatīvās kampaņas un izglītojošas aktivitātes, iesaistot sabiedrības plašāku loku un specifiskas riska grupas;
- Sagatavoti un izplatīti informatīvie materiāli vairākās valodās, veicinot dažādu sabiedrības grupu informētību par cilvēku tirdzniecības riskiem;
- Tiesībaizsardzības iestādes, sociālie dienesti un NVO aktīvi sadarbojās cietušo identificēšanā un atbalsta sniegšanā;

198 Datu avots: Iekšlietu ministrija.
199 Iekšlietu ministrijas informatīvo ziņojumu "Par Cilvēku tirdzniecības novēršanas plāna 2021. – 2023. gadam izpildi". – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/attachments/legal_acts/document_versions/4e52d3e9-d743-4aaa-a07d-a75b67557da5/download

- Īstenota virkne apmācību dažādiem speciālistiem, tai skaitā tiesībaizsardzības iestādēm, prokuratūrai un tiesnešiem;
- 2021.–2023. gadā identificēti 111 cilvēku tirdzniecības upuri, no kuriem 95 bija Latvijas valstspiederīgie.

Savukārt galvenie izaicinājumi cilvēktirdzniecības novēršanas jomā saistīti ar vienprātības trūkumu par vienota normatīvā regulējuma izstrādi, lai spēcinātu pirmo saskarsmes institūciju sadarbību cilvēku tirdzniecības atpazīšanā un novirzīšanā atbalsta sniegšanai.

Atsevišķos gadījumos nepieciešams pagarināt sociālās rehabilitācijas pakalpojumu cilvēku tirdzniecības upuriem. Pašreizējais 180 dienu pakalpojums dažkārt ir nepietiekams.

Uzsverot turpmākos soļus cilvēku tirdzniecības novēršanā, nākamajā plānošanas periodā ir jākoncentrējas uz Eiropas Padomes, Ekspertu darbības grupas pret cilvēku tirdzniecību GRETA, Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) un ASV Valsts departamenta izteikto rekomendāciju īstenošanu. Tāpat līdz 2026. gada jūlijam Latvijas normatīvajā regulējumā paredzēts ieviest Eiropas Padomes Direktīvā (ES) 2024/1712[200] noteiktās prasības.[201]

2025. gada 26. augustā Ministru kabinets apstiprināja Cilvēku tirdzniecības novēršanas plānu 2025.–2027. gadam[202], kurš paredz ieviest Latvijai izteiktās starptautiskās rekomendācijas, kā arī nodrošināt Eiropas Savienības Direktīvas 2024/1712 prasību ieviešanu Latvijas normatīvajā regulējumā. Apstiprinātā plāna mērķis ir stiprināt institucionālo kapacitāti un efektīvu pieeju cilvēku tirdzniecības novēršanai, vēršoties pret cilvēku tirgotājiem, pilnveidojot atpazīšanu un potenciālo upuru novirzīšanu, kā arī sniedzot atbilstošu atbalstu upuriem. Viens no galvenajiem stratēģiskajiem uzdevumiem laikposmam līdz 2027. gadam ir oficiāli izveidot un pieņemt Nacionālo novirzīšanas mehānismu.

Mērķa sasniegšanai izvirzīti 12 uzdevumi, kas strukturēti atbilstoši starptautiski atzītajam 4P modelim (*prevention, protection, prosecution, partnership*):

Prevencija – sabiedrības un riska grupu izpratnes veicināšana, īpaši bērniem ārpusģimenes aprūpē, trešo valstu pilsoņiem un sociāli neaizsargātām personām.

Atbalsts upuriem – agrīna cilvēku tirdzniecības atpazīšana, tūlītējs atbalsts cietušajiem, pirmās saskarsmes institūciju apmācības un upuru atpazīšanas rīka izstrāde.

Vainīgo saukšana pie atbildības – izmeklēšanas un tiesvedības stiprināšana, kā arī stingrāku sodu ieviešana, tai skaitā līdz 10 gadu ieslodzījumu smagos gadījumos.

Politikas koordinācija – neatkarīga ziņotāja institūcijas izveides priekšlikums un pastāvīgas ekspertu darba grupas izveide regulārai starpinstitūciju sadarbībai.[203]

Tieslietu ministrija uzsākusi darbu pie Krimināllikuma grozījumiem, lai pārņemtu jauno cilvēku tirdzniecības definīciju, kas ieviesta ar ES Direktīvu (ES) 2024/1712. Šo grozījumu mērķis ir nodrošināt pilnīgu nacionālo tiesību aktu atbilstību atjauninātajam ES tiesiskajam regulējumam par cilvēku tirdzniecības apkarošanu. Izmaiņas stiprinās juridisko skaidrību un veicinās efektīvāku izmeklēšanu, kriminālvajāšanu un upuru aizsardzību.

200 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1712 (2024. gada 13. jūnijs), ar ko groza Direktīvu 2011/36/ES par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību PE/14/2024/REV/1. – Oficiālais Vēstnesis L, 2024/1712, 24.6.2024.

201 Progress, izaicinājumi un turpmākie uzdevumi cilvēku tirdzniecības novēršanā. – Pieejams: https://www.iem.gov.lv/lv/jaunums/progress-izaicinajumi-un-turpmakie-uzdevumi-cilveku-tirdzniecibas-noversana.

202 Ministru kabineta 2025. gada 26. augusta rīkojums Nr. 534 "Par Cilvēku tirdzniecības novēršanas plānu 2025.–2027. gadam". – Latvijas Vēstnesis Nr. 165. – 28.08.2025. – [stājās spēkā 26.08.2025.]

203 Apstiprināts Cilvēku tirdzniecības novēršanas plāns 2025.–2027. gadam. – Pieejams: https://www.iem.gov.lv/lv/jaunums/apstiprinats-cilveku-tirdzniecibas-noversanas-plans-2025-2027-gadam

2025. gada beigās Latvijas Iekšlietu ministrija aicināja citas cilvēku tirdzniecības apkarošanā iesaistītās ieinteresētās puses nominēt ekspertus darba grupai cilvēku tirdzniecības apkarošanai. Grupas mērķis ir nodrošināt regulāru informācijas apmaiņu, tendenču identificēšanu un koordinētu pieeju prevencijas un apmācību pasākumiem.[204]

Latvijas Iekšlietu ministrija ir izstrādājusi likumprojeku "Cilvēku tirdzniecības upuru atpazīšanas un atbalsta likums"[205], kura mērķis ir veicināt cīņu pret cilvēku tirdzniecību, izveidojot nacionālo novirzīšanas mehānismu un paredzot nogaidīšanas perioda piešķiršanas un šā perioda pārtraukšanas nosacījumus cilvēku tirdzniecības upurim. Projekts paplašina spēkā esošā likuma "Par cilvēku tirdzniecības upura uzturēšanos Latvijas Republikā" tvērumu un mērķi, vienlaikus transponējot nepieciešamās Direktīvas normas un precizējot nogaidīšanas perioda piemērošanas nosacījumus, tādējādi ieviešot arī GRETA rekomendācijas.

Kopumā ar likumprojektu tiek risināti šādi būtiski jautājumi: noteikts nacionālais koordinators un tā funkcijas; definēts iespējamo cilvēku tirdzniecības upuru novirzīšanas mehānisms un tā darbības kārtība; paplašināts nogaidīšanas perioda subjektu loks un precizēts tā iespējamais piemērošanas ilgums. [206]

Likumprojekts pašlaik ir nodots publiskajai apspriešanai, un paredzams, ka tas tiks pieņemts līdz vasarai.

Biedrība "Patvērums "Drošā māja"" laida klajā pētījumu "Cilvēku tirdzniecība un darba ekspluatācija Latvijā: trešo valstu pilsoņu ievainojamība, vervēšanas metodes un institucionālie izaicinājumi"[207], kas analizē šobrīd visizplatītāko cilvēku tirdzniecības veidu Latvijā – darba ekspluatāciju, kuras valgos nokļūst trešo valstu valstspiederīgie.

Lielākā daļa darbaspēka ekspluatācijā cietušo ir vīrieši no Centrālās un Dienvidāzijas valstīm, galvenokārt no Tadžikistānas, Uzbekistānas un Indijas. Latvijā strauji aug darbaspēka pieprasījums, pieaug darbā iekārtošanas aģentūru skaits. Savukārt viesstrādnieki dažādu iemeslu dēļ ir vieglāk ievainojami nekā vietējais darbaspēks. Šie faktori veicina risku nonākt ekspluatācijā. Pētījums rāda, ka trešo valstu pilsoņi Latvijā bieži cieš no nabadzības, no valodas nezināšanas un informācijas trūkuma, nepietiekama sociālā atbalsta un no izpratnes trūkuma par savām tiesībām. Vervētāji izmanto šos apstākļus, piedāvājot maldinošus darba solījumus, pieprasot maksājumus par iekārtošanu darbā un uzturot kontroli, biežāk ar draudiem un manipulāciju nekā fizisku vardarbību. Daudzi cietušie nonāk viltus parādos, nesaņem solīto atalgojumu un tiek atturēti no vēršanās pēc palīdzības.

<u>Pētījuma autori iesaka:</u>

- ieviest neatkarīgu ziņotāju (ekspertu, kas izskata NVO un valsts institūciju situācijas redzējumu, un sniedz slēdzienu),
- attīstīt uzraudzības mehānismus trešo valstu pilsoņu nodarbinātībai,
- efektīvāk piemērot Krimināllikuma 280. pantu (saukt pie krimināltatbildības nodarbinātības pārkāpumu veicējus)
- stiprināt proaktīvu upuru identificēšanu un tiesību aizsardzību.[208]

204 Avots: Iekšlietu ministrija
205 Likumprojekts "Cilvēku tirdzniecības upuru atpazīšanas un atbalsta likums". – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/structuralizer/data/nodes/ed9407fe-8555-4791-a098-3e8f5f0d14c8/preview
206 Tiesību akta projekta "Cilvēku tirdzniecības upuru atpazīšanas un atbalsta likums" anotācija. – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/annotation/096aa49a-2c96-4098-bdd8-9f2587924832
207 Cilvēku tirdzniecība un darba ekspluatācija Latvijā: trešo valstu pilsoņu ievainojamība, vervēšanas metodes un institucionālie izaicinājumi. – Pieejams: https://www.patverums-dm.lv/svs/uploads/files/sifnvo_petijums.pdf
208 Klajā nāk pētījums "Cilvēku tirdzniecība un darba ekspluatācija Latvijā: trešo valstu pilsoņu ievainojamība, vervēšanas metodes un institucionālie izaicinājumi". – Pieejams: https://www.patverums-dm.lv/lv/klaja-nak-petijums-%E2%80%9Ccilveku-tirdznieciba-un-darba-ekspluatacija-latvija-treso-valstu-pilsonu-ievainojamiba-vervesanas-metodes-un-institucionalie-izaicinajumi%E2%80%9D/1903

2026. gada 6. februārī tika publicēts ceturtais GRETA ziņojums par Latvijas īstenotajiem pasākumiem cilvēku tirdzniecības apdraudējuma novēršanā un atklāšanā[209]. Ziņojums aptver laika posmu no 2021. līdz 2025. gadam, kurā tiek izvērtēti Latvijas veiktie pasākumi, lai novērstu ievainojamību pret cilvēku tirdzniecību, atklātu un atbalstītu neaizsargātus upurus un sodītu likumpārkāpējus. To darot, īpaša uzmanība tiek pievērsta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) izmantošanai cilvēku tirdzniecības nodarījumu izdarīšanai, kā arī tehnoloģisko inovāciju izmantošanai, lai novērstu cilvēku tirdzniecību, aizsargātu upurus un sauktu pie atbildības cilvēku tirgotājus. Ziņojumā tiek izvērtēts arī progress, kas panākts atsevišķās jomās, kuras GRETA pārbaudīja iepriekšējās izvērtēšanas kārtās.

Ziņojumā uzsvērts, ka bērni un jaunieši, kas atrodas aprūpes iestādē vai pāriet no tās, saskaras ar paaugstinātu cilvēku tirdzniecības risku. Tāpēc GRETA uzskata, ka iestādēm jāstiprina viņiem sniegtais atbalsts un tā pieejamība pašvaldībās, jāiekļauj cilvēku tirdzniecības novēršana vispārējā skolu mācību programmā un jānodrošina apmācība visiem attiecīgajiem speciālistiem.

Arī sievietes un meitenes, kas iesaistītas prostitūcijā, tiek atzītas par paaugstināta riska grupām. GRETA mudina veikt turpmākus pasākumus, lai izskaustu seksuālos un dzimumu stereotipus, vairotu izpratni par cilvēku tirdzniecības riskiem, izstrādātu izejas programmas tiem, kas vēlas pamest prostitūciju, un pieņemtu atbilstošus tiesību aktus, lai mazinātu ekspluatāciju.

Pieaugošais pieprasījums pēc migrantstrādniekiem apvienojumā ar ierobežotajiem inspekcijas resursiem ir palielinājis trešo valstu pilsoņu darbaspēka ekspluatācijas risku Latvijā. GRETA uzskata, ka Latvijas iestādēm jānodrošina, ka Valsts darba inspekcijai ir pieejams pietiekams personāls, resursi un apmācība, lai tā varētu dot ieguldījumu cilvēku tirdzniecības novēršanā un atklāšanā darbaspēka ekspluatācijas nolūkā.

Ziņojumā uzmanība tiek pievērsta arī romu kopienai, kas joprojām saskaras ar šķēršļiem izglītības, mājokļu un piekļuves darba tirgum jomā, palielinot neaizsargātību pret ekspluatāciju. GRETA iesaka sadarbībā ar romu mediatoriem un pilsonisko sabiedrību veikt mērķtiecīgu izpratnes veicināšanu par cilvēku tirdzniecības riskiem, drošu migrāciju un darba ņēmēju tiesībām.

Ziņojumā ir norādīta arī neaizsargātība patvēruma meklētāju, nepavadītu un no vecākiem nošķirtu bērnu, personu ar invaliditāti un bezpajumtnieku vidū, aicinot uzlabot apmācību, nodrošināt iekļaujošus pakalpojumus, atbilstošus resursus un sistemātiskus neaizsargātības novērtējumus, lai novērstu cilvēku tirdzniecību.[210]

209 FOURTH EVALUATION ROUND Measures to prevent and detect vulnerabilities to human trafficking EVALUATION REPORT LATVIA GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. – Pieejams: https://rm.coe.int/greta-evaluation-report-on-the-implementation-of-the-council-of-europe/48802a8e5a

210 GRETA publishes its fourth report on Latvia. – Pieejams: https://www.coe.int/en/web/anti-human-trafficking/-/greta-publishes-its-fourth-report-on-latvia

Apmācības un izpratnes veidošana

2025. gada 1. janvārī biedrība "Patvērums "Drošā Māja" uzsāka īstenot projektu "Ilgtspējīga izaugsme: biedrības "Patvērums "Drošā Māja" darbības un kapacitātes stiprināšana"[211].

Projekta mērķis ir stiprināt biedrības kapacitāti un veicināt sabiedrības informētību par cilvēku tirdzniecības, migrācijas un integrācijas jautājumiem. Šīs aktivitātes paredz uzlabot starpinstitucionālo sadarbību un nodrošināt efektīvāku šo problēmu risināšanu Latvijā.

Lai efektīvi risinātu cilvēku tirdzniecības problēmu, projektā paredzētas šādas aktivitātes:

- Biedrības kapacitātes stiprināšana – profesionālās apmācības, supervīzijas un vadības procesu uzlabošana.
- Pētījumi un interešu pārstāvība – pētījums par vervēšanas procesiem cilvēku tirdzniecībā, diskusijas un politikas iniciatīvu izstrāde.
- Sabiedrības informēšana un atbalsts upuriem – mākslas terapijas nodarbības, izglītojoši materiāli, informatīvas kampaņas, kā arī biedrības mājas lapas uzlabošana.[212]

211 Ilgtspējīga izaugsme: biedrības "Patvērums "Drošā Māja"" darbības un kapacitātes stiprināšana. – Pieejams: https://www.patverums-dm.lv/lv/ilgtspejiga-izaugsme-biedribas-patverums-drosa-maja-darbibas-un-kapacitates-stiprinasana

212 Uzsākts projekts "Ilgtspējīga izaugsme: biedrības "Patvērums "Drošā Māja" darbības un kapacitātes stiprināšana". – Pieejams: https://www.patverums-dm.lv/lv/uzsakts-projekts-ilgtspejiga-izaugsme-biedribas-patverums-drosa-maja-darbibas-un-kapacitates-stiprinasana/1855

Apmācības

Mēnesis	Dalībnieki	Saturs un struktūra	Organizatori un finansējums
janvāris	43 Rīgas pašvaldības sociālie darbinieki	Rīgas pašvaldība. Kas ir cilvēku tirdzniecība, tās dažādās formas, tendences, novirzīšanas procedūras un darbs ar neaizsargātām personām.	Rīgas pašvaldība un Iekšlietu ministrija. Gada budžets.
marts	23 dalībnieki – nozares speciālisti/ interešu aizstāvji	"*Social Path*" piemēri. Sanāksmes laikā institūcijas no Itālijas, Grieķijas un Serbijas dalījās pieredzē par "sociālās pieejas" integrēšanu savos novirzīšanas mehānismos. Latvijas Republikas Tiesībsarga biroja pārstāvis Matīss Malojlo iepazīstināja ar situācijas novērtējumu Latvijā un dalījās ar secinājumiem.	EDSO kopā ar Iekšlietu ministriju un ekspertu Matīsu Malojlo. Gada budžets.
maijs	Aptuveni 15 Sabiedrības integrācijas fonda darbinieki (Vienas pieturas aģentūra iebraucējiem)	Cilvēku tirdzniecības tendences, novirzīšanas procedūras, darbs ar klientiem un reālu gadījumu analīze.	Vienas pieturas aģentūra iebraucējiem, Sabiedrības integrācijas fonds kopā ar Iekšlietu ministriju. Gada budžets.
maijs	71 dalībnieks – tiesneši, prokurori un policisti	Mācības sniedza padziļinātas zināšanas un praktiskās iemaņas, kas nepieciešamas cilvēku tirdzniecības gadījumu identificēšanai un novērtēšanai. Dalībnieki guva izpratni par šī nozieguma būtību un juridisko kvalifikāciju saskaņā ar Krimināllikuma 154.[1] [213] pantu, mācījās nošķirt cilvēku tirdzniecību no citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kā arī izprast upuru psiholoģisko un sociālo profilu. Mācībās tika apskatīti tirdzniecības veidi, nozieguma izdarīšanas metodes un galvenie pierādījumu veidi.	Tiesu administrācija (Latvijas Tiesnešu mācību centrs/ Tiesu akadēmija).

213 Krimināllikums. – Latvijas Vēstnesis Nr. 199/200, 08.07.1998. – [stājās spēkā 01.04.1999.]

jūnijs	112 dalībnieki no bērnu tiesību aizsardzības sektora	Cilvēku tirdzniecība – riska jomas un bērnu neaizsargātība, tendences, identifikācija un novirzīšana, starpinstitūciju sadarbība, kā arī kopīga reālu gadījumu un situāciju analīze.	Bērnu aizsardzības centrs kopā ar Iekšlietu ministriju. Gada budžets.
septembris	60 dalībnieki	Simulācijas mācības par cilvēku tirdzniecības atpazīšanu divās lokācijās un sadarbību palīdzības sniegšanā potenciālajiem upuriem.	Valsts policijas koledža – Valsts darba inspekcija, Iekšlietu ministrija. Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) finansējums.
oktobris	100 dalībnieki	Trešo valstu valstspiederīgo nodarbinātība. Izaicinājumi, kontroles jautājumi.	Valsts darba inspekcija. Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) finansējums.
novembris	80 dalībnieki	Mācību programma bāriņtiesām.	Bērnu aizsardzības centrs kopā ar Iekšlietu ministriju. Gada budžets.
decembris	13 policijas darbinieki no reģioniem	Cilvēku tirdzniecības pamatmodulis. Cilvēku tirdzniecības definīcija, tiesiskais regulējums, indikatori, formas, novirzīšana, sociālā rehabilitācija u.c.	Valsts policijas koledža.

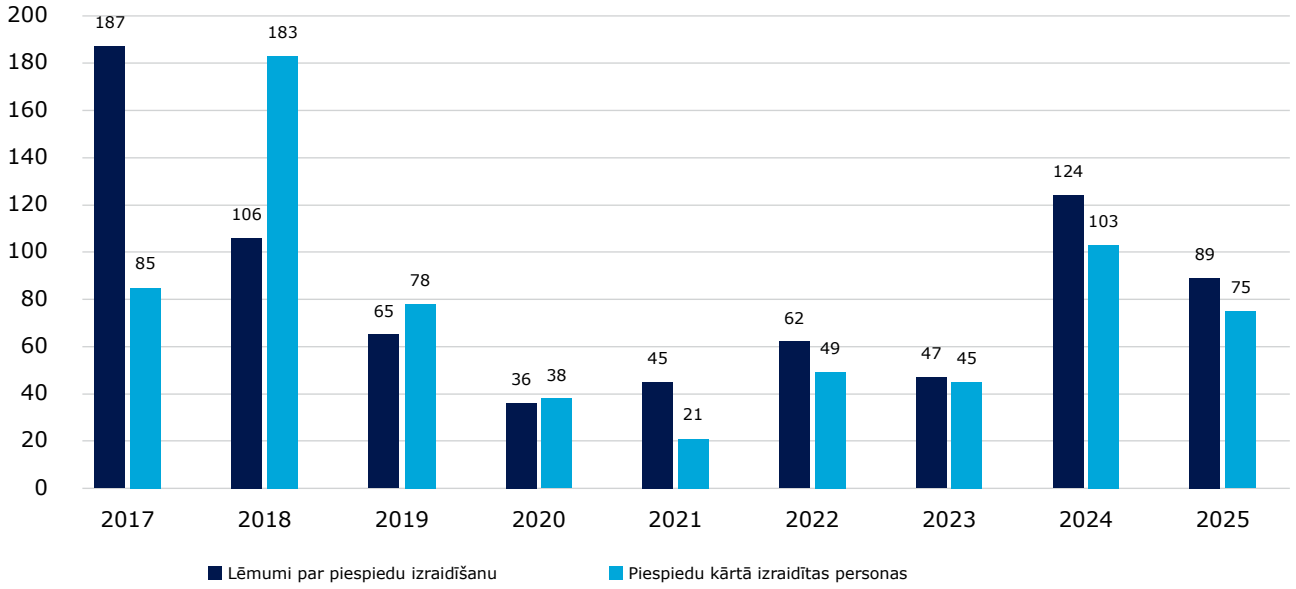

ATGRIEŠANA UN ATPAKAĻUZŅEMŠANA

ATGRIEŠANA UN ATPAKAĻUZŅEMŠANA

2025. gadā palielinājās personu skaits, kas brīvprātīgi atstājušas Latviju – 2206 (2024. gadā – 1965). Tie vairumā gadījumu bija Uzbekistānas, Krievijas un Tadžikistānas pilsoņi.[214] 80[215] personas saņēmušas brīvprātīgās atgriešanās palīdzību. 2025. gadā samazinājās, piespiedu kārtā izraidīto personu skaits, sasniedzot 75 (2024. gadā – 103[216]). Lielākais piespiedu kārtā izraidīto trešo valstu valstspiederīgo skaits bija no Krievijas, Ukrainas un Uzbekistānas.

Izraidīšana

Attēls 11.-1.

Lai veicinātu efektīvāku un ilgtspējīgāku ārzemnieku atgriešanu, 2024. gada beigās Latvijas VRS pievienojās Eiropas Savienības reintegrācijas programmai (turpmāk – EURP). Kopš 2025. gada sākuma VRS aktīvi izmanto EURP, 2025. gada beigās kopumā bija 38 reintegrācijas lietas. Saistībā ar VRS iesaisti EURP, un, lai noregulētu VRS iekšējo programmas izmantošanas kārtību, tika izdots VRS iekšējais normatīvais akts – 2025. gada 16. aprīļa VRS pavēle Nr.23.1-8.4/608 "Par Eiropas Savienības reintegrācijas programmas izmantošanas uzsākšanu". Vienlaikus, VRS ierosināja grozījumus Imigrācijas likumā, lai papildinātu, ka amatpersonām ir tiesības mainīt lēmumu no piespiedu uz brīvprātīgu gadījumā, ja ārzemnieks piesakās vienai no pieejamajām reintegrācijas programmām, tai skaitā, iekļaujot arī EURP. Turpretī, ievērojot Latvijā izveidojušos migrācijas situāciju – spiedienu no Baltkrievijas, un VRS nepietiekamu personāla kapacitāti, kā arī, lai veicinātu aktīvu ārzemnieku iesaisti EURP, un, lai nodrošinātu atgriešanas un reintegrācijas konsultācijas ārzemniekiem, kopš 2025. gada jūlija Latvijā darbojas Frontex atgriešanas speciālists.[217]

214 Datu avots: PMLP.
215 Datu avots: IOM Rīgas birojs.
216 Avots: VRS.
217 Avots: VRS

MIGRĀCIJAS UN ATTĪSTĪBAS POLITIKA

MIGRĀCIJAS UN ATTĪSTĪBAS POLITIKA

2025. gada februārī Ārlietu ministrija piedāvā lietošanai attīstības sadarbības projektu īstenotājiem Latvijas attīstības sadarbības politikas zīmolu LATDEV. Zīmols izstrādāts, lai veidotu vienotu komunikāciju par Latvijas īstenoto attīstības sadarbības politiku, tādējādi veicinot Latvijas atpazīstamību un izceļot Latvijas pienesumu globālajā attīstībā.

"LATDEV" nosaukums veidots no vārdu pirmajiem burtiem saistībā ar attīstības sadarbību, radot labskanīgu abreviatūru. Nosaukums angļu valodā – *Latvia's Development Cooperation*.[218]

2025. gada 19. martā Parīzē Latvija kļuva par Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) 33. Attīstības palīdzības komitejas (DAC) dalībvalsti. DAC ir vadošais starptautiskais forums standartu un labās prakses veidošanā attīstības sadarbības jomā. Dalība DAC dos platformu Latvijas politisko prioritāšu īstenošanai, tostarp atbalstot Ukrainu un citas ES Austrumu partnerības valstis starptautiskā līmenī, veidojot jaunas partnerības un efektīvāku attīstības sadarbības politikas sistēmu.

Šobrīd aktuālās tēmas, kurām noteikto standartu pilnveidē Latvija plāno iesaistīties, ir publiskās pārvaldes reformas un digitalizācija, sadarbība partnervalstu migrācijas politikas un robežu pārvaldības pilnveidei, nefinansiālā atbalsta sniegšana, atbalsts civiliedzīvotājiem konfliktu skartajās zonās.

2025. gada 20. martā, Latvija jau kā pilntiesīga dalībvalsts piedalījās DAC Augsta līmeņa sanāksmē (*High Level Meeting*), kas ir galvenais DAC dalībvalstu un partnervalstu augstāko amatpersonu tikšanās formāts. Valstis diskutēja par attīstības sadarbības finansējuma palielināšanu un efektīvāku atbalsta sniegšanu kontekstā ar aktuālajiem globālajiem izaicinājumiem.[219]

218 Latvijas attīstības sadarbības zīmols LATDEV. – Pieejams: https://www.mfa.gov.lv/lv/latvijas-attistibas-sadarbibas-zimols-latdev

219 Latvijas nozīme attīstības sadarbībā pieaug – Latvija kļūst par OECD Attīstības palīdzības komitejas dalībvalsti. – Pieejams: https://www.mfa.gov.lv/lv/jaunums/latvijas-nozime-attistibas-sadarbiba-pieaug-latvija-klust-par-oecd-attistibas-palidzibas-komitejas-dalibvalsti

AVOTU UN LITERATŪRAS SARAKSTS

AVOTU UN LITERATŪRAS SARAKSTS

Latvijas tiesību akti

Krimināllikums. – Latvijas Vēstnesis Nr. 199/200, 08.07.1998. – [stājās spēkā 01.04.1999.]

Imigrācijas likums. – Ziņotājs, Nr.169, 20.11.2002.- [stājās spēkā 01.05.2003.]

Latvijas Republikas valsts robežas likums. – Latvijas Vēstnesis Nr. 189, 02.12.2009. – [stājās spēkā 16.12.2009.]

Patvēruma likums. – Latvijas Vēstnesis, Nr.2, 05.01.2016. – [stājās spēkā 19.01.2016.]

Likums "Grozījumi Imigrācijas likumā". – Latvijas Vēstnesis Nr. 76, 17.04.2025. – [stājās spēkā 01.09.2025.]

Likums "Grozījumi Latvijas Republikas valsts robežas likumā". – Latvijas Vēstnesis Nr. 76, 17.04.2025. – [stājās spēkā 18.04.2025.]

Likums "Grozījumi Imigrācijas likumā". – Latvijas Vēstnesis Nr. 198, 14.10.2025. – [stājās spēkā 28.10.2025.]

Likums "Grozījumi likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu"". – Latvijas Vēstnesis Nr. 233, 03.12.2025. – [stājās spēkā 01.01.2026.]

Likums "Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā". – Latvijas Vēstnesis Nr. 244, 18.12.2025. – [stājās spēkā 01.01.2026.]

Likums "Grozījums Imigrācijas likumā". – Latvijas Vēstnesis Nr. 72, 15.04.2026. – [stājās spēkā 29.04.2026.]

Likums "Grozījumi Valsts robežsardzes likumā". – Latvijas Vēstnesis Nr. 84, 05.05.2026. – [stājās spēkā 19.05.2026.]

Likums "Grozījumi Imigrācijas likumā". – Latvijas Vēstnesis Nr. 85, 06.05.2026. – [stājās spēkā 20.05.2026.]

Ministru kabineta 2021. gada 4. marta noteikumi Nr. 141 "Ārzemnieku ceļošanas dokumentu atzīšanas kārtība". – Latvijas Vēstnesis Nr. 46. – 08.03.2021. – [stājās spēkā 09.03.2021.]

Ministru kabineta 2026. gada 24. februāra noteikumi Nr. 84 "Grozījumi Ministru kabineta 2025. gada 6. maija noteikumos Nr. 277 "Kārtība, kādā nodrošina prioritāru publisku pakalpojumu sniegšanu komersantiem"". – Latvijas Vēstnesis Nr. 40, 26.02.2026. – [stājās spēkā 27.02.2026.]

Ministru kabineta 2025. gada 25. februāra noteikumi Nr. 123 "Noteikumi par trešo valstu valstspiederīgo vīzu pieteikumu pieņemšanas un ieceļošanas ierobežojumiem Latvijas Republikā". – Latvijas Vēstnesis Nr. 43, 03.03.2025. – [stājās spēkā 04.03.2025.]

Ministru kabineta 2025. gada 18. marta noteikumi Nr. 176 "Grozījumi Ministru kabineta 2022. gada 8. marta noteikumos Nr. 157 "Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu, valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi"". – Latvijas Vēstnesis Nr. 57, 21.03.2025. – [stājās spēkā 22.03.2025.]

Ministru kabineta 2025. gada 25. marta noteikumi Nr. 197 "Pagaidu ceļošanas dokumenta noteikumi". – Latvijas Vēstnesis. Nr. 63, 31.03.2025. – [stājās spēkā 09.12.2025.]

Ministru kabineta 2025. gada 8. aprīļa noteikumi Nr. 217 "Grozījumi Ministru kabineta 2017. gada 20. jūnija noteikumos Nr. 352 "Noteikumi par oficiālās statistikas veidlapas paraugu bāriņtiesas darbības jomā un veidlapas aizpildīšanas un iesniegšanas kārtību"". – Latvijas Vēstnesis Nr. 74, 15.04.2025. – [stājās spēkā 16.04.2025.]

Ministru kabineta 2025. gada 6. maija noteikumi Nr. 277 "Kārtība, kādā nodrošina prioritāru publisku pakalpojumu sniegšanu komersantiem". – Latvijas Vēstnesis Nr. 91, 14.05.2025. – [stājās spēkā 15.05.2025.]

Ministru kabineta 2025. gada 12. augusta noteikumi Nr. 492 "Grozījumi Ministru kabineta 2016. gada 26. jūlija noteikumos Nr. 488 "Kārtība, kādā nepilngadīgam patvēruma meklētājam nodrošina izglītības ieguves iespējas"". – Latvijas Vēstnesis Nr. 154, 13.08.2025. – [stājās spēkā 01.09.2025.]

Ministru kabineta 2026. gada 3. marta noteikumi Nr. 109 "Grozījumi Ministru kabineta 2022. gada 8. jūnija noteikumos Nr. 339 "Noteikumi par primāri sniedzamā atbalsta nodrošināšanu Ukrainas civiliedzīvotājiem"". – Latvijas Vēstnesis Nr. 47, 09.03.2026. – [stājās spēkā 10.03.2026.]

Ministru kabineta 2024. gada 18. decembra rīkojums Nr. 1109 "Par Pasākumu plānu atbalsta sniegšanai Ukrainas civiliedzīvotājiem Latvijas Republikā 2025. gadam". – Latvijas Vēstnesis Nr. 250, 27.12.2024. – [stājās spēkā 18.12. 2024.]

Ministru kabineta 2025. gada 20. janvāra rīkojums Nr. 32 "Par Rīcības plānu Latvijas Austrumu pierobežas ekonomiskajai izaugsmei un drošības stiprināšanai 2025.–2027. gadam". – Latvijas Vēstnesis Nr. 15, 22.01.2025. – [stājās spēkā]

Ministru kabineta 2025. gada 19. marta rīkojums Nr. 166 "Par prasības noteikšanu ieceļošanai tikai ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem robežšķērsošanas vietās "Pāternieki", "Terehova" un "Grebņeva"". – Latvijas Vēstnesis Nr. 55B, 19.03.2025. – [stājās spēkā 19.03.2025.]

Ministru kabineta 2025. gada 16. aprīļa rīkojums Nr. 212 "Par apropriācijas pārdali no budžeta resora "74. Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums" programmas 17.00.00 "Finansējums Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā noteikto pasākumu īstenošanai"". – Latvijas Vēstnesis Nr. 77, 22.04.2025. – [stājās spēkā 16.04.2025.]

Ministru kabineta 2025. gada 22. jūlija rīkojums Nr. 449 "Par Pasākumu plānu atbalsta sniegšanai Ukrainas civiliedzīvotājiem Latvijas Republikā 2025. gadam". – Latvijas Vēstnesis Nr. 141, 25.07.2025. – [stājās spēkā 22.07.2025.]

Ministru kabineta 2025. gada 26. augusta rīkojums Nr. 534 "Par Cilvēku tirdzniecības novēršanas plānu 2025.–2027. gadam". – Latvijas Vēstnesis Nr. 165. – 28.08.2025. – [stājās spēkā 26.08.2025.]

Ministru kabineta 2025. gada 7. oktobra rīkojums Nr. 643 "Par ierobežojuma noteikšanu Latvijas Republikas–Baltkrievijas Republikas un Latvijas Republikas–Krievijas Federācijas robežas šķērsošanai, veicot starptautiskos neregulāros pasažieru pārvadājumus ar autobusiem". – Latvijas Vēstnesis, 195, 09.10.2025. – [stājās spēkā 07.10.2025.]

Ministru kabineta 2025. gada 22. decembra rīkojums Nr. 871 "Grozījums Ministru kabineta 2024. gada 12. marta rīkojumā Nr. 184 "Par pastiprināta robežapsardzības sistēmas darbības režīma izsludināšanu"". – Latvijas Vēstnesis Nr. 248, 29.12.2025. – [stājās spēkā 22.12.2025. Zaudē spēku 01.07.2026.]

Saeimas paziņojums "Par Saeimas Parlamentārās izmeklēšanas komisijas par problēmām nacionālā un Eiropas Savienības līmeņa imigrācijas regulējumā un izpildinstitūciju darbā, kas izraisa trešo valstu pilsoņu masveida ieceļošanu un uzturēšanos Latvijas Republikā, izveidošanu". – Latvijas Vēstnesis Nr. 230, 28.11.2025.

Ministru kabineta 2025. gada 25. novembra sēdes protokols Nr. 49. – Latvijas Vēstnesis Nr. 231, 01.12.2025.

ES tiesību akti

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2017/2226 (2017. gada 30. novembris), ar ko izveido ieceļošanas/izceļošanas sistēmu (IIS), lai reģistrētu to trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas un izceļošanas datus un ieceļošanas atteikumu datus, kuri šķērso dalībvalstu ārējās robežas, un ar ko paredz nosacījumus piekļuvei IIS tiesībaizsardzības nolūkos, un ar ko groza Konvenciju, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu, un Regulas (EK) Nr. 767/2008 un (ES) Nr. 1077/2011. – Oficiālais Vēstnesis L 327/20. – 09.12.2017.

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/817 (2019. gada 20. maijs), ar ko izveido satvaru ES informācijas sistēmu sadarbspējai robežu un vīzu jomā un groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 767/2008, (ES) 2016/399, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240, (ES) 2018/1726 un (ES) 2018/1861 un Padomes Lēmumus 2004/512/EK un 2008/633/TI PE/30/2019/REV/1. – Oficiālais Vēstnesis L 135, 22.5.2019.

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/818 (2019. gada 20. maijs), ar ko izveido satvaru ES informācijas sistēmu sadarbspējai policijas un tiesu iestāžu sadarbības, patvēruma un migrācijas jomā un groza Regulas (ES) 2018/1726, (ES) 2018/1862 un (ES) 2019/816 PE/31/2019/REV/1. – Oficiālais Vēstnesis L 135, 22.5.2019.

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1252 (2024. gada 11. aprīlis), ar ko izveido satvaru tam, kā nodrošināt drošu un ilgtspējīgu apgādi ar kritiski svarīgām izejvielām, un groza Regulas (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1724 un (ES) 2019/1020 (Dokuments attiecas uz EEZ) PE/78/2023/REV/1. – Oficiālais Vēstnesis L, 2024/1252, 3.5.2024.

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1233 (2024. gada 24. aprīlis) par vienotu pieteikšanās procedūru, lai trešo valstu valstspiederīgajiem izsniegtu vienoto uzturēšanās un darba atļauju dalībvalsts teritorijā, un par vienotu tiesību kopumu trešo valstu darba ņēmējiem, kuri kādā dalībvalstī uzturas likumīgi (pārstrādāta redakcija). – PE/93/2023/REV/1 Oficiālais Vēstnesis L, 2024/1233, 30.4.2024.

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1735 (2024. gada 13. jūnijs) par pasākumu satvara izveidi Eiropas neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas ekosistēmas stiprināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2018/1724 (Dokuments attiecas uz EEZ) PE/45/2024/REV/1. – Oficiālais Vēstnesis L, 2024/1735, 28.6.2024.

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1712 (2024. gada 13. jūnijs), ar ko groza Direktīvu 2011/36/ES par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību PE/14/2024/REV/1. – Oficiālais Vēstnesis L, 2024/1712, 24.6.2024.

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2025/1534 (2025. gada 18. jūlijs) par pagaidu atkāpēm no konkrētiem Regulu (ES) 2017/2226 un (ES) 2016/399 noteikumiem attiecībā uz ieceļošanas/izceļošanas sistēmas darbības pakāpenisku sākšanu PE/17/2025/REV/1. – Oficiālais Vēstnesis L, 2025/1534, 23.7.2025.

Literatūra

(Nr. IC/RPVP/2024/11) Projekts: Ieceļošanas/izceļošanas sistēmas un ETIAS ieviešanas 2. posms. – Pieejams: https://www.rs.gov.lv/lv/projekts/nr-icrpvp202411-projekts-iecelosanasizcelosanas-sistemas-un-etias-ieviesanas-2posms

"Starptautisko studentu integrācija un nodarbinatības iespējas Latvijā". – Pieejams: https://biceps.org/wp-content/uploads/2025/12/treso_valstu_studentu_nodarbinatiba_2025.pdf

32 organizācijas nodrošinās latviešu valodas kursus Ukrainas civiliedzīvotājiem – bērniem un pieaugušajiem. – Pieejams: https://www.sif.gov.lv/lv/jaunums/32-organizacijas-nodrosinas-latviesu-valodas-kursus-ukrainas-civiliedzivotajiem-berniem-un-pieaugusajiem

Apstiprināti konkursa "Latviešu valodas mācības Ukrainas civiliedzīvotājiem" rezultāti. – Pieejams: https://www.sif.gov.lv/lv/jaunums/apstiprinati-konkursa-latviesu-valodas-macibas-ukrainas-civiliedzivotajiem-rezultati

Apstiprināti konkursa "Nevalstisko organizāciju pasākumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalstam" rezultāti. – Pieejams: https://www.sif.gov.lv/lv/jaunums/apstiprinati-konkursa-nevalstisko-organizaciju-pasakumi-ukrainas-civiliedzivotaju-atbalstam-rezultati

Apstiprināti projektu konkursa "Latviešu valodas mācības Ukrainas civiliedzīvotājiem – bērniem" rezultāti. – Pieejams: https://www.sif.gov.lv/lv/jaunums/apstiprinati-projektu-konkursa-latviesu-valodas-macibas-ukrainas-civiliedzivotajiem-berniem-rezultati

Apstiprināts Cilvēku tirdzniecības novēršanas plāns 2025.–2027. gadam. – Pieejams: https://www.iem.gov.lv/lv/jaunums/apstiprinats-cilveku-tirdzniecibas-noversanas-plans-2025-2027-gadam

APTITUDE projekts – solis tuvāk drošai un ērtai digitālajai identitātei visā Eiropā. – Pieejams: https://www.varam.gov.lv/lv/jaunums/aptitude-projekts-solis-tuvak-drosai-un-ertai-digitalajai-identitatei-visa-eiropa

Atbalsta pasākumi personu, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība, uzņemšanai un izmitināšanai Latvijā (2. posms). – Pieejams: https://www.pmlp.gov.lv/lv/projekts/atbalsta-pasakumi-personu-kuram-nepieciesama-starptautiska-aizsardziba-uznemsanai-un-izmitinasanai-latvija-2posms

Attieksme nemainās, pabalsti mazinās: kā Latvija pielāgojas ilgtermiņa ukraiņu klātbūtnei. – Pieejams: https://lasi.lv/latvija-pasaule/sabiedriba/attieksme-nemainas-pabalsti-mazinas-ka-latvija-pielagojas-ilgtermina-ukrainu-klatbutnei.34432

Augstskolas sola samazināt trešo valstu studentu īpatsvaru. – Pieejams: https://leta.lv/home/important/227CF7CC-7478-4102-AAD7-DB86C86AB5CB/

Bez kavēšanās jākompensē pašvaldību izdevumi nepilngadīgo patvēruma meklētāju bez pavadības vajadzībām. – Pieejams: https://www.tiesibsargs.lv/news/bez-kavesanas-jakompense-pasvaldibu-izdevumi/

Cilvēku tirdzniecība un darba ekspluatācija Latvijā: trešo valstu pilsoņu ievainojamība, vervēšanas metodes un institucionālie izaicinājumi. – Pieejams: https://www.patverums-dm.lv/svs/uploads/files/sifnvo_petijums.pdf

Deputāti norāda uz problēmām migrācijā – ārvalstu studenti un nepietiekama izraidīto kontrole. – Pieejams: https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/19.03.2025-deputati-norada-uz-problemam-migracija-arvalstu-studenti-un-nepietiekama-izraidito-kontrole.a592193/

Diskriminācijas situācija Latvijā. – Pieejams: https://www.tiesibsargs.lv/resource/diskriminacijas-situacija-latvija/

EK komisārs Brunners vizītē uz Latvijas ārējas austrumu robežas ar iekšlietu ministru R.Kozlovski pārrunā paveikto robežas stiprināšanā. – Pieejams: https://www.iem.gov.lv/lv/jaunums/ek-komisars-brunners-vizite-uz-latvijas-arejas-austrumu-robezas-ar-iekslietu-ministru-rkozlovski-parruna-paveikto-robezas-stiprinasana

EMT nacionālais ziņojums pētījumam "Migrantu ilgtspējīgas integrācijas darba tirgū sekmēšana: prasmju atbilstības veicināšanas politika un instrumenti. – Pieejams: https://www.emn.lv/wp-content/uploads/2026/03/MIGRANTU-ILGTSPEJIGAS-INTEGRACIJAS-DARBA-TIRGU-SEKMESANA_LV_final.pdf

EMT nacionālais ziņojums pētījumam: Trešo valstu valstspiederīgo ģimenes atkalapvienošanās Eiropas Savienībā: stāvoklis 20 gadus pēc ģimenes atkalapvienošanās direktīvas ieviešanas. – Pieejams: https://www.emn.lv/wp-content/uploads/2025/09/Treso-valstu-valstspiederigo-gimenes-atkalapvienosanas-ES-20-gadi-pec-Gimenes-atkalapvienosanas-direktivas-ieviesanas_2025.pdf

ES Finansiāla atbalsta instrumenta robežu pārvaldībai un vīzu politikai (Migrācijas un patvēruma pakts) 2021.-2027. gadam projekts Nr. IC/MPP/RPVP/2025/1 "Biometrijas datu apstrādes sistēmas tehnoloģiskās platformas modernizācija un EURODAC iekārtu iegāde". – Pieejams: https://www.pmlp.gov.lv/lv/projekts/es-finansiala-atbalsta-instrumenta-robezu-parvaldibai-un-vizu-politikai-migracijas-un-patveruma-pakts-2021-2027gadam-projekts-nr-icmpprpvp20251-biometrijas-datu-apstrades-sistemas-tehnologiskas-platformas-modernizacija-un-eurodac-iekartu-iegade

ES padome rakstiski apstiprina sākotnējo vienošanos par Migrācijas un patvēruma pakta solidaritātes mehānismu; Latvija balsojumā atturas. – Pieejams: https://www.iem.gov.lv/lv/jaunums/es-padome-rakstiski-apstiprina-sakotnejo-vienosanos-par-migracijas-un-patveruma-pakta-solidaritates-mehanismu-latvija-balsojuma-atturas

Fizisko personu reģistrā aktualizētas ziņas par 18,6 tūkstošiem Ukrainas civiliedzīvotāju. – Pieejams: https://www.pmlp.gov.lv/lv/jaunums/fizisko-personu-registra-aktualizetas-zinas-par-186-tukstosiem-ukrainas-civiliedzivotaju

FOURTH EVALUATION ROUND Measures to prevent and detect vulnerabilities to human trafficking EVALUATION REPORT LATVIA GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. – Pieejams: https://rm.coe.int/greta-evaluation-report-on-the-implementation-of-the-council-of-europe/48802a8e5a

GRETA publishes its fourth report on Latvia. – Pieejams: https://www.coe.int/en/web/anti-human-trafficking/-/greta-publishes-its-fourth-report-on-latvia

Horizontālais princips "Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana". – Pieejams: https://www.lm.gov.lv/lv/horizontalais-princips-vienlidziba-ieklausana-nediskriminacija-un-pamattiesibu-ieverosana

Iekšlietu ministrijas informatīvo ziņojumu "Par Cilvēku tirdzniecības novēršanas plāna 2021. – 2023. gadam izpildi". – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/attachments/legal_acts/document_versions/4e52d3e9-d743-4aaa-a07d-a75b67557da5/download

Ilgtspējīga izaugsme: biedrības "Patvērums "Drošā Māja"" darbības un kapacitātes stiprināšana. – Pieejams: https://www.patverums-dm.lv/lv/ilgtspejiga-izaugsme-biedribas-patverums-drosa-maja-darbibas-un-kapacitates-stiprinasana

Informatīvais ziņojums "Par nepilngadīgo patvēruma meklētāju bez pavadības tiesību un interešu aizsardzības pasākumu ietekmi uz pašvaldību budžetiem". – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/meetings/cabinet_ministers/47e44dd2-3576-4640-ae69-5ea79e9436c2

Informatīvais ziņojums "Par trešo valstu pilsoņu uzturēšanās Latvijā tiesiskā regulējuma pilnveidošanu". – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/707e492f-8bfd-4dc1-801f-3a6b85abd733

Informatīvais ziņojums "Par trešo valstu pilsoņu uzturēšanās Latvijā tiesiskā regulējuma pilnveidošanu". – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/707e492f-8bfd-4dc1-801f-3a6b85abd733

IZM rosina veidot vienotu latviešu valodas apguves sistēmu pieaugušajiem. – Pieejams: https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/izm-rosina-veidot-vienotu-latviesu-valodas-apguves-sistemu-pieaugusajiem

IZM rosina veidot vienotu latviešu valodas apguves sistēmu pieaugušajiem. – Pieejams: https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/izm-rosina-veidot-vienotu-latviesu-valodas-apguves-sistemu-pieaugusajiem

Juridiskās palīdzības sniegšana patvēruma meklētājiem un personām ar starptautisko aizsardzību un kapacitātes stiprināšanas pasākumi Latvijā. – Pieejams: https://cilvektiesibas.org.lv/lv/projects/juridiskas-palidzibas-sniegsana-patveruma-mekletaj-689/

Klajā nāk pētījums "Cilvēku tirdzniecība un darba ekspluatācija Latvijā: trešo valstu pilsoņu ievainojamība, vervēšanas metodes un institucionālie izaicinājumi". – Pieejams: https://www.patverums-dm.lv/lv/klaja-nak-petijums- %E2 %80 %9Ccilveku-tirdznieciba-un-darba-ekspluatacija-latvija-treso-valstu-pilsonu-ievainojamiba-vervesanas-metodes-un-institucionalie-izaicinajumi %E2 %80 %9D/1903

Labklājības ministrija sadarbībā ar Tieslietu ministriju ES fondu 2021.–2027. gada plānošanas periodā ir atbildīga par horizontālā principa "Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana" koordināciju – šis princips ir jāievēro visos ES fondu plānošanas, īstenošanas, novērtēšanas un uzraudzības posmos.

Latviešu valodas apguve jauniebraucēju vidū: pieredze un vajadzības" (2025). – Pieejams: https://valoda.lv/wp-content/uploads/2025/12/Petijums_Latviesu-valodas-apguve-jauniebrauceju-vidu_2025.pdf

Latviešu valodas apguve jauniebraucēju vidū: pieredze un vajadzības" (2025). – Pieejmas: https://valoda.lv/wp-content/uploads/2025/12/Petijums_Latviesu-valodas-apguve-jauniebrauceju-vidu_2025.pdf

Latviešu valodas apguves nodarbības Ukrainas ārstiem, ārstniecības personām un Ukrainas pilsoņiem, kuri strādā medicīnas un pirmās palīdzības jomā Latvijā. – Pieejams: https://www.patverums-dm.lv/lv/latviesu-valodas-apguves-nodarbibas-ukrainas-arstiem-arstniecibas-personam-un-ukrainas-pilsoniem-kuri-strada-medicinas-un-pirmas-palidzibas-joma-latvija

Latviešu valodas kā svešvalodas apguves programmas pieaugušajiem A0–C2 valodas prasmes līmeņiem. – Pieejams: https://valoda.lv/latviesu-valodas-ka-svesvalodas-apguves-programmas-pieaugusajiem-a0-c2-valodas-prasmes-limeniem/

Latvija turpmāk neatzīs Krievijas Federācijas pilsoņa pases bez biometrijas datiem. – Pieejams: https://www.mfa.gov.lv/lv/jaunums/latvija-turpmak-neatzis-krievijas-federacijas-pilsona-pases-bez-biometrijas-datiem

Latvija turpmāk neatzīs Krievijas Federācijas pilsoņa pases bez biometrijas datiem. – Pieejams: https://www.mfa.gov.lv/lv/jaunums/latvija-turpmak-neatzis-krievijas-federacijas-pilsona-pases-bez-biometrijas-datiem

Latvijas attīstības sadarbības zīmols LATDEV. – Pieejams: https://www.mfa.gov.lv/lv/latvijas-attistibas-sadarbibas-zimols-latdev

Latvijas nozīme attīstības sadarbībā pieaug – Latvija kļūst par OECD Attīstības palīdzības komitejas dalībvalsti. – Pieejams: https://www.mfa.gov.lv/lv/jaunums/latvijas-nozime-attistibas-sadarbiba-pieaug-latvija-klust-par-oecd-attistibas-palidzibas-komitejas-dalibvalsti

Latvijā darbu turpina Vienas pieturas aģentūra jaunpienācējiem Latvijā. – Pieejams: https://www.sif.gov.lv/lv/jaunums/latvija-darbu-turpina-vienas-pieturas-agentura-jaunpienacejiem-latvija

LDDK aicina izstrādāt visaptverošu cilvēkkapitāla attīstības stratēģiju. – Pieejams: https://www.leta.lv/news/all/0167C1A2-5155-45A9-A391-C4558C065FBB/

Licencē jauno studiju programmu pieaugušajiem „Latviešu valodas kā svešvalodas skolotājs". – Pieejams: https://valoda.lv/licence-jauno-studiju-programmu-pieaugusajiem-latviesu-valodas-ka-svesvalodas-skolotajs/

Liepājā, Rēzeknē, Rīgā, Valmierā un Jelgavā NVA rīkos reģionālos seminārus darba devējiem par ārvalstnieku nodarbināšanas jautājumiem. – Pieejams: https://www.valka.lv/lv/jaunums/liepaja-rezekne-riga-valmiera-un-jelgava-nva-rikos-regionalos-seminarus-darba-devejiem-par-arvalstnieku-nodarbinasanas-jautajumiem

Likumprojekta "Grozījumi Imigrācijas likumā" anotācija. – Pieejams: https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS14.nsf/0/E100E8B09965485CC2258C7C001DD55F?OpenDocument

Likumprojekta "Grozījumi Latvijas Republikas valsts robežas likumā" anotācija. – Pieejams: https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS14.nsf/0/81287360058D1EE1C2258C0D00294206?OpenDocument

Likumprojekta "Grozījums Imigrācikas likumā" anotācija. – Pieejams: https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS14.nsf/0/1B61F336839C2D39C2258D2C004D9821?OpenDocument

Likumprojekts "Cilvēku tirdzniecības upuru atpazīšanas un atbalsta likums". – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/structuralizer/data/nodes/ed9407fe-8555-4791-a098-3e8f5f0d14c8/preview

Migrantu integrācijas indekss: 2025 gada dati. – Pieejams: https://providus.lv/raksti/migrantu-integracijas-indekss-2025-gada-dati/

Migrācijas un patvēruma pakta procedūru ieviešana patvēruma jomā. – Pieejams: https://www.pmlp.gov.lv/lv/projekts/migracijas-un-patveruma-pakta-proceduru-ieviesana-patveruma-joma

Ministru kabineta 2026. gada 20. janvāra noteikumi Nr. 18 "Grozījumi Ministru kabineta 2016. gada 26. jūlija noteikumos Nr. 488 "Kārtība, kādā nepilngadīgam patvēruma meklētājam nodrošina izglītības ieguves iespējas"". – Latvijas Vēstnesis Nr. 16, 23.01.2026. – [stājās spēkā 24.01.2026.]

Ministru kabineta 26.08.2025. sēdes protokols Nr. 33. – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/meetings/protocols/fba1296e-4d5c-45f5-8edf-f843782a48fe

Multidisciplinārā pieeja patvēruma meklētāju un bēgļu integrācijas procesā. – Pieejams: https://www.patverums-dm.lv/lv/multidisciplinara-pieeja-patveruma-mekletaju-un-beglu-integracijas-procesa

No 19. marta ierobežos kustību robežkontroles punktos "Pāternieki", "Terehova" un "Grebņeva". – Pieejams: https://www.iem.gov.lv/lv/jaunums/no-19-marta-ierobezos-kustibu-robezkontroles-punktos-paternieki-terehova-un-grebneva

Notika seminārs juridiskās palīdzības sniedzējiem patvēruma tiesībās. – Pieejams: https://cilvektiesibas.org.lv/lv/news/notika-seminars-juridiskas-palidzibas-sniedzejiem--706/

Notika vebinārs par Eiropas Savienības Migrācijas un patvēruma paktu..- Pieejams: https://cilvektiesibas.org.lv/lv/news/notika-vebinars-par-eiropas-savienibas-migracijas--707/

Par diskriminācijas situāciju Latvijā. – Pieejams: https://www.tiesibsargs.lv/wp-content/uploads/2025/04/diskriminacijas_situacija_latvija.pdf

Par Valsts robežsardzes iesaisti 2025. gada Frontex koordinētajās kopīgajās operācijās. – Pieejams: https://www.rs.gov.lv/lv/jaunums/par-valsts-robezsardzes-iesaisti-2025gada-frontex-koordinetajas-kopigajas-operacijas

Parakstīts Labklājības ministrijas un Ukrainas Sociālās politikas ministrijas memorands par sadarbību sociālajā jomā. – Pieejams: https://www.lm.gov.lv/lv/jaunums/parakstits-labklajibas-ministrijas-un-ukrainas-socialas-politikas-ministrijas-memorands-par-sadarbibu-socialaja-joma

Pašvaldības un skolas izstrādā jaunas iniciatīvas sociālās atstumtības mazināšanai un kopienu stiprināšanai. – Pieejams: https://www.skola-kopiena.lv/news/details?oid=b2966664-643d-451a-ad51-dfe667ff86f1

Pētījuma"Starptautisko studentu integrācija un nodarbinatības iespējas Latvijā" kopsavilkums. – Pieejams: https://biceps.org/wp-content/uploads/2025/12/applv_petijuma_parskats.pdf

Pētījums "Diskriminācijas situācija Latvijā". – Pieejams: https://m.juristavards.lv/biblioteka/286984-petijums-diskriminacijas-situacija-latvija/

Pētījums "Latvijas pašvaldību pieredze Ukrainas civiliedzīvotāju uzņemšanā: no krīzes līdz ilgtermiņa risinājumiem". – Pieejams: https://providus.lv/wp-content/uploads/2025/06/Pasvaldibu_kapacitate_petijums.pdf

Pētījums "Latvijas pašvaldību pieredze Ukrainas civiliedzīvotāju uzņemšanā: no krīzes līdz ilgtermiņa risinājumiem". – Pieejams: https://providus.lv/petijumi/petijums-latvijas-pasvaldibu-pieredze-ukrainas-civiliedzivotaju-uznemsana-no-krizes-lidz-ilgtermina-risinajumiem/

Pētījums "Ukrainas civiliedzīvotāji Latvijas izglītības sistēmā: prakse un izaicinājumi". – Pieejams: https://providus.lv/raksti/petijums-ukrainas-civiliedzivotaji-latvijas-izglitibas-sistema-prakse-un-izaicinajumi/

Pieejams atbalsts latviešu valodas kursiem Ukrainas civiliedzīvotājiem. – Pieejams: https://www.sif.gov.lv/lv/jaunums/pieejams-atbalsts-latviesu-valodas-kursiem-ukrainas-civiliedzivotajiem

Pieejams atbalsts latviešu valodas kursiem Ukrainas civiliedzīvotājiem. – Pieejams: https://www.sif.gov.lv/lv/jaunums/pieejams-atbalsts-latviesu-valodas-kursiem-ukrainas-civiliedzivotajiem

Pieejams: https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS13.nsf/0/811CCAEB1B582DB3C225878700346C93?OpenDocument#B

Piešķir finansējumu šim gadam Ukrainas un Latvijas bērnu nometņu organizēšanai. – Pieejams: https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/pieskir-finansejumu-sim-gadam-ukrainas-un-latvijas-bernu-nometnu-organizesanai-0

Pilsētas attīstības un integrācijas laboratorijas (PAIL) izveides un darbības ceļvedis. – Pieejams: 10.5281/zenodo.17728461.

Pilsētas attīstības un integrācijas laboratorijas (PAIL) izveides un darbības ceļvedis. – Pieejams: 10.5281/zenodo.17728461.

Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde izstrādājusi digitālu ceļvedi vīzu saņemšanas procesam. – Pieejams: https://www.pmlp.gov.lv/lv/jaunums/pilsonibas-un-migracijas-lietu-parvalde-izstradajusi-digitalu-celvedi-vizu-sanemsanas-procesam

Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde modernizēs patvēruma sistēmu atbilstoši Eiropas Savienības jaunajiem standartiem. – Pieejams: https://www.pmlp.gov.lv/lv/jaunums/pilsonibas-un-migracijas-lietu-parvalde-modernizes-patveruma-sistemu-atbilstosi-eiropas-savienibas-jaunajiem-standartiem

Pirmie 117 projekta "Skola – kopienā" mentori gatavi palīdzēt jauniešiem. – Pieejams: https://www.skola-kopiena.lv/news/details?oid=307d8ea9-1966-491a-9706-5e124f603e36

Progress, izaicinājumi un turpmākie uzdevumi cilvēku tirdzniecības novēršanā. – Pieejams: https://www.iem.gov.lv/lv/jaunums/progress-izaicinajumi-un-turpmakie-uzdevumi-cilveku-tirdzniecibas-noversana.

Projekta "Skola – kopienā" atklāšanas konference: Kopā ar "Skola – kopienā". – Pieejams: https://www.viaa.gov.lv/lv/jaunums/projekta-skola-kopiena-atklasanas-konference-kopa-ar-skola-kopiena

Psiholoģiskā atbalsta kurss Latvijā būs pieejams arī Ukrainas ugunsdzēsējiem glābējiem. – Pieejams: https://lvportals.lv/dienaskartiba/378725-psihologiska-atbalsta-kurss-latvija-bus-pieejams-ari-ukrainas-ugunsdzesejiem-glabejiem-2025

Publicēts pētījums par jauniebraucēju latviešu valodas apguves vajadzībām un pieredzi. – Pieejams: https://valoda.lv/publicets-petijums-par-jauniebrauceju-latviesu-valodas-apguves-vajadzibam-un-pieredzi/

Rīcības plāns ārvalstu studentu piesaistes uzlabošanai. – Pieejams: https://lvportals.lv/dienaskartiba/374504-ricibas-plans-arvalstu-studentu-piesaistes-uzlabosanai-2025

Rīgā norisinās Latvijas pārstāvniecību ārvalstīs lietvežu mācības vīzu jautājumos. – Pieejams: https://www.mfa.gov.lv/lv/jaunums/riga-norisinas-latvijas-parstavniecibu-arvalstis-lietvezu-macibas-vizu-jautajumos

Sadarbspējas arhitektūras un prasību izveide. – Pieejams: https://www.pmlp.gov.lv/lv/projekts/sadarbspejas-arhitekturas-un-prasibu-izveide

Sašaurina «zaļā koridora» priekšrocību saņēmēju loku – vajadzēs divreiz lielāku eksporta apjomu. – Pieejams: https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/24.02.2026-sasaurina-zala-koridora-prieksrocibu-sanemeju-loku-vajadzes-divreiz-lielaku-eksporta-apjomu.a636154/

Tiesību akta projekta "Ārējās sauszemes robežas infrastruktūras izbūves likums" anotācija. –

Tiesību akta projekta "Cilvēku tirdzniecības upuru atpazīšanas un atbalsta likums" anotācija. – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/annotation/096aa49a-2c96-4098-bdd8-9f2587924832

Tiesību akta projekta "Grozījumi Imigrācijas likumā" anotācija. – Pieejams: https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS14.nsf/0/755EA9F769245E90C2258D61004D726B?OpenDocument

Tiesību akta projekta "Grozījumi Ministru kabineta 2022. gada 8. jūnija noteikumos Nr. 339 "Noteikumi par primāri sniedzamā atbalsta nodrošināšanu Ukrainas civiliedzīvotājiem"" anotācija. – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/annotation/cee5ca3f-5c3a-4864-b0c2-c93e9ab0a3e3

Tiesību akta projekta "Grozījumi Ministru kabineta 2025. gada 6. maija noteikumos Nr. 277 "Kārtība, kādā nodrošina prioritāru publisku pakalpojumu sniegšanu komersantiem"" anotācija. – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/annotation/12519ea4-6cbe-4639-b9df-150ed657a5f0

Tiesību akta projekta "Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā "anotācija. – Pieejams: https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS14.nsf/0/3F3B005435D1CBBFC2258D24001BA76C?OpenDocument

Tiesību akta projekta "Grozījumi Valsts robežsardzes likumā" anotācija. – Pieejams: https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS14.nsf/0/EC80A32828F35940C2258D87004CFF82?OpenDocument

Tiesību akta projekta "Grozījums Ministru kabineta 2024. gada 12. marta rīkojumā Nr. 184 "Par pastiprināta robežapsardzības sistēmas darbības režīma izsludināšanu"" anotācija. – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/annotation/26f19661-419b-4b0d-bd63-6f9fd641de75

Tiesību akta projekta "Grozījums Ministru kabineta 2024. gada 12. marta rīkojumā Nr. 184 "Par pastiprināta robežapsardzības sistēmas darbības režīma izsludināšanu"" anotācija. – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/annotation/26f19661-419b-4b0d-bd63-6f9fd641de75

Tiesību akta projekta "Kārtība, kādā nodrošina prioritāru publisku pakalpojumu sniegšanu komersantiem" anotācija. – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/annotation/45da77ff-1fe1-496d-b8b9-1dd853762c96

Tiesību akta projekta "Noteikumi par trešo valstu valstspiederīgo vīzu pieteikumu pieņemšanas un ieceļošanas ierobežojumiem Latvijas Republikā" anotācija. – Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/annotation/c3fef175-b623-4dba-baf0-0b53b0d07684

Topošajā Imigrācijas likumā, ko jau gadiem skata Saeimā, piemirsts iekļaut īpašas labvēlības statusu no kara bēgošajiem ukraiņiem. – Pieejams: https://tv3.lv/zinas/latvija/neka-personiga/toposaja-imigracijas-likuma-ko-jau-gadiem-skata-saeima-piemirsts-ieklaut-ipasas-labvelibas-statusu-no-kara-begosajiem-ukrainiem/

Trešo valstu valstspiederīgo ģimenes atkalapvienošanās Eiropas Savienībā: 20 gadi pēc Ģimenes atkalapvienošanās direktīvas ieviešanas. – Pieejams: https://www.emn.lv/wp-content/uploads/2026/03/2024_EMN_study_TCN_family_reunification_law_and_practice.pdf

Ukrainas bēgļu veidoto NVO fenomens Latvijā: izaugsme, izaicinājumi un ilgtspēja. – Pieejams: https://providus.lv/wp-content/uploads/2025/06/UkrainuNVOpetijums_galamazaks-compressed.pdf

Ukrainas civiliedzīvotāji Latvijas izglītības sistēmā: prakse un izaicinājumi. – Pieejams: https://providus.lv/wp-content/uploads/2025/10/UCLVizglitibas-sistema-1-1.pdf

Uzsākta reģionālā mācību programma, lai stiprinātu bēgļu un jaunpienācēju integrāciju Baltijas valstu pašvaldībās. – Pieejams: https://www.unhcr.org/neu/lv/132601-uzsakta-regionala-macibu-programma-lai-stiprinatu-beglu-un-jaunpienaceju-integraciju-baltijas-valstu-pasvaldibas.html

Uzsākts projekts "Ilgtspējīga izaugsme: biedrības "Patvērums "Drošā Māja" darbības un kapacitātes stiprināšana". – Pieejams: https://www.patverums-dm.lv/lv/uzsakts-projekts-ilgtspejiga-izaugsme-biedribas-patverums-drosa-maja-darbibas-un-kapacitates-stiprinasana/1855

Uzsākts Rīgas domes atbalstīts projekts par Ukrainas civiliedzīvotāju integrācijas aktivitātēm Rīgā. – Pieejams: https://www.patverums-dm.lv/lv/uzsakts-rigas-domes-atbalstits-projekts--par-ukrainas-civiliedzivotaju-integracijas-aktivitatem-riga/1854

Valdība apstiprina rīcības plānu Austrumu pierobežas drošībai un izaugsmei. – Pieejams: https://www.mk.gov.lv/lv/jaunums/valdiba-apstiprina-ricibas-planu-austrumu-pierobezas-drosibai-un-izaugsmei

Valdība atbalsta Iekšlietu ministrijas priekšlikumus trešo valstu pilsoņu uzturēšanās regulējuma pilnveidei. – Pieejams: https://www.iem.gov.lv/lv/jaunums/valdiba-atbalsta-iekslietu-ministrijas-priekslikumus-treso-valstu-pilsonu-uzturesanas-regulejuma-pilnveidei

Valsts robežsardze uzsāk īstenot projektu par Valsts robežsardzes sakaru virsnieku punktu darbības turpināšanu Gruzijā, Ukrainā, Moldovā un Azerbaidžānā. – Piejams: https://www.rs.gov.lv/lv/projekts/valsts-robezsardze-uzsak-istenot-projektu-par-valsts-robezsardzes-sakaru-virsnieku-punktu-darbibas-turpinasanu-gruzija-ukraina-moldova-un-azerbaidzana

Valsts robežsardzes amatpersonas nodrošina Moldovas Robežpolicijas amatpersonu apmācības par robežšķērsojošo personu profilēšanu un identificēšanu. – Pieejams: https://www.rs.gov.lv/lv/projekts/valsts-robezsardzes-amatpersonas-nodrosina-moldovas-robezpolicijas-amatpersonu-apmacibas-par-robezskersojoso-personu-profilesanu-un-identificesanu

Vienas pieturas aģentūras ieguldījums jaunpienācēju atbalstā 2025. gadā. – Pieejams: https://livelatvia.lv/lv/vienas-pieturas-agenturas-ieguldijums-jaunpienaceju-atbalsta-2025-gada/

Vienas pieturas aģentūras ieguldījums jaunpienācēju atbalstā 2025. gadā. – Pieejams: https://livelatvia.lv/lv/vienas-pieturas-agenturas-ieguldijums-jaunpienaceju-atbalsta-2025-gada/

Vienošanās par labu praksi ārvalstu studējošo piesaistē un studiju nodrošināšanā Konsolidētā versija: 08.09.2025. – Pieejams: https://www.izm.gov.lv/lv/media/30134/download?attachment

Vienošanās par labu praksi ārvalstu studējošo piesaistē un studiju nodrošināšanā Konsolidētā versija: 08.09.2025. – Pieejams: https://www.izm.gov.lv/lv/media/30134/download?attachment

Ziņas un jaunumi. – Pieejams: https://www.lm.gov.lv/lv/zinas-un-jaunumi-0

Ziņojums "Ukrainas civiliedzīvotāju nodarbinātība 2022.-2025. gadā". – Pieejams: https://www.lm.gov.lv/lv/media/33626/download?attachment

Ziņojums "Ukrainas civiliedzīvotāju nodarbinātība 2022.-2025. gadā". – Pieejams: https://www.lm.gov.lv/lv/media/33626/download?attachment

IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI

EMT – Eiropas migrācijas tīkls
ES – Eiropas Savienība
Frontex – Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras
IOM – Starptautiskā Migrācijas organizācija
ICAO – Starptautiskā Civilās aviācijas organizācija
LVA – Latviešu valodas aģentūra
NVA – Nodarbinātības valsts aģentūru
PMIC – Patvēruma meklētāju izmitināšanas centrs
PMIF – Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds
PMLP – Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
SIF – Sabiedrības integrācijas fonds
VISC – Valsts izglītības satura centrs
VRS – Valsts robežsardze